

2025

ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏՈՒ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՈՂ՝
«Ն.Ա. ՊՐԱԴԱԿՇՆ» ՍՊԸ

ԿԱՏԱՐՈՂ
Ա/Ձ Ա. ԳԱԼՈՅԱՆ

Ա/Ձ Ա. Գալոյան
ՀՀ ք. Երևան Սևանի 5
Հեռ. բջջ. +374 99 994222
galoyan.aram@gmail.com

ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏՈՒ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ

ՀՀ գեղարքունիքի մարզ, Սևան համայնք, գ. Ծովագյուղ, 24 հողամաս

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Ն.Ա. ՊՐԱԴԱԿՇՆ» ՍՊԸ

Ա/Ձ ԱՐԱՄ ԳԱԼՈՅԱՆ

Երևան 2025

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	5
1.1	Նախաձեռնողի մասին տեղեկություն	5
1.2	Հապավումներ	5
1.3	Նախատեսվող գործունեության նպատակը և հիմնավորումը	6
1.4	Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը	7
1.5	Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)	10
1.5.1	<i>Ներկա վիճակ . Նախատեսվող գործունեության նկարագիր</i>	10
1.5.2	<i>Հանգստի գոտու ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգեր</i>	15
1.5.3	<i>Ջեռուցում և օդափոխություն</i>	18
1.5.4	<i>Էլեկտրամատակարարում</i>	19
1.5.5	<i>Կանաչապատման աշխատանքներ</i>	21
1.5.6	<i>Կանաչ տարածքի ռոռզման ջրապահանջի հաշվարկ</i>	21
1.6	Իրավիճակային հատակագիծ	23
1.7	Գլխավոր հատակագիծ	27
1.8	Շինարարական աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց	28
1.9	Շինհրապարակի կազմակերպման հատակագիծ	29
2.	ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՄԽԵՄԱՆ	30
2.1	Աշխատանքների կատարման սխեմա	31
2.2	Նախապատրաստական փուլ	32
2.3	Շինարարության ժամկետները	32
2.4	Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը	32
2.5	Հողային աշխատանքներ	33
2.6	Հիմնական շինարարական աշխատանքների և ռեսուրսների ծավալները	34
2.7	Թափոնների կառավարում	35
2.1	Աղմուկ և թրթռում:.....	36
3.	ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ԻՐԱԴԻՈՒԹՅԱՆ ՄԽԵՄԱՆ	39
3.1	Նախատեսվող գործունեության տարածքի ֆիզիկա-աշխարհագրական	39
	նկարագիրը և լանդշաֆտը	39
3.2	Հատուկ պահպանվող տարածքներ	40
3.3	Մթնոլորտային օդ	41
3.4	Ջրագրություն	42
3.4.1	Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածք..... Ошибка! Закладка не определена.	
3.4.2	Մակերևութային ջրերի որակ	43
3.4.3	Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր	45
3.5	Հողային ռեսուրսներ	46
3.6	Կլիմայի և օդերևութաբանական պայմանները	46
3.6.1	Ջերմաստիճանը	47

3.6.2	Խոնավությունը.....	47
3.6.3	Մթնոլորտային տեղումները.....	47
3.6.4	Քամի.....	49
3.6.5	Արեգակնային ճառագայթումը.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.6.6	Արևափայլի տևողությունը.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.6.7	Անարև օրերի քանակը.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.6.8	Արեգակի բարձրությունը հորիզոնի նկատմամբ.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.7	Կենսաբազմազանություն.....	50
3.7.1	Բուսական աշխարհ	50
3.7.2	Կենդանական աշխարհ	53
3.8	Պատմամշակութային և բնության հուշարձանները	56
4	ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ՄԵՂՄԱՅՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ.....	62
4.1	Ռիսկերի գնահատում	62
4.2	Արտանետումների աղբյուրները	62
4.3	Բնապահպանական միջոցառումների ընդհանուր նկարագրություն	63
4.3.1	Մթնոլորտային օդ.....	63
4.3.2	Ջրային ռեսուրսներ	63
4.3.3	Հողային ռեսուրսներ	64
4.3.4	Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը.....	65
4.3.5	Հակահրդեհային միջոցառումներ.....	66
4.3.6	Աղմուկ և թրթռում.....	66
4.3.7	Թափոնների կառավարում	67
3.8.1	Կենսաբազմազանություն և էկոհամակարգեր.....	67
5	ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ	68
	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՅՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ.....	70
	ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ.....	75
	ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	77
	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	78

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1.1 Նախաձեռնողի մասին տեղեկություն

Նախաձեռնող՝	«Ն.Ա. ՊՐԱԴԱԿՇՆ» ՍՊԸ
Իրավաբանական հասցե՝	ՀՀ ք. Երևան, Բայրոն փողոց 1/1շ. ծբն.
Նախատեսվող գործունեության հասցեն՝	ՀՀ գեղարքունիքի մարզ, Սևան համայնք, գ. Ծովագյուղ, 24 հողամաս
ՇՄԱԳ նախագծի մշակող՝	Ա/Զ Արամ Գալոյան
Հեռախոս՝	+37499994222

1.2 Հապավումներ

ՀՀ՝ Հայաստանի Հանրապետություն

ՓԲԸ՝ Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

ՍՊԸ՝ Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

ՊՈԱԿ՝ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն

ՀՀՇՆ՝ Հայաստանի Հանրապետության շինարարական նորմեր

ԻՏԱ՝ ինժեներատեխնիկական անձնակազմ

ՏՏԶ՝ տեղական տնտեսական զարգացման

1.3 Նախատեսվող գործունեության նպատակը և հիմնավորումը

Շրջակա միջավայրի վրա մարդկային գործունեության վնասակար ազդեցության կանխման, կենսոլորտի կայունության պահպանման, բնության և մարդու կենսագործունեության ներդաշնակության պահպանման համար կարևորագույն նշանակություն ունի յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ճշգրիտ և լիարժեք գնահատումը: Գործունեության բնապահպանական գնահատումը պետք է ներառի ուղղակի և անուղղակի ազդեցության կանխորոշումը, նկարագրությունը և հիմք հանդիսանա դրանց կանխարգելման կամ հնարավոր նվազեցման պարտադիր միջոցառումների մշակման համար:

Հանգստի գոտու կառուցումը նախատեսվում է իրականացնել ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ 24 հասցեում:

Հանգստի գոտու նախագիծը իրականացված է ՀՀ-ում գործող նորմատիվ փատաթղթերի պահանջներին համապատասխան¹:

"Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի /2023թ./ 12 հոդվածի 4-րդ մասի 8-րդ կետի «գ» ենթակետի համաձայն նախատեսվող գործունեությունը հանդիսանում է Բ կատեգորիայի գործունեության տեսակ և ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

Հանգստի գոտու աշխատաքային նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունը մշակված է "Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի և բնապահպանական ոլորտի այլ նորմատիվատեխնիկական ակտերի համաձայն:

Բնապահպանական ազդեցության գնահատման հաշվետվությունը նկարագրում է նախատեսվող գործողությունները, բնապահպանական ելակետային պայմանները, հնարավոր ազդեցությունները, բնապահպանական ազդեցության գնահատման շրջանակը: Բնապահպանական ազդեցության գնահատումը պատրաստվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն:

ՀՀ գործող օրենսդրությունը պահանջում է նախատեսվող գործունեության համար իրականացնել հանրության տեղեկացում և քննարկումներ նախագծման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման, փորձաքննության փուլերում: Նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման փուլում Ծովագյուղ բնակավայրում արդեն իսկ անցկացվել են հանրային քննարկումներ:

¹ ՀՀՀՆ 30-01-2014 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՀԱՏԱԿԱԳԾՈՒՄ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՈՒՄ ՀՀՀՆ 31-01-2014 ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔԵՐ, ՄԱՍ1 .ԲԱԶՄԱԲՆԱԿԱՐԱՆ ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔԵՐ ՀՀՀՆ 21-01-2014 ՇԵՆՔԵՐԻ ԵՎ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ՀՀՀՆ IV-11.03.03-02 ԱՎՏՈԿԱՅՆԱՏԵՂԻՆԵՐ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ 2020Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 28-Ի ԹԻՎ 102-Ն ՀՐԱՄԱՆ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2021Թ. ՄԱՐՏԻ 31 ԹԻՎ 372-Ն ՀՐԱՄԱՆ

1.4 Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է ՀՀ սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերից, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքից և նրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերից, բնապահպանական ոլորտին առնչվող ավելի քան 30 ՀՀ օրենքներից, ինչպես նաև իրավական այլ ակտերից:

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ 24 հասցեում հանգստի գոտու կառուցման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունը կազմելիս ընկերությունն առաջնորդվել է բնապահպանական օրենսդրության պահանջներով, որոնք ամրագրված են բնապահպանական ոլորտին առնչվող օրենսգրքերում և իրավական ակտերում: Քաղաքաշինության ոլորտի համար առավել կիրառելի ազգային բնապահպանական քաղաքականությունները և օրենսդրական կարգավորիչ հիմքերը ներկայացված են ստորև:

ՀՀ Սահմանադրություն (ընդունված 06.12.2015թ.) – 12-րդ հոդվածը <<Շրջակա միջավայրի պահպանությունը և կայուն զարգացումը>> սահմանում է պետության պատասխանատվությունը շրջակա միջավայրի պահպանության, բարելավման, վերականգնման, բնական պաշարների բանական օգտագործման վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով պատասխանատվությունն ապագա սերունդների առջև: Յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է հոգ տանել շրջակա միջավայրի պահպանության մասին:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2014) - Օրենքով սահմանվում են ընդհանուր իրավական, տնտեսական և կազմակերպական սկզբունքներ, որոնք նախատեսված են տարբեր ծրագրերի և ճյուղային զարգացման “հայեցակարգերի” պարտադիր անցկացվող ՇՄԱԳ-ի իրականացման և փորձագիտական եզրակացության տրման համար: Համաձայն՝ “Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին” ՀՀ օրենքի, 12-րդ հոդվածով սահմանված են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության ենթակա հիմնադրությամբ փաստաթղթերը և նախատեսվող գործունեության տեսակները: Յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեություն՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ուսումնասիրություն, արտադրություն, կառուցում, շահագործում, վերակառուցում, ընդլայնում, տեխնիկական և տեխնոլոգիական վերազինում, վերապրոֆիլավորում, կոնսերվացում, տեղափոխում, լուծարում, փակում, որը կարող է ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա, ենթակա է բնապահպանական փորձաքննության: Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ենթակա նախատեսվող գործունեության տեսակներն՝ ըստ բնագավառների դասակարգվում են երկու կատեգորիայի՝ «Ա», «Բ» ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Օրենքը հստակեցնում է ծանուցման, փաստաթղթավորման, հանրային խորհրդատվությունների և բողոքարկման ընթացակարգերը:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-121, 11.10.1994թ.), կարգավորում է մթնոլորտային օդի պահպանության իրավական և կազմակերպական հիմքերը՝ ուղղված մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանը, ինչպես նաև մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի համար բարենպաստ մթնոլորտային օդի որակի ապահովման նպատակով՝ մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001) - սահմանում է պետական, այդ թվում՝ տարբեր նպատակային նշանակության (գյուղատնտեսական, շինարարական, արդյունաբերական և այլ նպատակներով) հողերի օգտագործման դրույթները: Օրենսգիրքը սահմանում է նաև հողերի պահպանությանն ուղղված միջոցառումները, ինչպես նաև հողի նկատմամբ պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և քաղաքացիների ունեցած իրավունքները:

«Հողօգտագործման և պահպանման վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքը (2008թ) - նախատեսում է ՀՀ հողերի պահպանության և արդյունավետ օգտագործման խնդիրներն ու ձևերը, սահմանում է հողային օրենսդրության և կառույցների նկատմամբ վերահսկողություն, հողերի օգտագործումն ու պահպանությունը հսկող մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները: Օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ Հողային Ֆոնդի բոլոր հողերի վրա՝ անկախ նպատակից, սեփականության ձևից և/կամ օգտագործման իրավունքից:

«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք (2004) - սահմանում է թափոնների, այդ թվում շինարարական աղբի, հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի և մարդու առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման հետ կապված իրավական և տնտեսական հիմքերը: Օրենքով սահմանում են նաև ոլորտի պետական լիազորված մարմինների իրավասությունները: ՀՀ Կառավարության 121-Ն որոշումը, որը վերաբերում է ՀՀ-ում վտանգավոր թափոնների վերամշակման, վնասազերծման, պահպանման, փոխադրման և տեղադրման գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին (2003), պարունակում է դրույթներ ՀՀ-ում, այդ թվում քաղաքաշինության բնագավառում առաջացող բոլոր վտանգավոր թափոնների մասին:

«Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2005) - կարգավորում է ՀՀ-ում բնապահպանական օրենսդրության իրականացման նկատմամբ վերահսկողության կազմակերպման ու իրականացման հետ կապված հարցերը և պետական վերահսկողության կազմակերպումը տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բնապահպանական օրենսդրության և ՇՄԱԳ փորձագիտական եզրակացության պահանջների կատարման վերաբերյալ, սահմանում ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության նորմերի իրականացման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունների, համապատասխան ընթացակարգերի, պայմանների, դրանց հետ կապված հարաբերությունների, ինչպես նաև բնապահպանական վերահսկողության իրավական և տնտեսական հիմքերը:

«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենք (2000) - կարգավորում է տնտեսական գործունեության վերահսկողության ստուգայցերի իրականացման ընթացակարգերը:

«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (1998) - կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը (հոդվածներ 13, 14, 15, 16, Գլուխ 6):

ՄԵՎԱՆԱ ԼՃԻ ՄԱՍԻՆ ՀՀ օրենք (2001) - սույն օրենքը սահմանում է Սևանա լճի՝ որպես Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական, գիտական, պատմամշակութային, գեղագիտական, առողջապահական, կլիմայական, ռեկրեացիոն (վերականգնողական) և հոգևոր արժեք ունեցող ռազմավարական նշանակության էկոհամակարգի բնականոն զարգացման, վերականգնման, բնական պաշարների վերարտադրման (այսուհետ՝ վերարտադրություն), պահպանման և դրանց օգտագործման պետական քաղաքականության իրավական ու տնտեսական հիմունքները: Սևանա լիճը Հայաստանի Հանրապետության քաղցրահամ ջրերի ռազմավարական շտեմարանն է:

«Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք

«Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենքը (1999թ.),

«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենքը (2000թ.)

ՀՀ կառավարության 31.07.2014 թվականի Ա 781-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2008 թվականի օգոստոսի 14-ի N 967-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 29-ի 71-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 29-ի N 72-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 08.02.2018 թվականի N 108-Ն որոշում

«ՀՀ ջրային օրենսգիրքը» ենդունված 2002 թվականի հունիսի 4-ին, որով կարգավորվում են ջրային ռեսուրսների և ջրային համակարգերի, այդ թվում՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգերի տնօրինման, տիրապետման, օգտագործման և պահպանման ոլորտում ծագող հարաբերությունները:

Քաղաքաշինության ոլորտում բնապահպանական նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի կիրառումն ապահովվում է Քաղաքաշինարարության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ. Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն հրամանով (8 ապրիլի 2014):

ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգը» (հրաման N44, 28 ապրիլի, 1998) պահանջում է շինարարությանը վերաբերվող բոլոր նորմերի և ստանդարտների կիրառումը տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2013) պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

Բնապահպանական որակի ստանդարտները, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:

Բնապահպանական որակի ստանդարտները, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:

1.5 Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)

1.5.1 Ներկա վիճակ . Նախատեսվող գործունեության նկարագիր

Հանգստի գոտու կառուցումը նախատեսվում է իրականացնել ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ 24 հասցեում:

Կառուցապատման և բարեկարգման համար նախատեսված տարացքը գտնվում է Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի 24 հասցեում, որի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 1,42662հա: Վերը նշված մակերեսը հանդիսանում է երեք միավորված հողամասերի հասցեները:

Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի 1/26 հասցեն, որի մակերեսը կազմում է 0,470հա, հողամասի կառուցապատման և բարեկարգման նախագիծն անցել է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննություն և 2024 թվականի հունիսի 18-ին ստացել է ԲՓ N 083-24 դրական եզրակացություն, ինչպես նաև նախագիծն անցել է պետական համայնք փորձաքննություն ու ստացել է շինարարության թույլտվություն:

Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի 24 հասցե, որի մակերեսը կազմում է 0,43658հա:

Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի 30 հասցե, որի մակերեսը կազմում է 0,52004հա:

Սևան համայնքի ղեկավարի 2025 թվականի փետրվարի 14 N 341-Ա որոշմամբ վերը նշված երեք հողամասերը միավորվել են և ստացել է՝ Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի 24 հասցե՝ 1,42662հա մակերեսով:

Հողամասի բնութագրերը՝

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 05-049-2063-0014

Մակերեսի չափը (հա)՝ 1.42662

Նպատակային նշանակությունը՝ հատուկ պահպանվող տարածքների

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հանգստի համար նախատեսված

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Հողամասի 0,47 հա-ում իրականացվում են կառուցապատման և բարեկարգման աշխատանքներ /կառուցապատման մակերեսը՝ 1367քմ, կանաչապատման մակերեսը՝ 2867քմ, անջրանցիկ մակերես՝ 466քմ/:

Հայցվող հողամասի թեքությունը հյուսիսից դեպի հարավ, հողամասը ամբողջությամբ գտնվում է 1905մ բացարձակ նիշից բարձր ընկած ոչ ավիամերձ հատվածում:

Հողատարածքի հարևանությամբ հասարակական և բնակելի շենք շինություններ չկան:

Տարածքի մուտքը ապահովվում է Մ-14 միջպետական ավտոճանապարհից, գոյություն ունեցող գրունտային ճանապարհով:

Կառուցապատման ենթակա տարածքում բուսականություն չկա, ծառահատումներ չի նախատեսվում:

Դիտարկվող հողամասում բուսահողի հզորությունը կազմում է 0.20.3 մ: Ամբողջ հողամասում բուսահողի ծավալը գնահատվել է մոտ 900մ³:

Բուսահողը պահվելու է առանձին՝ հողաթմբերով: Ջրային և հողմնային հողատարումից զերծ պահելու նպատակով հողաթմբերը ծածկվելու են անջրաթափանց բրեզենտե ծածկույթով և շինաշխատանքների ավարտից հետո բուսահողը կօգտագործվի տարածքի բարեկարգման համար:

Հանգստի գոտի

Սույն նախագծով առաջարկվում է ստեղծել նոր կառուցվող հանգստի գոտի ՀՀ Գեղարքունիք մարզ, Սևան համայնք, գ. Ծովագյուղ 24 հասցեյով: Հանգստի գոտու նախագիման համար հիմք են հանդիսացել Սևան համայնքի ղեկավարի կողմից տրված N ՆԹ-3406-25 ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը և անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման N 22042025-05-0084 վկայականը:

Հանգստի գոտին նախատեսված է առավելագույնը 102 հանգստացողի համար, որից 52 հանգստացող հյուրանոցային շենքում և 50 մարդ փայտյա տնակներում:

Ըստ նախագծի նախատեսվում է կառուցել քարե հյուրանոցային շենք՝ մեկ նկուղային և երկու վերգետնյա հարկերով: Քարե շինություն է նախատեսվում կառուցել, որպես սանհանգույց, իսկ մնացած շինությունները նախատեսվում է հավաքովի շարժական, որոնք ծառայելու են որպես հյուրատնակներ /քոթեջներ/:

Հյուրանոցային շենքի նկուղային մասը երկակի նշանակության է, այն արտակարգ իրավիճակներում ծառայելու է որպես պարզագույն թաքստոց, որտեղ առկա է սանհանգույց՝ հարմարեցված սակավաշարժ խմբերի համար: Կապն ապահովված է աստիճանավանդակին կից տեղադրված ամբարձիչի միջոցով: Մնացած դեպքերում նկուղային հարկն օգտագործվելու է որպես պահեստային և օժանդակ տարածքներ: Առաջին և երկրորդ հարկերում նախատեսված են ննջարանային 30 համարներ, որոնցից երեքը՝ երկու սենյականոց, մեկը՝ երկակի օգտագործման:

Առաջին հարկում նախատեսվում է նաև երկու սանհանգույցներ՝ հարմարեցված սակավաշարժ խմբերի համար, համապատասխանաբար իրենց ննջասենյակներով: Երկրորդ հարկի ննջասենյակներից նախատեսված է նաև բացօթյա պատշգամբներ:

Տանիքը հարթ է՝ ներքին ջրահեռացմամբ, տանիքի նիշում նախատեսված է կաթսայատուն: Վերջինիս տանիքը նույնպես հարթ է՝ նախատեսվում է կախովի մետաղական աստիճան դեպի կաթսայատան տանիք: Տանիքի պարագծով նախատեսվում է մետաղական պարապետ, պատի վրա ամրացված: Աստիճանավանդակների դռները նախատեսված են հակահրդեհային և ինքնափակվող:

Հանգստի գոտու տարածքում ներառված է նաև 10 հատ մեկ հարկանի փայտե քոթեջային տնակներ: Տնակը գլխավոր հատակագծում նշված է 5 համարով, այն կազմված է հյուրասենյակ-ննջասենյակից՝ խոհանոցային մասով և սանհանգույցից: Տնակի գլխավոր ճակատի կողմից նախատեսված է տախտակամած՝ բացօթյա հարթակ: Տնակի հիմնակմախքն իրենից ներկայացնում է հավաքովի փայտե սյուներ և հեծաններ, որոնց վրա ձգվում են հարթ մետաղական թիթեղներ, պատերը ջերմամեկուսացվում և երեսապատվում են: Տանիքը հարթ է, կողային և դիմային տանիքի հատվածները երեսապատված են փայտե ճաղաշաբերով:

Փայտե տնակները անկյունային հատվածներում կորաձև են, երկայնական ճակատների կողմից թեք նկարվածքով, ինչը ներդաշնակվում է գոյություն ունեցող միջավայրին:

Տարածքում նախատեսվում է նաև երկու երեք համարներից բաղկացած մեկ հարկանի փայտե քոթեջային տնակներ: Յուրաքանչյուր համարն իր հերթին ունի նախամուտք, սանհանգույց և խոհանոցային մաս: Բոլոր երեք բջիջներից էլ երկու կողմերից հնարավորություն է տրված դուրս գալու ընդհանուր փայտե բացօթյա հարթակներ: Տնակի հիմնակմախքն իրենից ներկայացնում է հավաքովի փայտե սյուներ և հեծաններ, որոնց վրա ձգվում են սենդվիչ պանելներով պատերը: Տանիքը միալանջ է, ջրահեռացումը՝ կազմակերպված:

Փայտե տնակները ներդաշնակվում են գոյություն ունեցող բնական լանդշաֆտին՝ լրացնելով և ստեղծելով հանգստի ու ժամանցի համար հարմարավետ միջավայր:

Տարածքում նախատեսվում է նաև մեկ հարկանի գուգարանի շենքի կառուցում: Շենքում նախատեսված են չորս մեկտեղված և երկու առանձին սանհանգույցներ լվացարանային մասերով, օժանդակ և տնտեսական սենյակ, ինչպես նաև հանդերձարան: Շենքի դիմաց նախատեսվում է երեք ցնցուղներ սալիկապատված տաքդիրներով և հովարածածկով^a կից լողավազանից օգտվողների համար: այդ հատվածում պատը երեսապատվում է անկանոն դաշտային քարերով, իսկ մյուս տեղերում համատեղված տրավերտինե ել բազալտե սալիկներով:

Տանիքը միալանջ է, ջրահեռացումը՝ կազմակերպված:

Նախատեսվում է նաև կառուցել մաքրման կայան, որի հաշվարկը բավարարելու է ինչպես նոր նախագծվող տարացքի, այնպես էլ շինարարության թույլտվություն ստացած՝ Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի 1/26 հողամասում կառուցվող շինությունների համար, որում էլ կատարվում են /հաստատված նախագծում/ փոփոխություններ՝ ավելանում է ամառային խոհանոց և ինժեներական ուղեգծերն միանում են նոր նախատեսվող գծերին /ջուր, կոյուղի, հոսանք և գազ/:

Նախատեսվում է շարժական շինություններ՝ երեք համարներով երկու հատ՝ մոտ յուրաքանչյուրը 135 քառակուսի մետր մակերեսով, մեկ համարով 10 հատ՝ մոտ 45 քառակուսի մետր մակերեսով:

Հանգստյան գոտու հիմնական հայեցակարգը նախատեսում է բնական միջավայրի առավել պահպանում, գոյություն ունեցող ծառերի և թփերի հնարավորինս ներառում կառուցապատման մեջ, բնական նյութերի օգտագործում, տարածքի բարեկարգում:

Նախատեսվող գործունեության հեռավորությունը Սևանա լճից կազմում է մոտ 14մ:

Շինությունները մեկ հարկանի են, հարթ տանիքով պարզ, առավելագույն բարձրությունը 6.2մ:

Մուտքը կահավորված է թեքահարթակներով՝ բնակչության սակավաշարժ խմբերի համար:

Հողատարածքի 1906,5 նիշի վրա նախատեսված է նաև կաֆե-սրճարան, 250.5քմ մակերեսով:

Տնակները ֆախվերկային տիպի են, հավաքվում են տեղում՝ պատրաստի բերված մասերից:

Հյուրանոցային մասնաշենքի դիմաց նախատեսվում է ավտոկայանատեղի, որի մակերևույթը ծածկվում է բետոնե հավաքովի սալաքարերով: Նախատեսված է 35 կայանատեղի:

Հողամասի արտաքին հարավային անկյունում նախատեսվում է տեղադրել «Greenline 50» տեսակի մաքրման կայան՝ կենցաղային ջրերի և լողավազանի համար, Սևանա լճից մոտ 15 մ հեռավորության վրա:

Ամբողջ տարածքը կանաչապատ է, նախատեսվում են լուսավորված ճեմուղիներ:

ՏԵԽՆԻԿԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՀԵՐԹ. ՀԱՄԱՐԸ	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՉԱՓ. ՄԻԱՎՈՐ	ՔԱՆԱԿԸ	ԿԱՌՈՒՑ. ՏՈԿՈՍԸ /%/
1	ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՄԱԿԵՐԵՍԸ՝ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԲՈԼՈՐ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	ՀԱ	0.309036	21.7
2	ԿԱՆԱՊԱՏՄԱՆ ՄԱԿԵՐԵՍԸ	ՀԱ	0.5239	36.7
3	ԱՆՋՐԱՆՑԻԿ ՏԱՐԱԾՔԻ ՄԱԿԵՐԵՍԸ	ՀԱ	0.122984	8.6
4	1-ԻՆ ՓՈԽԼՈՎ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՎԱԾ ՏԱՐԱԾՔԻ ՄԱԿԵՐԵՍԸ	ՀԱ	0.4707	33
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		ՀԱ	1.42662	100

Նախատեսվող շինությունների նիշերը՝

Հյուրանոցային մասնաշենք /2 հարկ նկուղով քարե շինություն/՝ $\pm 0.00 = 1908.3$

Էլ. ենթակայան /հավաքովի տեղադրվող կայան /թեթև կոնստրուկցիաներով/՝ $\pm 0.00 = 1908.04$

Թեննիսի խաղադաշտ /խոտածածկ/՝ $\pm 0.00 = 1908.04$

Տնակ 1 /ցցային հիքերով փայտե հավաքովի տնակ /10 հատ/՝ $\pm 0.00 = 1908.04$, $\pm 0.00 = 1907.57$, $\pm 0.00 = 1907.06$, $\pm 0.00 = 1907.29$, $\pm 0.00 = 1907.09$, $\pm 0.00 = 1906.06$, $\pm 0.00 = 1906.9$, $\pm 0.00 = 1906.79$, $\pm 0.00 = 1906.66$, $\pm 0.00 = 1905.34$

Տնակ 2 /ցցային հիքերով փայտե հավաքովի տնակ /10 հատ/՝ $\pm 0.00 = 1906.48$, $\pm 0.00 = 1906.18$

Սանհանգույց /1 հարկ քարե շինություն/՝ $\pm 0.00 = 1905.44$

Կոյուղու մաքրման կայան /ստորգետնյա կառույց/՝ $\pm 0.00 = 1905.14$

Դրենաժային հոր /ստորգետնյա կառույց/՝

Բացօթյա անֆիթատրոն /խամքարերի տեղադրմամբ կառուցվածք՝ լանդշատի մեջ տեղակայված՝ առանց բետոնային աշխատանքի՝

Զբոսարան /հողի մակերեսին ժամանակավոր տեղադրվող հավաքովի փահտե տաղավար/՝

Կառուցապատման հետագա գործառնություններն, ինչպես նաև նախագծային առաջիկա աշխատանքներն կիրականացվեն ՀՀ գործող օրենսդրության, ՀՀ կառավարության որոշումներով սահմանված կարգերին և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերին համապատասխան:

1.5.2 Հանգստի գոտու ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգեր

Հանգստի գոտու կոմունալ –կենցաղային ջրամատակարարումը նախատեսվում է իրականացնել տարածքում գործող խորքային հորից, որի համար կառուցապատող ընկերությունը օրենքով սահմանված կարգով դիմել է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն և ստացել է ջրօգտագործման թույլտվություն /կցված Հավելվածներ բաժնում/:

Խմելու որակի ջուրը կմատակարարվի ավտոդիստերնով, մասնագիտացված ընկերության կողմից:

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի N 24 հողամասում նախատեսվող հանգստի գոտու կառուցման աշխատանքային նախագծի ջրամատակարարման և ջրահեռացման մասը մշակվել է համաձայն տեխնիկական առաջադրանքի, ճարտարապետա-շինարարական գծագրերի, գործող շինարարական նորմերի և կանոնների:

Ջրամատակարարում և կոյուղի մասի նախագծում նախատեսվում են հետևյալ համակարգերը՝

ա. խմելու տնտեսական ջրամատակարարում,

բ. կենցաղային կեղտաջրերի կոյուղի,

գ. անձրևաջրերի կոյուղի:

Նախագծային լուծումները ընդունված են համաձայն՝

ՀՀՇՆ 40-01.01-2014 «Ջրամատակարարման և կոյուղու ներքին ցանցեր»,

ՀՀՇՆ 40-01.02-2020 «Ջրամատակարարման արտաքին ցանցեր և կառուցվածքներ»,

ՀՀՇՆ 40-01.03-2022 «Կոյուղու արտաքին ցանցեր և կառուցվածքներ»,

ՀՀՇՆ 21-01.01-2024 «Շենքերի և շինությունների հակահրդեհային պաշտպանության համակարգեր, ավտոմատ հրդեհաշիջման և հրդեհային ազդանշանման կայանքներ նախագծային նորմեր»:

Սանտեխնիկական սարքերը մոնտաժվում են համաձայն СНиП 3.05.01-85:

ԽՄԵԼՈՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՋՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Ջրամիացումն իրականացվում է d=90մմ տրամագծի պոլիէթիլենե խողովակով: Հյուրանոցի նկուղային հարկում նախատեսվում է կառուցել 2 հատ ջրամբար՝ 28 մ3 և 25 մ3 տարողության և պոմպակայաններ: Ջրամբարներից մեկը և պոմպակայանը նախատեսված են հյուրանոցի ներքին և տարածքի արտաքին հրդեհաշիջման համար: Ներքին հակահրդեհային համակարգը նախատեսվում է Ø100-25մմ տրամագծի պողպատե էլեռակցվող խողովակներից, իսկ արտաքին համակարգը՝ d=110մմ տրամագծի պոլիէթիլենե խողովակներից: Ջրամբարներից և պոմպակայաններից մյուսը նախատեսված են հյուրանոցի և տարածքի մյուս շենքերի ջրամատակարարման համար: Հյուրանոցի ջրամատակարարման ներքին ցանցը փակուղային է: Տաք և սառը ջրամատակարարման սպառման խողովակաշարերը իրականացվում են d=50-15մմ պոլիպրոպիլենե խողովակներից: Շենքի տաք ջրամատակարարումն իրականացվում է կաթսայատնից:

ԿԵՆՑԱԴԱՅԻՆ ԿԵՂՏԱՋՐԵՐԻ ԿՈՅՈՒԼԻ

Համակարգը նախատեսված է սանիտարատեխնիկական սարքերից տնտեսա-կենցաղային կեղտաջրերի հեռացման համար: Կոյուղու ներքին համակարգի խողովակները նախատեսվում է իրականացնել $d=150-50$ մմ տրամագծի կոյուղու պոլիվինիլքլորիդե (PVC) լայնուկավոր խողովակներից TY 21-26-100-80: Կոյուղու հորիզոնական միացումները կատարվում են թեթևակաշար մասերով:

Նկուղային հարկում նախատեսվում են կոյուղու պոմպեր:

Անձրևաջրերի հեռացման համակարգը նախատեսված է տանիքից անջրնաջրերի հեռացման համար: Համակարգի կանգնակները նախատեսված է տեղադրել փակ հորաններում, որոնք ստուգիչների մոտ ունեն սպասարկման դռնակներ 400×300 չափսերի: Համակարգը նախատեսված է $d=150$ մմ տրամագծի պոլիվինիլքլորիդե խողովակներից:

Նախագծում նշված են խողովակների պայմանական անցման տրամագծերը:

Կոյուղու

Կոյուղու ցանցը նախատեսվում է $\varnothing 150$ մմ պոլիէթիլենե ակոսավոր(77մ) և $\varnothing 200$ մմ պոլիէթիլենե ակոսավոր(45մ) խողովակներով: $\varnothing 200$ մմ պոլիէթիլենե ակոսավոր խողովակը միանում է կեղտաջրերի հեռացման համար նոր տեղադրվող մաքրման կայանին: Նախատեսվում են թվով 7 հատ ե/բ դիտահորեր: Շինությունների ջրահեռացումն իրականացվում է $\varnothing 110$ մմ պոլիէթիլենե ակոսավոր խողովակներով, որոնք միանում են նոր տեղադրվող դիտահորերին, որտեղից ուղղվում են կոյուղու մաքրման կայան:

Լողավազանի ջրահեռացումը նախատեսվում է $\varnothing 200$ մմ պոլիէթիլենե ակոսավոր(34մ) խողովակով, որը միանում է լողավազանի ջրահեռացման համար նոր տեղադրվող մաքրման կայանին:

Հանգստային շրջանի ավարտին լողավազանի ջուրը կդատարկվի, կիրականացվեն մաքրման աշխատանքներ, լողավազանը կծածկվի համապատասխան թաղանթով մինչև հաջորդ հանգստյան շրջանը: Մաքրման աշխատանքներից առաջացած հոսքաջրերը ուղղվում են դեպի մաքրման կայան, մաքրման աշխատանքները նախատեսվում է իրականացնել տարեկան մեկ անգամ, դեպի մաքրման կայան ուղղվող ջրի ծավալը կկազմի $284,76 \text{մ}^3$:

Մաքրման կայանի մաքրած ջրերը նախատեսվում են օգտագործել բակային հատվածի ռոտոման համար իսկ ավելցուկային ծավալը կուղղվի դեպի տարածքում նախատեսվող դրենաժային /անջրթափանց/ հոր, որտեղից պարբերաբար կուտակված ջուրը կտեղափոխվի հատուկ տեխնիկայի միջոցով, մասնագիտացված ընկերության կողմից:

Կոյուղու ներքին ցանցը իրականացված է $d=50-110$ մմ տրամաչափի կոյուղու պոլիէթիլենե խողովակներից՝ ռետինե սեղմիչ օղակներով: Կոյուղու կանգնակների վրա նախատեսված են ստուգիչներ: Կոյուղու թողարկները պոլիէթիլենե խողովակներով միացվում են կոյուղու բակային ցանցին:

Կոյուղու մաքրման կայան

Շահագործման փուլում կեղտաջրերի հեռացման նպատակով տեղադրվելու է ռուսական արտադրության «Greenline 50» տեսակի մաքրման կայան: «Greenline 50» տեսակի կենցաղային կեղտաջրերի մաքրման կայանը (ՄԿ) նախատեսված է տնտեսական կենցաղային կեղտաջրերի վնասագերծման համար: Առաջարկվող մաքրման կայանի արտադրողականությունն ըստ տեխնիկական պարամետրերի կազմում է $50 \text{մ}^3/\text{օր}$ և կարող է

սպասարկել մինչև 250 մարդ: Այն ունի բարձր հուսալիություն և աղմուկի շատ ցածր մակարդակ: Կայանի աշխատանքը ավտոմատացված է և շահագործման ընթացքում չի պահանջվում պրոֆեսիոնալ գիտելիքներ: Մաքրման համակցված մեթոդը (կենսաբանական և մեխանիկական) հնարավորություն է տալու կեղտաջրերի եռաստիճան և քառաստիճան՝ մինչև 97% մաքրում, պահպանելով շրջակա միջավայրի աղտոտումը կեղտաջրերից և ապահովել մարդկանց առողջության անվտանգության երաշխիքը:

Մաքրման կայանը իրենից ներկայացնում է անջրթափանց, պլաստիկ տարողություն, որի արդյունքում կայանից դուրս է գալու անհոտ և անհամ տեխնիկական ջուր, կայանի ելքում ապահովելով մաքրված կեղտաջրերի հետևյալ ցուցանիշները:

Նյութերի անվանում	Մինչև մաքրումը մգ/լ	Մաքրումից հետո մգ/լ	Մաքրման %
ԹԿՊ 5	300	8	97
Կախյալ մասնիկներ	416	25	94
ԹՔՊ	500	40	92
N-NH4	75	15	80

Նշված ցուցանիշները համապատասխանում են ՀՀ կառավարության 2021 թվականի հուլիսի 22-ի՝ ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2011 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 27-Ի N75-Ն՝ «ԿԱԽՎԱԾ ՏԵՂԱՆՔԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ՝ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՋՐԱՎԱԶԱՆԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՋՐԻ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՆՈՐՄԵՐԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 1211-Ն որոշման պահանջներին՝ Սևանա լճի ջրհավաք ավազանի համար սահմանված նորմերին:

Համաձայն «Greenline 50» տեսակի կենսաբանական մաքրման կայանի տեխնոլոգիայի՝ այն ապահովված է չորս աստիճանի մաքրման համակարգով (թթվաձնային և ոչ թթվաձնային), որն ապահովելու է կեղտաջրերի բարձրաստիճան մաքրում, հատկապես ֆոսֆորի և ազոտի միացությունների հեռացման համար և կտրուկ նվազեցնում է նստվածքի քանակը: Մաքրված կեղտաջրերը (97%) թույլ կտա կայանից դուրս եկող ջուրը օգտագործել կանաչապատ տարածքի ոռոգման նպատակով:

Օդափոխման բաքում առաջանում է ակտիվացված տիղմ, որը կառուցվածքով շատ նման է գետի տիղմին և արժեքավոր պարարտանյութ է: Այն ժամանակ առ ժամանակ հեռացվելու է մասնագիտական կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Ընկերությունը կարող է տեղադրել նաև կեղտաջրերի նույնատիպ մաքրման աստիճան ապահովող այլ տեսակի մաքրման կայան:

Շահագործման փուլում շինությունների տանիքներից անձրևաջրերը համապատասխան ջրահեռացման համակարգերով հեռացվելու են դեպի կանաչ տարածքներ:

1.5.3 Ջեռուցում և օդափոխություն

Հանգստի գոտու կառուցման նախագծի ջեռուցման օդափոխության, օդորակման նախագծերը մշակվել են հիմք ընդունելով՝

- պատվիրատույի առաջադրանքը
- ճարտարապետաշինարարական գծագրերը
- գործող շինարարական նորմերը և կանանները

ՀՀՇՆ IV-12.02.01-04՝ Ջեռուցում օդափոխում և օդի լավորակում՝

ՀՀՇՆ II-7.01-2011՝ Շինարարական կլիմայաբանություն՝

ՀՀՇՆ II-6.02-2006՝ ՄԵՅՄՄԱԿԱՅՈՒՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ . ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ՆՈՐՄԵՐ՝

Ջեռուցման և օդափոխման հաշվարկային ջերմաստիճանը տարվա ցուրտ ժամանակաշրջանի համար -19°C:

Օդորակման հաշվարկային ջերմաստիճանը տարվա տաք ժամանակաշրջանի համար +34°C: Մենքում նախատեսված է արհեստական շրջանառությամբ ջերմատարի ստորին մատակարարումով փակուղային երկխողովակների ջրային ջեռուցման և հովացման համակարգ: Մայրուղային մատակարարող և հետադարձ խողովակները ջերմամեկուսացվում և տեղադրվում են կախովի առաստաղի տակ: Շենքի ջերմամատակարարումը իրականացվում է տանիքում տեղադրվող կաթսայատնից, իսկ սառնամատակարարումը հովացման ագրեգատից (Չիլլերից):

Կաթսայատանը տեղադրվում են 4հատ Q=120կՎտ ջերմային հզորությամբ ջրատաքացուցիչ կաթսաներ, կաթսայատան համար նախատեսված տարածքի մակերեսը կազմում է 24.6քմ:

Ջեռուցման և հովացման համակարգում տեղադրվում են ֆենկոյլներ և պոլիպրոպիլենե խողովակներ բոլոր ֆենկոյլները համալրված են թերմոստատիկ և կարգավորող փականներով: Օդի հեռացումը համակարգից կատարվում է բարձր կետերում ջեռուցիչ սարքերի վրա տեղադրվող օդի հեռացման փականներով Ջեռուցման համակարգում շրջանառություն կատարող ջերմատարը ջուր է 70-50C° ջերմաստիճանային էջով:

Տարվա տաք ժամանակաշրջանում ֆենկոյլները ծառայում են հովացման համար : ֆենկոյլների սառնամատակարարումը իրականացվում է հովացման ագրեգատից (ՉԻԼԼԵՐԻՑ): Հովացման համակարգում շրջանառություն է կատարում 7-12C° ջերմաստիճանային տարբերությամբ ջուր:

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ

Շենքում հիմնականում նախատեսված է օդափոխման բնական ներածման և արտածման համակարգեր:

Օդի ներածումը իրականացվում է պարբերաբար բացվող պատուհաններից, իսկ արտածումը օդատարներով:

1.5.4 Էլեկտրամատակարարում

Գծագրերը մշակված են համաձայն ճարտարապետական շինարարական գծագրերի: Նախագծում նախատեսված է նոր կառուցվող շենքի ներքին էլեկտրամատակարարում:

Ներքին էլեկտրամատակարարման ցանցի սնուցման համար նախատեսվում է կառուցել վահանային սենյակ, որտեղ տեղադրվում են գլխավոր բաշխիչ վահանակները: Ըստ էլեկտրամատակարարման հուսալիության աստիճանի նախագծվող շենքի սպառիչները պատկանում են II կատեգորիայի: Կառույցի ամբողջ բերի սնուցումն, նախատեսված է 2 հատ հավասարազոր 0.4կՎ լարման ստորգետնյա մալուխներով: Հարկերի միջանցքներում տեղադրված վահանակներից իրականացվում է տվյալ հարկի լուսավորության և վարդակային ցանցերի էլեկտրամատակարարման բաշխումը (տես վահանակների մոնտաժային սխեման):

Լույսի աղբյուր հանդիսանում են LED լուսատուները: Սենյակում ընդհանուր լուսավորության համար նախատեսված է լուսատուների տեղական կառավարում:

Անջատիչները և խրոցակային վարդակները տեղադրվում են հատակագծերի վրա նշված բարձրության վրա: Լուսավորության և խրոցակային վարդակների ցանցը անցկացվում է պղնձե հրակայուն մալուխով: Հարկերի հիմնական անցուղիներում նախատեսված է վթարային և էվակուացիոն լուսավորություն: Էլեկտրաէներգիայի ընդհատվելու դեպքում վերջիններս ավտոմատ կերպով միանում են տեղային անկախ աղբյուրին /2 ժամյա աշխատանքի ակումուլյատորային մարտկոցներ/: Կառույցում նախատեսված են հողանցման հպակով վարդակներ, իսկ վարդակները սնուցող գծերի վրա պաշտպանիչ անջատման սարքեր:

Ուժային ցանցի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է նույնպես պղնձե ջղերով հրակայուն մալուխով: Ուժային ցանցի մոնտաժը իրականացվում է, նկուղային հարկում մալուխատարների վրայով, իսկ հորանում, դեպի կաթսայատում, մալուխային հորանով (տես հարկերի էլեկտրաուժային ցանցի հատակագծերը):

Ներքին էլեկտրալուսավորության և վարդակների ցանցը իրականացվում է 3 լարանոց (L,N,PE): Էլեկտրաուժային ցանցը իրականացվում է 5 լարանոց (L1,L2,L3,N,PE), ցանցի մոնտաժը նախատեսված է խողովակներով:

Էլեկտրաուժային սարքավորումների կառավարումը նախատեսված է իրականացնել նախագծում նախատեսված ղեկավարման պահարանների և մագնիսական թողարկիչների միջոցով, որոնց տեղակայումը հնարավոր է փոփոխել համաձայնեցնելով պատվիրատուի և նախագծողի հետ: Վերելակի էլեկտրասնուցման և ղեկավարման արկղը անհրաժեշտ է պատվիրել վերելակի հետ միասին և ծրագրավորել գործարանում:

Որպես պաշտպանիչ միջոց շենքում կիրարկված է TN-C-S համակարգը, որի ժամանակ պաշտպանիչ զրոն առանձնացվում է սնող կաբելներից գլխավոր բաշխիչ վահանի մեջ և ուժեղացվում է կրկնակի հողանցումով: Բոլոր էլ. սարքավորումների մետաղական իրանները

անհրաժեշտ է հողանցել և գրոյացնել: Որպես անվտանգության լրացուցիչ միջոց նախագծված է հողանցման օջախ, դիմադրությամբ 40հմ:

Հողանցման օջախը կառուցելուց հետո հատուկ լաբորատորիայի միջոցով իրականացնել չափումներ, անհրաժեշտության դեպքում՝ ավելացնել լրացուցիչ էլեկտրոդներ: Նախագծում նախատեսված է իրականացնել պոտենցիալների հավասարեցման միջոցառումներ:

Վահանային սենյակներում տեղադրվում է գլխավոր հողանցման հաղորդաթիթեղ, (ԳՀՀ), որն էլ հողանցվում է արտաքին կոնտուրով: ԳՀՀ-ին միացվում են շենք մտնող մետաղական խողովակները, ե/բետոնե կոնստրուկցիաների մետաղական ամրանները օդատարները:

Հողանցման կոնտուրն իրականացվում է հողանցման էլեկտրոդներից (անկյունակ 50x50x5, L=2.5մ) և այդ էլեկտրոդներն իրար կապող 40x5մմ շերտապողպատից: Միացումներն իրականացվում են եռակցումով, ընդ որում եռակցման կարի երկարությունը պետք է լինի $l_{կար} \geq 2B$, որտեղ՝ $B=40$ մմ շերտապողպատի լայնությունն է: Կարերի բարձրությունն ընդունվում է շերտապողպատի հաստությամբ:

Նախագծում նախատեսված է կառույցի շանթապաշտպանություն: Համաձայն ՔՃ 34 21 122-87 հրահանգի դիտարկվող կառույցը պատկանում է շանթապաշտպանության III կատեգորիայի: Կառույցի տանիքում տեղադրվում է ակտիվ շանթարգել, որից արտաքին պատով, եռակցմամբ 2 կետով, իրականացվում են իջեցումներ դեպի բակում կառուցված հողանցման օջախ 0.6մ խորության վրա:

Բոլոր էլ. մոնտաժման աշխատանքները կատարել համաձայն ՀՀ գործող հակահրդեհային և էլ.տեխնիկական նորմերի և կանոնների:

1.5.5 Գազամատակարարում

Հանգստի գոտու կաթսաների գազամատակարարման նախագիծը մշակված է համաձայն ՀՀՇՆ IV-12.03.01-04<<ԳԱԶԱԲԱՇԽԻՉ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ>> նորմերի և կանոնների:

Գազատարը տեղադրվում է ստորգետնյա պոլիէթիլենե խողովակներով: Գազատար խողովակների մոնտաժումը իրականացվում է առաջնորդվելով ՇՆՁ IV-12.101-04 <<ԳԱԶԱԲԱՇԽՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ>>ՀՀՇՆ ձեռնարկով: Շենքի գազի պահանջը կազմում է 57մ³/ ժամ: Տեղադրվող կաթսաները համալրված են ավտոմատ կառավարվող այրիչներով: Կաթսաների տեղադրման սենյակում նախատեսված է տեղադրել CO գազի ազդանշանային սարք ,որը միացված է գազի մուտքի վրա տեղադրվող պահպանիչփականին: CO գազի թույլատրելի բաժնեչափի գերազանցման դեպքում փականը փակում է գազի մուտքը:

Ընկերությունը օրենքով սահմանված կարգով դիմել է Գազպրոմ Արմենիա ՓԲԸ-ին համապատասխան տախնիկական պայմաններ ստանալու համար:

1.5.6 Կանաչապատման աշխատանքներ

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է իրականացնել տարածքի կանաչապատում:

Կանաչապատումը նախատեսվում է իրականացնել տարածաշրջանին և տեղի կլիմայական պայմանների բնորոշ ծառաթփային բուսականությամբ, ծառաթփային բուսականության կազմը կհամաձայնեցվի «Սևան Ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի հետ:

Նախքան ծառատնկման աշխատանքների սկսելը անհրաժեշտ է կանաչապատվող տարածքում իրականացնել հետևյալ ագրոմելիորատիվ միջոցառումները.

- Ոռոգման համակարգի անցկացում,
- Համաձայն ծառագիտական նախագծի համարակալված ցցափայտերի օգնությամբ ծառերի ու թփերի փոսերի տեղի նշահարում,
- Ծառերի համար 1մ խորությամբ և 50սմ լայնության փոսերի պատրաստում ,
- Թփերի համար 50-60սմ խորությամբ և 40սմ լայնության փոսերի պատրաստում,
- Բոլոր փոսերի մոտ համարժեք ծավալի հողախառնուրդի կուտակում. պատրաստված 3 բաժին սևահողից, 1 բաժին կարմիր ավազից, 1 բաժին տորֆահողից և 0.5 բաժին փտած գոմաղբից, վրան ավելացնել մուլչ:

Ագրոտեխնիկական միջոցառումների ավարտից հետո խորհուրդ է տրվում նշված տարածքում ծառատունկն իրականացնել ուշ աշնանը կամ վաղ գարնանը: Տնկանյութը ծառերի դեպքում պետք է լինի 1.52-2.0մ, թփերի դեպքում՝ 0,5-0,8մ: Տնկանյութը կարելի է ձեռք բերել անտառային և դեկորատիվ տնկարաններից: Որպեսզի պաշտպանիչ կանաչ գոտում խոտածածկ առաջանա անհրաժեշտ է 1 ք.մ.-ում նախատեսվում է ցանել 0,04 կգ խոտի սերմ: Ծառատնկման հաջորդ 3 տարիներին խորհուրդ է տրվում վեգետացիայի ընթացքում 2-3 անգամ իրականացնել խնամքի (քաղհան, փխրեցում) աշխատանքներ, անհրաժեշտության դեպքում նաև վնասատուների նկատմամբ թունաքիմիկատներով կամ կենսաբանական պայքարի միջոցառումներ:

Նախատեսվում է կազմակերպված ոռոգման ցանց: Ոռոգումը իրականացվելու է ցնցուղային եղանակով, նաև նախատեսված են ռետինե խողովակներ ամբողջությամբ ոռոգում կազմակերպելու համար:

Կանաչապատ տարածքների ոռոգումն ջրամատակարարումը նախատեսվում է իրականացնել մաքրման կայանից դուրս եկող մաքրված ջրով:

1.5.7 Կանաչ տարածքի ոռոգման ջրապահանջի հաշվարկ

Կանաչապատ տարածքի 1 մ²-ի մեկ ոռոգման համար ջրի ծախսի նորման կազմում է 4-6 լ/ մ²:

Տեղանքի շոգ կլիմայական պայմանների համար ընդունում ենք առավելագույն արժեքները.

գազոնների ոռոգում՝ $n_6 = 0.006 \text{ մ}^3/\text{մ}^2$

Ոռոգման համար ջրապահանջը որոշվում է՝

$$W_{u.3} = (n_6 \times S) \times K \times t$$

որտեղ՝ S – ոռոգվող տարածքի մակերեսն է, գազոնների մակերեսը՝ $S_1 = 5239 \text{ մ}^2$,

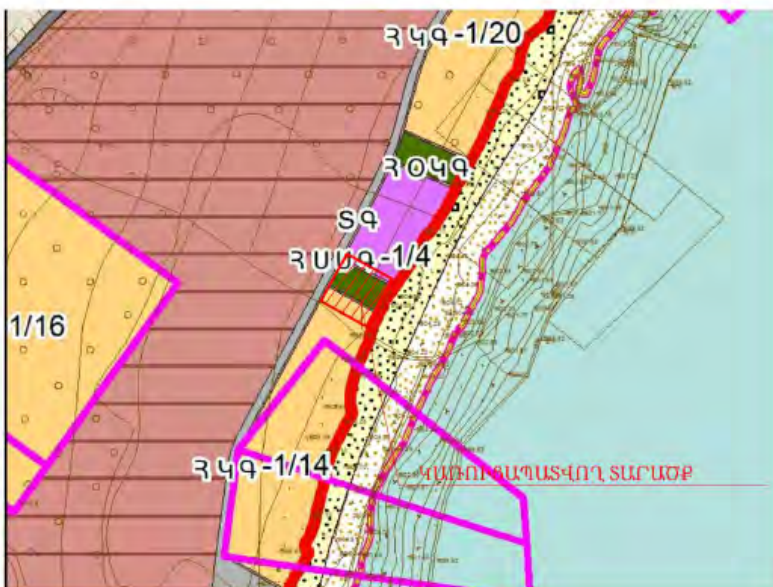
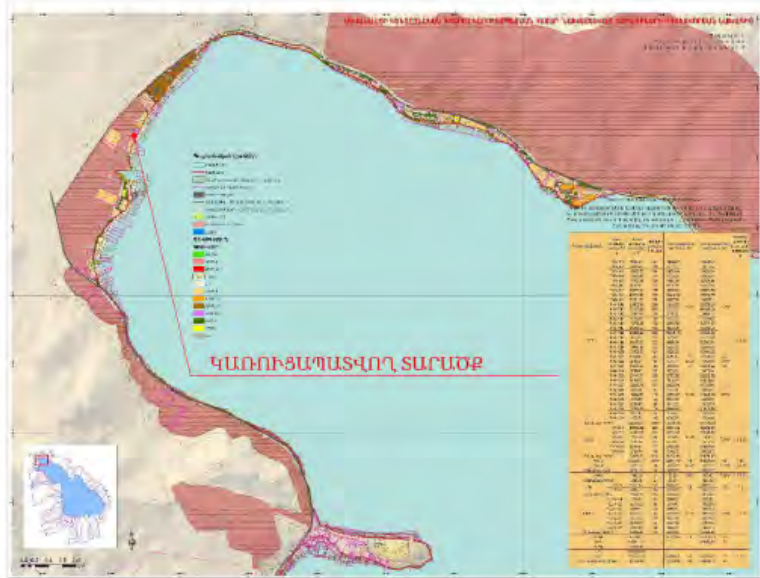
K – ոռոգման օրական հաճախականությունն է, $K = 2$

t – ոռոգման օրերի պլանավորված թվաքանակն է, $t = 175$ օր

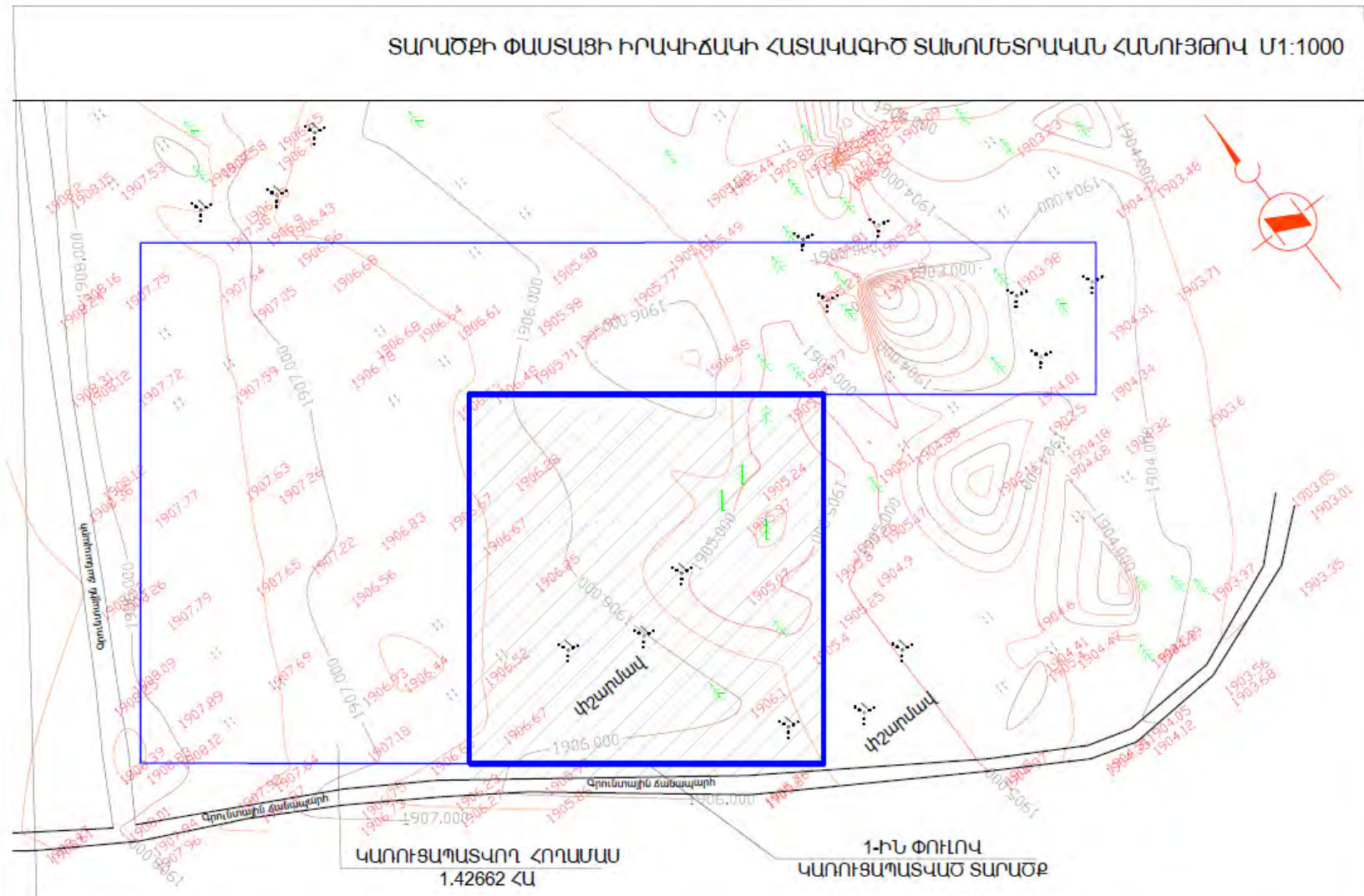
$$W_{u.3} = (0.006 \times 5239) \times 2 \times 175 = 11001.9 \text{ մ}^3/\text{տարի}$$

1.6 Իրավիճակային հատակագիծ

ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ ՍԵՎԱՆ
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾԻ
ԳՈՏԵՎՈՐՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ

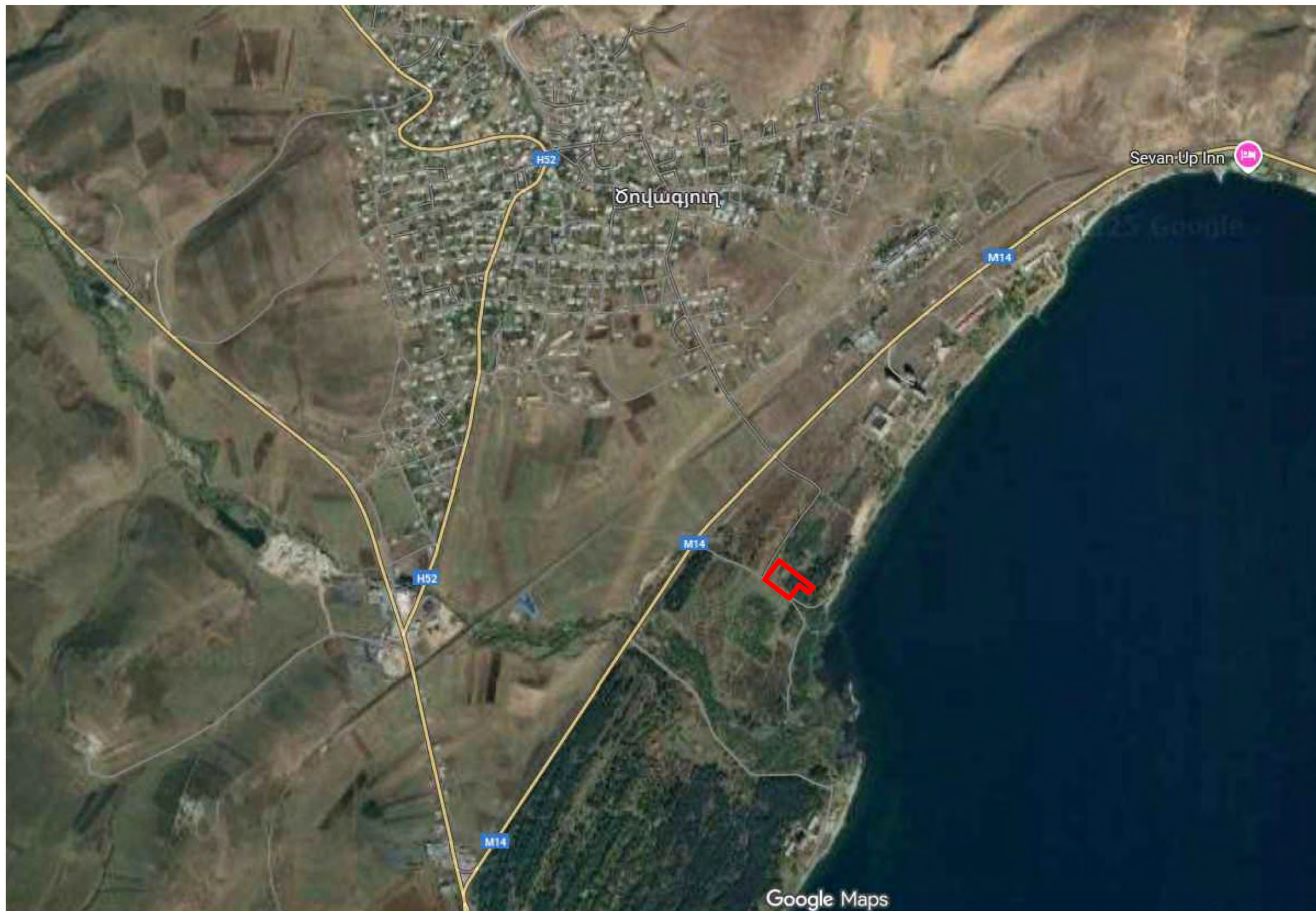
ՏԱՐԱԾՔԻ ՓԱՍՏԱՑԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՀԱՏՎԱԾԻ ՏԱՆՈՒՄԵՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՈՒՅԹՈՎ Մ1:1000

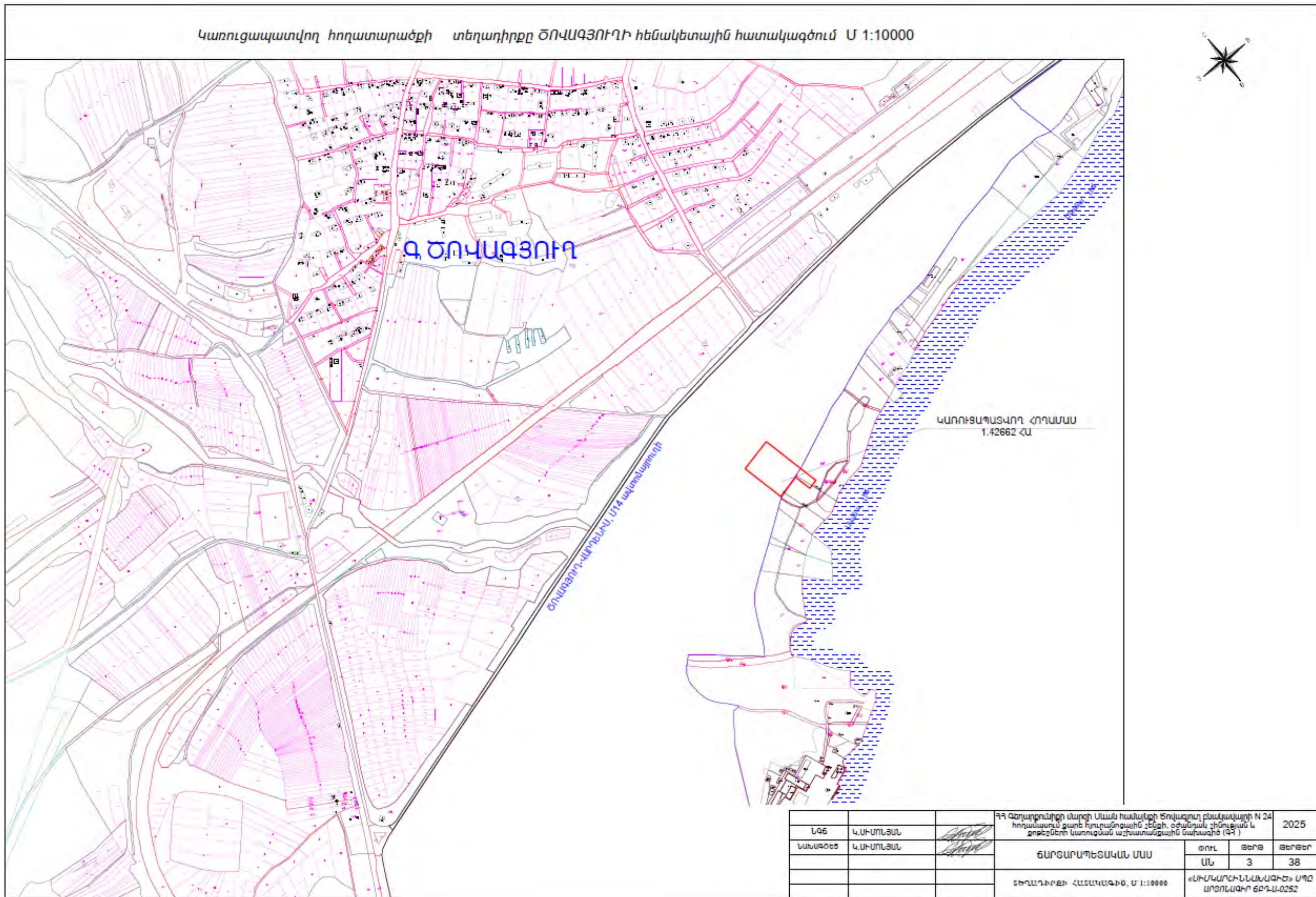

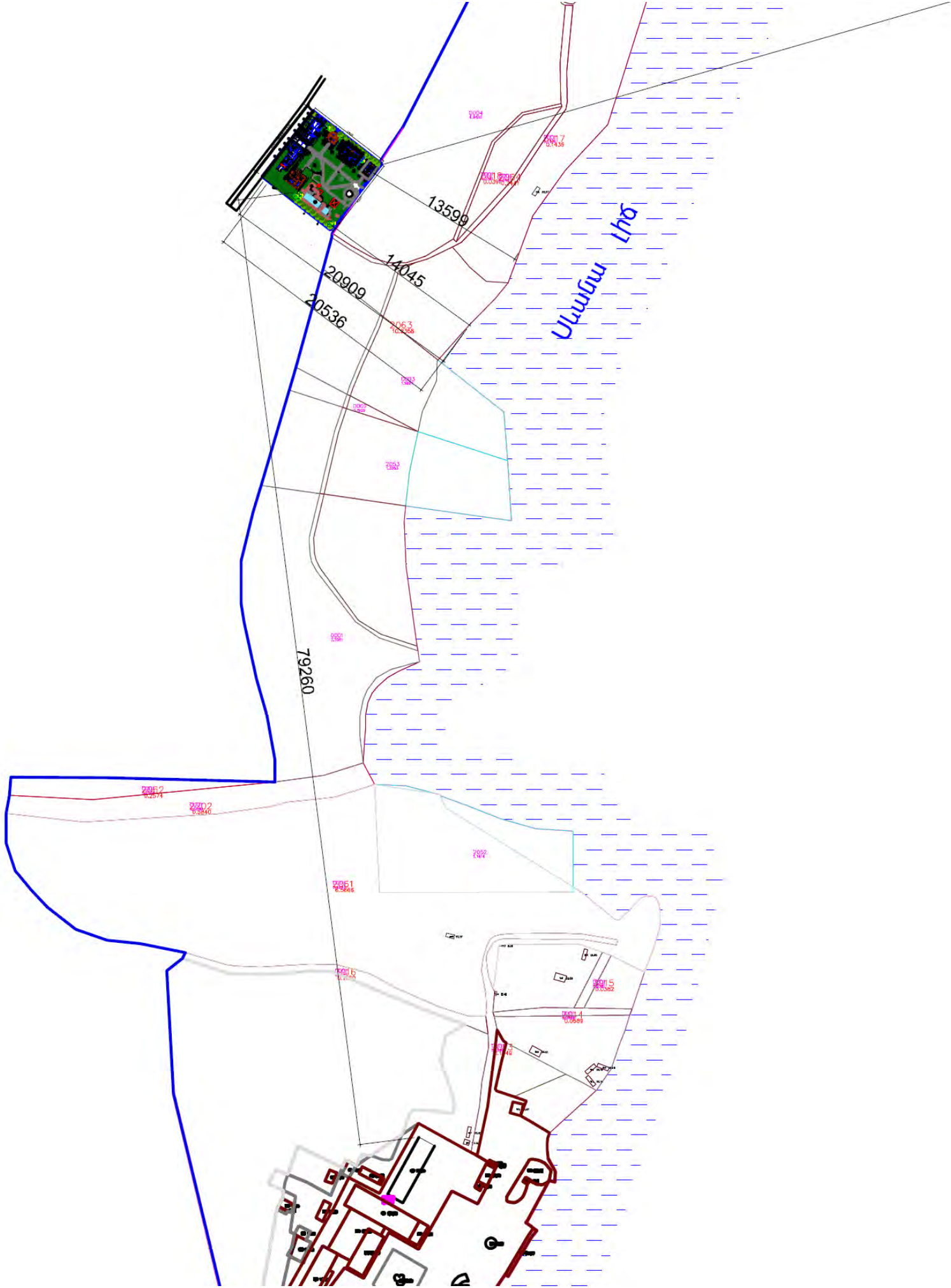
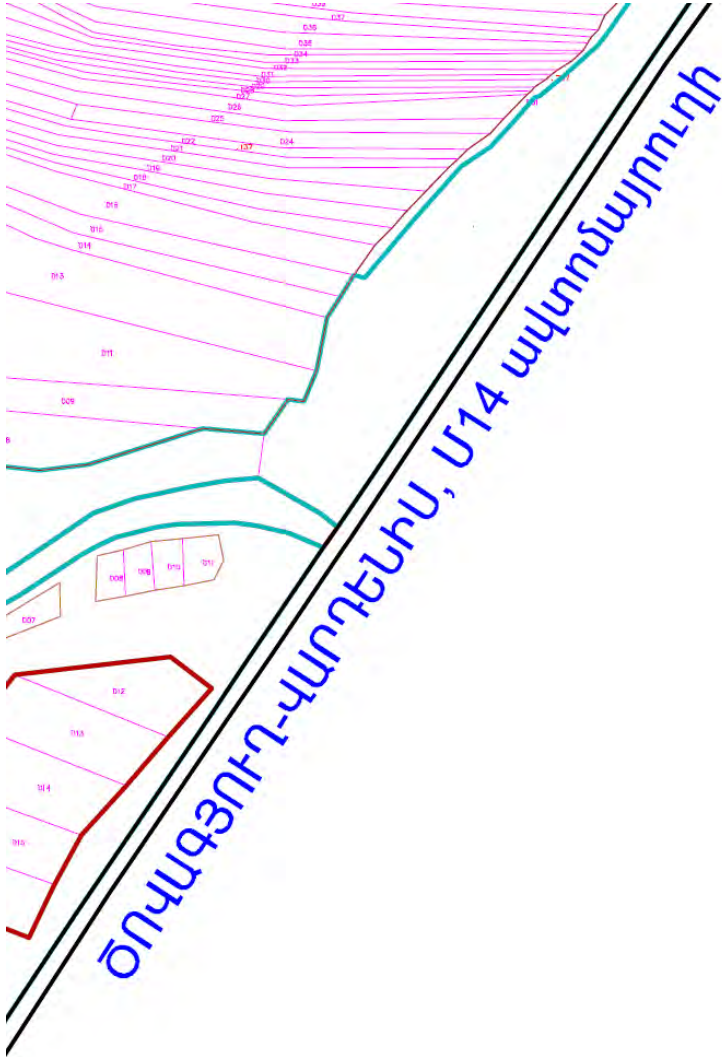
ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ՀԱՐԱԿԻՑ ՇԵՆՔԵՐ ԵՎ
ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՌԿԱ ՉԵՆ

ՆԳՑ	Կ.ՍԻՄՈՆՅԱՆ		ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Սևան համայնքի Ծովազուտ բնակավայրի N 24 հողամասում ջարտ հյուղանոցային շենքի, օժանդակ շինություն և ջրբեշմերի կառուցման աշխատանքային նախագիծ (ԳՀ)			2025
ՆԱԽԱԳԾԵՑ	Կ.ՍԻՄՈՆՅԱՆ		ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՍ	ՓՈՒԼ	ԹԵՐԹ	ԹԵՐԹԵՐ
				ԱՆ	2	38
			ՏԱՐԱԾՔԻ ՓԱՍՏԱՑԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՀԱՏՎԱԾԻ ՏԱՆՈՒՄԵՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՈՒՅԹՈՎ Մ1:1000	«ՍԻՄՎԱՐԴՈՆՆԱՆԱԳՐԻ» ՍՊԸ ԱՐՏՈՆԱԳԻՐ ՃՐԴ-Ա-0252		

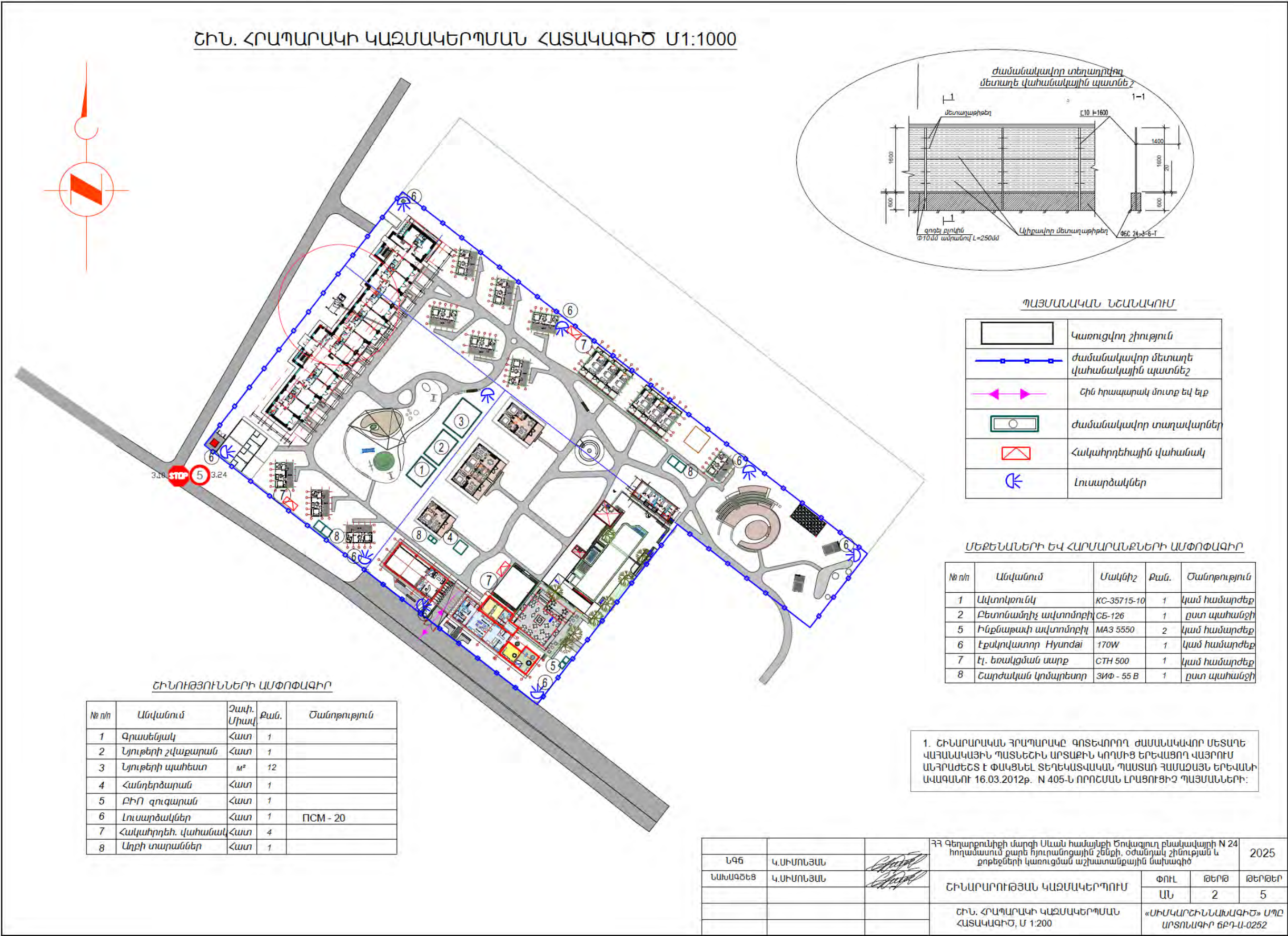

1.8 Շինարարական աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց

	ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ											
		1-2	2-4	4-6	6-8	8-10	10-12	12-14	14-16	16-18	18-20	20-22	22-24
1	Հողային աշխատանքներ												
2	Հիմքերի պատրաստում, փայտե տնակների տեղադրում												
3	Միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաների կառուցում												
4	Ե/բ ծածկերի իրականացում												
5	Միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաների կառուցում												
6	Պատերի կառուցում												
7	Ե/բ ծածկի իրականացում 3.30 միջում												
8	Միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաների կառուցում նկուղում (հյուսիսնոցում)												
9	Պատերի կառուցում												
10	Ե/բ ծածկի իրականացում 6.50 միջում												
11	Միջնորմերի մոնտաժում												
12	Տանիքի ծածկի իրականացում												
13	Ճակատների երեսապատում և հարդարում												
14	Բարեկարգում												

1.9 Շինհրապարակի կազմակերպման հատակագիծ

2. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՍԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՄԽԵՄԱՆ

Որպես շինհրապարակ դիտարկվելու է ամբողջ հողատարծքը:

Ելնելով առկա պայմաններից շինությունները բացի շինարարական նորմերով տրված անվտանգության հրահանգներից, անհրաժեշտ է կազմակերպել և աշխատանքների կատարման նախագծում արտացոլել անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ:

Շին. մոնտաժային աշխատանքները պետք է կատարել պահպանելով շինարարական նորմաները, կանոնները, ստանդարտները և նախագծի տեխնիկական պայմանները:

Շինարարության իրականացման որակի չափանիշները հսկվում են տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից, հատկապես ակտավորելով թաքնված աշխատանքների իրականացումը, գրանցելով վարման մատյանում:

Շին. հրապարակը կազմակերպելիս պետք է ղեկավարվել քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից տրված հրահանգների:

Շին. հրապարակը կոմպլեկտավորվում է հակահրդեհային ինվենտարով:

Շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ է կատարել միջոցառումներ գերծ պահելու շրջակա միջավայրը աղտոտումից, թունավոր արտաթորումներից:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

1. Աշխատանքների բնույթից ելնելով՝ բանվորական բրիգադները ձևավորվում են որպես բազմապրոֆիլ կամ մասնագիտացված:

2. Բազմապրոֆիլ բրիգադները նպատակահարմար է կազմավորել խոշորացված (ընդհանրացված) տիպի ավարտուն շինարարական արտադրանքի, աշխատանքների ընդհանրացված փուլի, կոնստրուկտիվ հանգույցի ստեղծման նպատակով:

3. Բրիգադների քանակական և մասնագիտական - որակական կազմը սահմանվում է աշխատանքների ծրագրված ծավալների, աշխատատարության և աշխատանքների կատարման ժամկետների հիման վրա:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բանվորների աշխատանքի պաշտպանությունը ապահովվելու է անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառմամբ (հատուկ արտահագուստ, կոշիկ), շենքի պաշտպանության միջոցառումների կատարումով (ցանկապատում, լուսավորում, օդափոխում, պաշտպանիչ և արգելակիչ սարքեր և հարմարանքներ և այլն), սանիտարակենցաղային շինություններով և սարքավորումներով՝ գործող նորմերին և կատարվող աշխատանքների բնույթին համապատասխան

2 Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվելու են շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

3 Աշխատանքի պաշտպանության՝ անվտանգության տեխնիկայի, արտադրական սանիտարահիգիենիկ միջոցառումների և հակահրդեհային անվտանգության վերաբերյալ անց է կացվելու հրահանգում: Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվելու են շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

4 Բանվորների անվտանգության տեխնիկայի ուսուցման, հրահանգման ժամանակին և որակով անցկացման, անհատական պաշտպանական միջոցների վիճակի և կիրառման, արտադրական անվտանգության և արտադրական սանիտարահիգիենիկ անվտանգության հետ կապված բոլոր միջոցառումների կատարման հսկողությունը վերապահվում է աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպությանը:

Անհրաժեշտ է ավելի հետևողական մշտադիտարկումներ իրականացնել շինարարական գործունեության ոլորտում՝ արձանագրելով շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների հնարավոր անհամաչափությունները:

Իրականացվող շինարարական աշխատանքների ընթացքում կառուցապատողի կառաջնորդվի Առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 15-Ն հրամանով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի պահանջներով:

2.1 Աշխատանքների կատարման սխեմա

Նախագծի շինարարության կազմակերպումը մշակված է ՀՀԾՆ 3. 01.01.2008-ի դրույթներով: Շին աշխատանքների իրականացման համար նախատեսում է 2 փուլ՝ նախապատրաստական և հիմնական, ընդհանուր տևողությունը 24 ամիս կամ 720 օր: Նախապատրաստական փուլում կատարվում են հետևյալ աշխատանքները.

- Շին. հրապարակի ժամանակավոր ցանկապատում հետիոտն գլխածածկույթով
- Ժամանակավոր էլեկտրոմատակարարում և ջրամատակարարում
- Շին. նյութերի և բետոնի ընդունման հարթակների պատրաստում
- Շին.հրապարակի գիշերային լուսավորվածություն

Հաշվի առնելով տեղանքի սուղ պայմանները, անհրաժեշտ է կազմակերպել անվտանգության տեխնիկայի կանոնների իրականացման համալիր մշակում՝ ղեկավարվելով ՀՀԾՆ III-IV.2008-ի դրույթներով:

Ապրանքային բետոնը մատակարարվելու է շինհրապարակ պատրաստի տեսքով, մասնագիտացված ընկերության կողմից:

Ամբողջ շինարարության ընթացքում միջոցառումներ իրականացնել շրջակա միջավայրի պահպանության վերաբերյալ: Փոշուց զերծ մնալու համար տարածքը մշտական խոնավ պահել և ապահովել ոռոգման ջրով:

Թույլ չտալ նորմայից ավել վնասակար արտանետումներ դեպի մթնոլորտ, շին. մեքենաները շին. հրապարակ պետք է մտնեն և դուրս գան մաքուր վիճակով:

Բոլոր բնապահպանական միջոցառումները ներառվել են Նախնական գնահատման հայտի հաջորդ բաժիններում՝ բնապահպանական միջոցառումների ծրագրում և բնապահպանական կառավարման և մոնիթորինգի պլաններում:

Ստորև ներկայցվում է շինհրապարակի գլխավոր հատակագիծը:

2.2 Նախապատրաստական փուլ

Նախապատրաստական փուլում իրականացվում են՝

- Ժամանակավոր ցանկապատում,
- Ժամանակավոր ինժեներական ցանցերի տեղադրում,
- պահեստային և մոնտաժային հարթակների կարգավորում,
- Ժամանակավոր շինությունների տեղադրում,
- մեքենաների և մեխանիզմների փոխադրում շինհրապարակ,
- բանվորների հրահանգավորում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ,
- անվտանգության նշանների տեղադրում,
- հակահրդեհային միջոցների տեղադրում:

2.3 Շինարարության ժամկետները

Շինարարության տևողությունը որոշվել է ըստ շինմոնտաժային աշխատանքների նորմատիվ աշխատատարության հաշվարկման և դրանց արդյունավետ համատեղման:

Շինարարության տևողությունը կազմում է 720 օրացուցային օր:

Բանվորների առավելագույն քանակը 14 մարդ:

ԻՏԱ անձնակազմ՝ 2 մարդ

2.4 Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը

Հիմնական շինարարական տեխնիկայի պահանջարկը որոշվում է աշխատանքների ծավալների, մեխանիզմների և մեքենաների միջին արտադրողականության և աշխատանքների կատարման ընտրված եղանակների հիման վրա: Հիմնական մեքենաների և մեխանիզմների անվանացանկը բերված է աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1 Շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների անվանացանկ

ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՐՄԱՐԱՆՔՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

№ ռ/ր	Անվանում	Մակնիշ	Քան.	Ծանոթություն
1	Ավտոկրունկ	KC-35715-10	1	կամ համարժեք
2	Բետոնամղիչ ավտոմոբիլ	СБ-126	1	ըստ պահանջի
5	Ինքնաթափ ավտոմոբիլ	MA3 5550	2	կամ համարժեք
6	Էլեկտրատոր Hyundai	170W	1	կամ համարժեք
7	Էլ. եռակցման սարք	CTH 500	1	կամ համարժեք
8	Շարժական կոմպրեսոր	ЗИФ - 55 В	1	ըստ պահանջի

Շինարարական տեխնիկայի համար համապատասխան վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը իրականացվելու է շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:

2.5 Հողային աշխատանքներ

Հողային աշխատանքները փոստրակում և խրամոլիներում կատարվում են փոքր հզորությամբ “հետ-բահ” էքսկավատորով:

Անմիջապես հիմքերի տակ հողը մշակվում է ձեռքով, ձեռքի պարզագույն գործիքներով՝ փոքր մեխանիզմներով:

Հողային աշխատանքների ծավալները՝

- հանույթ՝ 5460մ³, որից 900 մ³ բուսահող
- հետլիծք՝ 1080մ³

Ավելցուկային հողային զանգվածը՝ 3480մ³ կտեղափոխվի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր:

Բուսահողը պահվելու է առանձին՝ հողաթմբերով: Ջրային և հողմնային հողատարումից զերծ պահելու նպատակով հողաթմբերը ծածկվելու են անջրաթափանց բրեզենտե ծածկույթով և շինաշխատանքների ավարտից հետո բուսահողը կօգտագործվի տարածքի բարեկարգման համար:

2.6 Հիմնական շինարարական աշխատանքների և ռեսուրսների ծավալները

Շինարարական աշխատանքների ընթացում հողային աշխատանքների ծավալը շատ չնչին, այդ իսկ պատճառով ծավալները չի ներկայացվում:

Հանգստի գոտու կառուցապատման ժամանակ օգտագործվում են տարբեր շինարարական նյութեր, այդ թվում երկաթբետոն, սրբատաշ և կոպտատաշ քար, փայտ, մետաղ, ապակի, բարձրորակ սվաղ, երեսապատման բարձրորակ նյութեր, ավազ, ցեմենտ, ներկանյութեր, բետոնյա կոնստուկցիաներ, մետաղական կոնստուկցիաներ և այլն:

Բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ տարածքների ջրցանի, հողի/գրունտի խոնավացման համար՝ և շինանձնակազմի խմելու կենցաղային նպատակների համար:

ա) Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$W_{\text{է.ի.}} = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T, \text{ որտեղ}$$

n – ԻՏՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 2 մարդ

N – ԻՏՏ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³/օր/մարդ

n_1 – սպասարկող աշխատողների թվաքանակն է՝ 14 մարդ

N_1 – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³/օր/մարդ

T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 720 օր

$$W_{\text{խ.տ.}} = (2 \times 0.016 + 14 \times 0.025) \times 720 = 275,04 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 0.38 \text{ մ}^3/\text{օր:}$$

բ) Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$$U_1 = S_1 \times K_1 \times T \times D, \text{ որտեղ՝}$$

S_1 – ջրվող տարածքի մակերեսը, 1833 մ²,

K_1 – 1 մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015 մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 480

D – ջրցանի օրեկան քանակը, 2 անգամ

$$U_1 = 1833 \times 0.0015 \times 480 \times 2 = 2639.52 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 5.499 \text{ մ}^3/\text{օր}$$

Ընդամենը ջրօգտագործումը կկազմի 2914.56 մ³/շին. ժամ:

Բանվորական և ԻՏՏ անձնակազմի կոմունալ-կենցաղային կարիքները հոգալու համար շինհրապարակում կտեղադրվեն ժամանակավոր բիոզուգարաններ, որոնք շինաշխատանքների ավարտից հետո կապամոնտաժվեն:

Շինհրապարակում սանիտարական կանոնները և նորմերը պահպանվելուն են համաձայն ՀՀ առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N15-Ն հրամանի համաձայն:

Տարածքի ջրցանի, շինտեխնիկայի դողերի լվացման, բանվորական և ԻՏՏ անձնակազմի կոմունալ-կենցաղային կարիքները հոգալու համար Ջրամատակարարումը կիրականացվի տարածքում գործող խորքային հորից, որի

համար ընկերությունը ստացել համապատասխան ջրօգտագործման թույլտվություն /կցված Հավելվածներ բաժնում/:

Խմելու ոռակի ջուրը կմատակարարվի շինհրապարակ պլստմասե տարաներով, մասնագիտացված ընկերության կողմից, պայմանագրային հիմունքներով:

2.7 Թափոնների կառավարում

Շինաշխատանքների իրականացման ընթացքում առաջացող թափոնների տեսակները և քանակները՝

	Անվանումը	Վտանգավորության դասը	Ծածկագիրը ըստ «Թափոնների ցանկի»	Քանակը, ամբողջ շինարարության համար
1.	Շինարարական աղբ, ներառյալ քանդման աշխատանքներից առաջացած	IV	9120060101004	480մ ³
2.	տարածքում առաջացած կենցաղային չտեսակավորված աղբ (բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի)	IV	9120040001 00 4	0.7 տ/տարի
3.	Փորման աշխատանքների ընթացքում առաջացած վտանգավոր նյութերով չաղտոտված հող	V	31401100 08 99 5	3480 մ ³
4.	Չտեսակավորված սև մետաղներ պարունակող թափոններ	IV	35131100 01 00 4	7 մ ³
6.	Չտեսակավորված ալյումինի ջարդոն	V	35310101 01 99 5	3 մ ³
7.	Ցուղերով աղտոտված ավազ /յուղի պարունակությունը 15%-ից ավելին/	III	31402303 04 03 3	8 մ ³

8.	Պողպատե եռակցման էլեկտրոդների մնացորդներ և կիսայրուկներ	IV	35121601 01 99 5	0.1տ
----	---	----	------------------	------

Բոլոր առաջացող թափոնների համար շին. հրապարակում նախատեսված են լինելու պահման հարթակներ, իսկ որոշ թափոնատեսակների համար նաև կոնտեյներներ: Շինարարական աղբը որոշակի քանակներ կուտակվելուց հետո հեռացվելու տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված աղբավայր: Եռակցման խարամը փոքր քանակներով խառնվելու է կենցաղային աղբի հետ և նույնպես հեռացվելու է աղբավայր:

Սև և գունավոր մետաղները նույնպես հավաքվելու են շին. հրապարակում և պարբերաբար հանձնվեն մասնագիտացված ընկերությունների:

Շահագործման ընթացքում կառաջանա կենցաղային աղբ, որը պայմանագրային հիմունքներով կտեղափոխվի համապատասխան ընկերության կողմից:

2.1 Աղմուկ և թրթռում:

Շինարարության ընթացքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը կապված է լինելու շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի հետ: ՀՀ-ում աղմուկի մակարդակը կանոնակարգվում է համաձայն՝ ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2002թ. մարտի 6-ի՝ «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐ N2-III-11.3 ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 138 հրամանի և ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի 2014թ. մարտի 17-ի՝ ՀՀՇՆ 22-04-2014 «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂՄՈՒԿԻՑ» ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2001 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ի N 82 ՀՐԱՄԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N79-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան: Ավտոմեքենաների և սարքավորումների աշխատատեղերում աղմուկի մակարդակը 80 դԲ (A) գերազանցելու դեպքում աշխատողները պետք է օգտագործեն անհատական պաշտպանական միջոցներ (գլխարկներ, ականջակալներ և այլն): Բնակավայրերի համար աղմուկի սահմանված թույլատրելի մակարդակը ցերեկային ժամերի համար կազմում է 55 դԲ (A), կամ ֆոնային մակարդակի ոչ ավել քան 3 դԲ (A) ավելացում: Հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների կարճաժամկետ բնույթը, աշխատակիցների վրա աղմուկի ազդեցությունը կրելու է կարճատև և ժամանակավոր բնույթ:

Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու նպատակով հաշվետվությունում նախատեսվում են համապատասխան բնապահպանական միջոցառումներ, որոնց

կիրառման դեպքում շինարարական աղմուկի և թրթռումների մակարդակը շինհրապարակին հարակից տարածքում չի գերազանցի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը:

Աղմուկից պաշտպանվող օբյեկտ են հանդիսանում հարակից բնակելի շենքերը, որոնց պատերը, երկշերտ պատուհանները արդեն իսկ կրում են աղմուկի մեկուսիչի դեր:

Աղմուկի հիմնական աղբյուր են հանդիսանում շինարարության սկզբում հողային աշխատանքների իրականացնելիս 2 էքսկավատորներ և 1 կռունկ, իսկ շենքերի կառուցման ընթացքում 3 ամրակապովի և մեկ ավտոմոբիլային կռունկ: Հաշվարկը առված է ենթադրելով, որ այս շին.տեխնիկական շահագործվում միաժամանակ յուրաքանչյուր շինարարության փուլում՝ աղմուկի առավելագույն արժեքը հաշվարկելու համար:

Աղմուկի մակարդակի հաշվարկը կատարվել է համաձայն ՀՀՇՆ22-04-2014 «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂՄՈՒԿԻՑ» շինարարական նորմերի: Հաշվարկները կատարված են հետևյալ բանաձևով՝

$$L = L_w + 10 \cdot \lg \left(\frac{\chi \Phi}{\Omega r^2} + \frac{4}{kB} \right)$$

Հողային աշխատանքների փուլ

Ելակետային տվյալներ

- Էքսկավատորի CAT 320 ձայնային հզորություն (L_{w1})՝ 99 դԲ
- Կռունկ LIEBHERR LTM 1100-4.2 ձայնային հզորություն (L_{w2})՝ 100 դԲ
- Հեռավորություն (r)՝ 50 մետր

Հաշվարկի համար անհրաժեշտ գործակիցներ

- $\chi = 1$ (մոտ դաշտի ազդեցության գործակից)
- $\Phi = 1$ (աղմուկի ուղղվածության գործոն՝ համաչափ ճառագայթման համար)
- $\Omega = 2\pi$ (կիսագունդային ճառագայթման տարածություն բացօթյա տարածքի համար)
- $k = 1$ (ձայնային դաշտի հավասարաչափ բաշխման խախտման գործակից)
- $B = 200$ (սենյակի ձայնագիտական հաստատունը՝ մ²)

Յուրաքանչյուր սարքավորման աղմուկի մակարդակը հետևյալն է՝

- Էքսկավատորի աղմուկի մակարդակ՝ $L_{w1} = 99 + 10 \cdot \log_{10} ((1 \cdot 1 / (2 \cdot \pi \cdot 50^2) + 4 / 1 \cdot 200) = 99 + 10 \cdot (-16.98) = 82.02$ դԲ
- Կռունկի աղմուկի մակարդակ՝ $L_{w2} = 100 + 10 \cdot \log_{10} ((1 \cdot 1 / (2 \cdot \pi \cdot 50^2) + 4 / 1 \cdot 200) = 100 + 10 \cdot (-16.98) = 83.02$ դԲ

Աղմուկի մակարդակների համատեղումը հետևյալն է՝

Երբ մի քանի աղմուկի աղբյուրներ կան, դրանք համադրում ենք հետևյալ բանաձևով՝
 $LA_{էկվ} = 10 \cdot \log_{10} (2 \cdot 10^{\{82.02/10\}} + 10^{\{83.02/10\}}) = 10 \cdot \log_{10} (2 \cdot 10^{\{8.202\}} + 10^{\{8.302\}}) = 87.15$ դԲ

Այսպիսով, շինարարական հրապարակում հողային աշխատանքների ժամանակ երկու էքսկավատոր և մեկ կռունկ միաժամանակ աշխատանքի դեպքում համակցված աղմուկի մակարդակը 50 մետր հեռավորության վրա կազմում է 87.15 դԲ:

Շենքերի կառուցման փուլ

Ելակետային տվյալներ

- Կոունկ QTZ 160 ձայնային հզորություն (L_{w1})՝ 105 դԲ
- Հեռավորություն (r)՝ 50 մետր

Հաշվարկի համար անհրաժեշտ գործակիցներ

- $\chi = 1$ (մոտ դաշտի ազդեցության գործակից)
- $\Phi = 1$ (աղմուկի ուղղվածության գործոն՝ համաչափ ճառագայթման համար)
- $\Omega = 2\pi$ (կիսագունդային ճառագայթման տարածություն բացօթյա տարածքի համար)
- $k = 1$ (ձայնային դաշտի հավասարաչափ բաշխման խախտման գործակից)
- $B = 200$ (սենյակի ձայնագիտական հաստատունը՝ մ²)

Յուրաքանչյուր սարքավորման աղմուկի մակարդակը հետևյալն է՝

- Կոունկ աղմուկի մակարդակ՝ $L_{w1} = 105 + 10 \cdot \log_{10}((1 \cdot 1 / (2 / \pi \cdot 50^2) + 4 / 1 \cdot 200)) = 105 + 10 \cdot (-16.98) = 88.02$ դԲ

Աղմուկի մակարդակների համատեղումը հետևյալն է՝

Երբ մի քանի աղմուկի աղբյուրներ կան, դրանք համադրում ենք հետևյալ բանաձևով՝

$$L_{A_{\text{էկվ}}} = 10 \cdot \log_{10}(3 \cdot 10^{\{88.02/10\}}) = 10 \cdot \log_{10}(3 \cdot 10^{\{8.802\}}) = 92.79 \text{ դԲ}$$

Այսպիսով, շինարարական հրապարակում հողային աշխատանքների ժամանակ երեք կոունկ միաժամանակ աշխատանելու դեպքում համակցված աղմուկի մակարդակը 50 մետր հեռավորության վրա կազմում է 92.79 դԲ:

Շինհրապարակը լինելու է ցանկապատված: Ցանկապատի նյութի խտությունը 200 կգ/մ²: Ցանկապատը հանդիսանում է միաժամանակ նաև աղմուկից պաշտպանման էկրան:

Պաշտպանիչ էկրանի արդյունավետությունը հաշվարկում են հետևյալ բանաձևով.

$$L_{w\eta} = 23 \cdot \lg m_{\text{է}} - 10 \text{ դԲ, երբ } m \geq 200 \text{ կգ/մ}^3$$

$$L_{w\eta} = 13 \cdot \lg m_{\text{է}} - 13 \text{ դԲ, երբ } m \leq 200 \text{ կգ/մ}^3$$

Որտեղ $m_{\text{է}} = K \cdot m$ - մակերեսի խտության էկվիվալենտն է,

m - մակերեսի խտությունն է, կգ/մ³,

K - գործակից է, որի հաշվի է առնում մետաղական պատնեշի խտությունը, որը 7850 կգ/մ³

$$m_{\text{է}} = 7850 \cdot 1 = 7850$$

$$L_{w\eta} = 23 \cdot \lg m_{\text{է}} - 13 = 23 \cdot \lg(7850) - 13 = 23 \cdot 3.894 - 10 = 89.562 - 10 = 79.56 \text{ դԲ}$$

Շինարարական հրապարակից դուրս աղմուկի մակարդակը կազմում է՝

Հողային աշխատանքների փուլ

$$L_{A_{\text{տար}}} = L_{A_{\text{էկվ}}} - L_{w\eta} = 87.15 - 79.56 = 7.59 \text{ դԲ}$$

Շենքերի կառուցման փուլ

$$L_{A_{\text{տար}}} = L_{A_{\text{էկվ}}} - L_{w\eta} = 92.79 - 79.56 = 13.23 \text{ դԲ}$$

Մոտակա բնակելի շինությունների ներսում աղմուկի մակարդակը հողային աշխատանքների փուլում կկազմի 7.59 դԲ, իսկ շենքերի կառուցման փուլում՝ 13.23 դԲ, ինչը նորմայից բավականին ցածր է:

Աշխատանքները իրականացվելու են միայն ցերեկային ժամերին:

3. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅՐ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ԻՐԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՍԽԵՄԱՆ

- 3.1 **Նախատեսվող գործունեության տարածքի ֆիզիկա-աշխարհագրական նկարագիրը և լանդշաֆտը**

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից Հետազոտվող տարածքը գտնվում է գյուղը գտնվում է Սևանա լճի ափին՝ Սևան քաղաքից 10 կմ հյուսիս-արևմուտք։ Գտնվում է Արեգունի, Փամբակի և Գեղամա լեռնաշղթաների հանգուցակետում։ Ծովի մակերևույթից բարձրությունը կազմում 2030մ։

Շրջանի երկրաբանական պայմանները Ուսումնասիրվող տարածքի երկրաբանական կտրվածքում մասնակցում են չորրորդական հասակի դելյուվիալ-պրոլյուվիալ նստվածքները, որոնք ներկայացված են՝ խճաքարային գրունտներով։

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից Ուսումնասիրվող տարածքի ինժեներա-երկրաբանական պայմանների, մասամբ լանջային-գրավիտացիոն պրոցեսների զարգացման վրա ազդող կարևոր գործոններից են հանդիսանում ստորգետնյա ջրերը, որոնց ձևավորումն ու բնույթը, իրենց հերթին ուղղակիորեն կախված է տարածքի ֆիզիկա-աշխարհագրական պայմաններից և երկրաբանա-լիթոլոգիական առանձնահատկություններից։ Ելնելով դրանից, հետազոտվող տարածքը կարելի է գնահատել, որպես գրունտային ջրերի սնման, կուտակման և բեռնաթափման շրջան։ Ստորերկրյա ջրերը բեռնաթափվում են Սևանա լճի մեջ։ Ուսումնասիրվող տարածքում մինչև 8մ փորված խորությունների սահմաններում գրունտային ջրեր բացահայտվել են 5.0մ –ից ։

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում, անհրաժեշտության դեպքում, գրունտային ջրերի հեռացման համար կնախատեսվի դրենաժային համակարգ։

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթներ ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ուսումնասիրվող տեղամասում բացակայում են։

Շրջանի սեյսմիկ պայմանները

Ըստ սեյսմիկ հատկության՝ ՀՀՇՆ 20.04.2020թ.-ի, տեղազննվող շրջանը գտնվում է II սեյսմիկ գոտում՝ գրունտների $A_{max} = 0.4g$ արագացմամբ, ։

Տարածքի երկրաբանալիթոլոգիական կտրվածքը

Համաձայն կատարված ուսումնասիրությունների, հորատման և արխիվային նյութերի տվյալների՝ (նախկինում լաբորատոր ուսումնասիրման հիման վրա)

ուսումնասիրվող տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են հետևյալ գրունտերից վերնից-ներքև:

Շերտ-1

Հողաբուսական շերտ ավազակավի պարունակությամբ: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՍՆԻՊ IV-5-82-ի (9a) I կարգ:

Շերտ 2

Ավազակավեր շագանակագույն, թույլ և միջին խոնավ, պինդ թանձրությամբ, խճի ու խճավազի մինչև 20-25% պարունակությամբ: Դելյուվիալ-պրոլյուվիալ առաջացումներ են: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՍՆԻՊ IV-5-82-ի (33^ա) III կարգ է:

Շերտ 3

Կավային գրունտ բացից մինչև մուգ կապույտ, խոնավ, պինդ թանձրության, տեղ տեղ ավազային, մանրախճի պարունակությամբ: Ժամանակակից էլյուվիալ-պրոլյուվիալ առաջացումներ են: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՍՆԻՊ IV-5-82-ի (8^ա) III կարգ է:

Հայցվող տարածքի ավամերձ տարածքները բնորոշվում են ծալքաբեկորավոր լեռների բնորոշ կառուցվածքներով: Տարածաշրջանում ռելիեֆը բլրաշատ ավսեաձև իջվածքներով է, թույլ բլրակային, աննշան կոնաձև իջվածքներով: Ռելիեֆի այսպիսի ձևերը օժանդակում են մթնոլորտային տեղումների արագորեն ներծծվելուն և մակերեսային հոսք համարյա չի ձևավորվում: Ջրի հատակից դուրս եկած առափնյա շերտը կազմված է ավազա-կավային և գելենչիկային նստվածքներից:

"Սևան" ազգային պարկի տարածքը բաժանվում է հետևյալ տարածքագործառնական գոտիների՝

- Արգելոցային,
- Արգելավայրային,
- Ռեկրեացիոն,
- Տնտեսական:

3.2 Հատուկ պահպանվող տարածքներ

Ինչպես նշվել է, նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է Ծովագյուղ Երևան-Սևան-Իջևան ավտոմայրուղու աջակողմյան հատվածում, որը տեղակայված է "Սևան" ազգային պարկի սահմաններում: Պարկը գտնվում է հայկական հրաբխային լեռնաշխարհի հյուսիսային մասում, Երևան քաղաքից մոտ 60 կմ հեռավորության վրա: Պարկի ընդհանուր տարածքը՝ Սևանա լճի հայելու հետ միասին կազմում է 147343 հա, իսկ առանց լճի հայելու՝ 22585 հա:

"Սևան" ազգային պարկի տարածքը բաժանվում է 4 տարածքագործառնական գոտիների՝ արգելոցներ, արգելավայրեր, ռեկրեացիոն և տնտեսական: Պարկի տարածքում կան 4 արգելոցներ՝ "Նորաշենի", "Լիճք-Արգիշի", "Գիլլի" և "Արտանիշի", որոնց ընդհանուր մակերեսը կազմում է 7464 հա, որից ցամաքային տարածքը՝ 4289 հա, իսկ ջրայինը՝ 3175 հա, 2 արգելավայրեր՝ "Գավառագետի" և "Գիհի-կաղնուտային ռելիկտային", որոնց ընդհանուր մակերեսը կազմում է 2652 հա, որից ցամաքային տարածքը՝ 2359 հա, իսկ ջրայինը՝ 293 հա, 4753 հա ընդհանուր մակերեսով ռեկրեացիոն և 11266 հա ընդհանուր մակերեսով տնտեսական գոտի:

3.3 Մթնոլորտային օդ

Օդային ավազանի աղտոտվածության մոնիթորինգային աշխատանքները կատարվում են ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» (ՇՄՏՄԿ) ՊՈԱԿ-ի կողմից: Հաշվի առնելով այն, որ Ծովագյուղ համայնքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումները բացակայում են, սույն հայտում բերվում են օդային ավազանի ֆոնային կոնցենտրացիաների հաշվարկային արժեքները:

ՀՀ բնակավայրերի (բացառությամբ Երևան, Վանաձոր, Արարատ, Հրազդան և Գյումրի քաղաքների) մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի ֆոնային կոնցենտրացիաների արժեքները ներկայացված են Աղյուսակ 3-ում, որոնց հաշվարկները կատարվել են ըստ տվյալ բնակավայրի ազգաբնակչության թվաքանակի:

Համաձայն ՀՀ ԱՎԾ վիճակագրական տեղեկագրի՝ Ծովագյուղ համայնքում հաշվառված բնակչության թվաքանակը կազմել է 4420 մարդ:

Ելնելով նշված թվաքանակից և ֆոնային կոնցենտրացիաների հաշվարկային արժեքներից (Աղ. 3), Ծովագյուղ համայնքում աղտոտիչների ֆոնային կոնցենտրացիաների արժեքները գնահատվում են հետևյալ տիրույթում. Փոշու մասնիկներ՝ 0,071մգ/խմ, ածխածնի մոնօքսիդ՝ 0,8 մգ/խմ, ազոտի երկօքսիդ՝ 0,023 մգ/խմ և ծծմբի երկօքսիդ՝ 0,006 մգ/խմ:

Ժամանակավոր առաջարկություններ «Վնասակար նյութերի ֆոնային կոնցենտրացիաներ բնակավայրերում, որտեղ բացակայում են մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտարկումները»

Բնակչության քանակը (հազար մարդ)	Ֆոնային կոնցենտրացիաներ (մգ/մ ³)			
	Փոշի	Ծծմբի երկօքսիդ (SO ₂)	Ազոտի երկօքսիդ (NO ₂)	Ածխածնի օքսիդ (CO)
50 -100	0.098	0.007	0.034	1.3
10-50	0.095	0.006	0.033	1.1
<10	0.071	0.006	0.023	0.8

3.4 Ջրագրություն

Սևանը Հարավային Կովկասի խոշորագույն, բարձրադիր քաղցրահամ լիճն է, որի ծավալը 37.75 կմ³ է, մակերեսը՝ 1275.32 կմ²: Լիճը Արտանիշի և Նորատուսի հրվանդանների միջև ձգված ստորջրյա պատնեշով՝ Շորժայի թմբով, բաժանվում է երկու մասի՝ հարավ-արևելյան կամ Մեծ Սևան (20.4 կմ³), հյուսիս-արևելյան կամ Փոքր Սևան (12.8 կմ³): Լճի առավելագույն խորությունը 79.4 մ է (Փոքր Սևան), միջին խորությունը՝ 26.2 մ, ավի շրջագիծը մոտ 230 կմ:

Սևանա լիճ են թափվում 28 գետեր և գետակներ, որոնցից 4-ը՝ Փոքր Սևան, 24-ը՝ Մեծ Սևան:

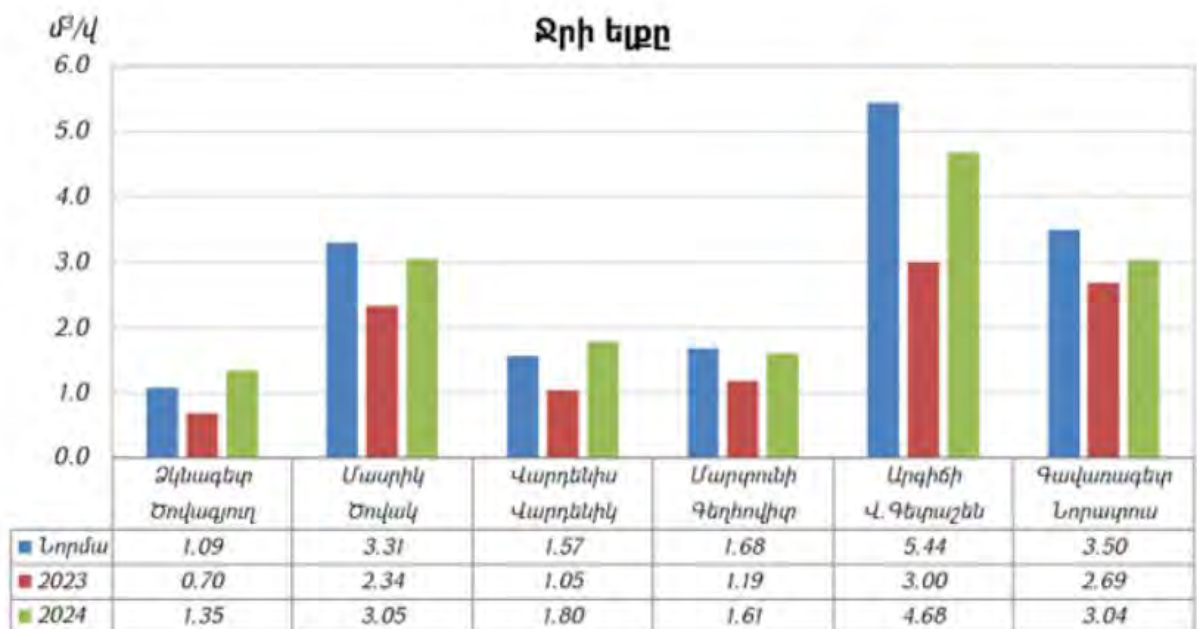
Գետերի ավազանների մակերեսների գումարը կազմում է 2780 կմ², իսկ միջավազանային տարածությունը՝ 696.0 կմ²: Գետերի մեծ մասի առավելագույն ելքերը, սովորաբար, դիտվում են գարնանային վարարումների ժամանակ: Սակայն կարող են դիտվել նաև ամառ-աշնանային սակավաջուր փուլի ընթացքում, որի պատճառը այս սեզոնում հաճախակի տեղացող տեղատարափ անձրևներն են: Գետերի մեծ մասն ունի լավ արտահայտված սակավաջրության երկու փուլ՝ ամառ-աշնանային և ձմեռային: Սևանա լճից դուրս է գալիս մեկ գետ՝ Հրազդանը, որի բնական հոսքը մինչև լճի մակարդակի իջեցումը եղել է 110 մլն.մ³ տարեկան: Ներկայումս այս գետը վերածվել է ջրանցքների և ջրատարների մի համակարգի, որով հոսում է Սևանա լճից ռոտզման նպատակներով վերցվող ջուրը:

Սևանի ավազանի հիդրոերկրաբանական պայմանները բնորոշվում են երկրաբանա-կառուցվածքային, գեոմորֆոլոգիական և ֆիզիկա-աշխարհագրական առանձնահատկություններով:

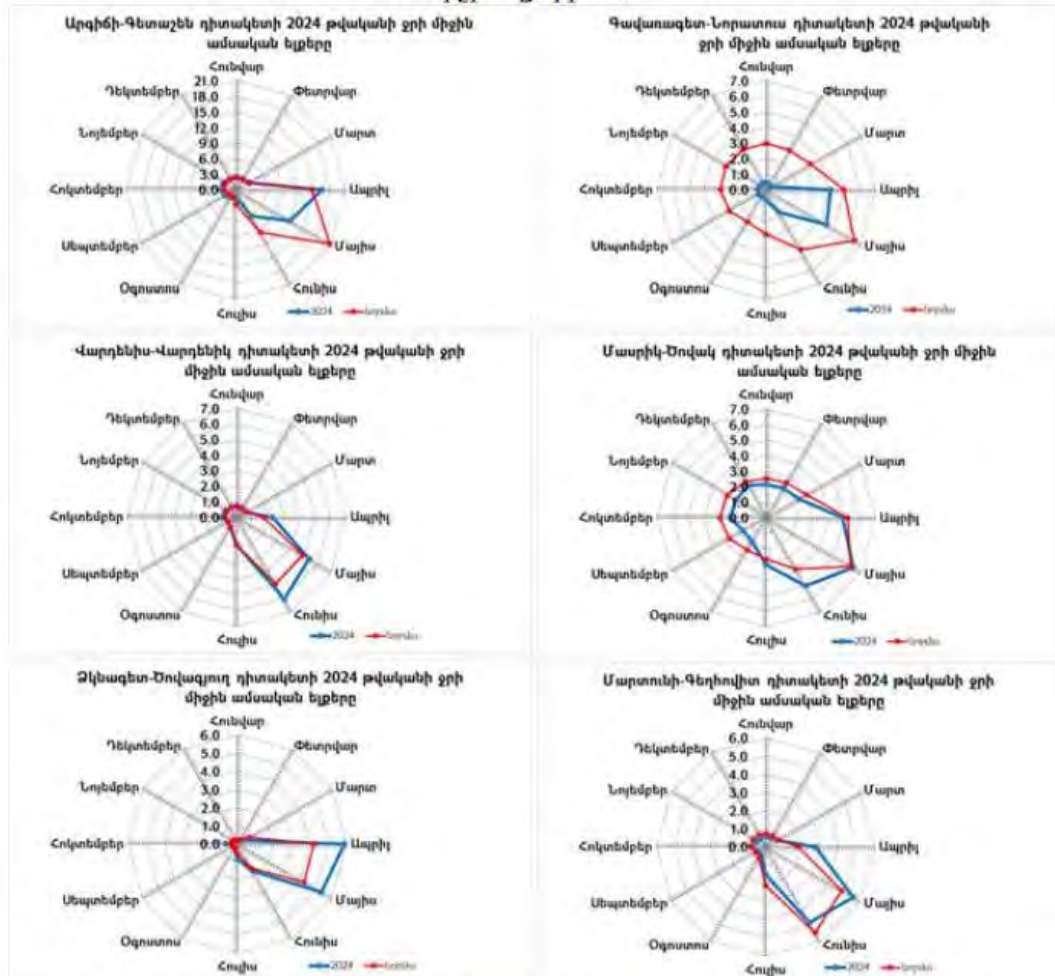
Հիդրոերկրաբանական տեսակետից նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանում կան ստորգետնյա գրունտային ջրեր: Տարածաշրջանի մակերևութային եռոզիան լավ նկատելի է թեք լանջերի վրա: Գարնանային և աշնանային անձրևների ժամանակ առաջանում են հեղեղատներ:

3.4.1 Մակերևութային ջրերի որակ

Համաձայն “Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն” ՊՈԱԿ 2024թ շրջակա միջավայրի մասին ամփոփ տեղեկագրի տվյալների Սևանի ՋԿՏ-ում ջրի որակի քանակական մոնիթորինգն իրականացվում է 17 դիտակետում, այդ թվում՝ 13 գետային, 4 լճային (Սևանա լիճ) և 1 ջրանցքում: 2024 թվականի ընթացքում գետերում դիտված ջրի միջին տարեկան ելքերը մոտ են եղել բազմամյա միջին արժեքներին և կազմել են դրանց 85-125%-ը: Արգիճի-Գետաշեն դիտակետում ջրի միջին տարեկան ելքը կազմել է 4.68 մ3 /վ (բազմամյա միջինը՝ 5.44 մ3 /վ է), Գավառագետ-Նորատուս դիտակետում՝ 3.04 մ3 /վ (բազմամյա միջինը՝ 3.50 մ3 /վ է), Ջկնագետ-Ծովագյուղ դիտակետում՝ 1.35 մ3 /վ (բազմամյա միջինը՝ 1.09 մ3 /վ է): 2024 թվականին Սևանա լճի ավազանի գետերում դիտված ջրի փաստացի տարեկան միջին ելքերը 2023 թվականի տարեկան միջին ելքերից բարձր են եղել: 2024 թվականին ջրի միջին ամսական ելքերը ցածր են եղել կամ մոտ ամսական նորմաներին, որոշ գետերում ջրի ամսական ելքերը հիմնականում ապրիլ, մայիս և հունիս ամիսներին գերազանգել են նորմաները:

Գծապատկեր 110. Զրի տարեկան միջին ելքերի համեմատությունը նորմաների և 2023 թվականի տարեկան միջին ելքերի հետ

Գծապատկեր 111. 2024 թվականի ջրի միջին ամսական ելքերը նորմաների համեմատ

Որակական մոնիթորինգ Ձկնագետ գետի ջրի որակը Մեմյոնովկա գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ալյումինով, գետաբերանի հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված բերիլիումով: Մարիկ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված վանադիումով և ծարիրով: Սոթք գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ծարիրով: Կարճաղբյուր գետի ջրի որակը Ախպրաձոր գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ալյումինով, գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով և ընդհանուր ֆոսֆորով: Վարդենիս գետի ջրի որակը Վարդենիկ գյուղից վերև գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով, ալյումինով և կախության չոր նյութերով, գետաբերանի հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով: Մարտունի գետի ջրի որակը Գեղիովիտ գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված բարիումով, ալյումինով, մանգանով և սուլֆատ իոնով, գետաբերանում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, ֆոսֆատ, սուլֆատ իոններով, բարիումով, ալյումինով, մանգանով, ընդհանուր ֆոսֆորով և ընդհանուր լուծված աղերով: Արգիճի գետի ջրի որակը Լեռնահովիտ գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝

պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով և ընդհանուր ֆոսֆորով: Ծակքար գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ընդհանուր լուծված աղերով: Շողվազ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ, քլորիդ իոններով, մոլիբդենով, վանադիումով, նատրիումով, ընդհանուր ֆոսֆորով և ընդհանուր լուծված աղերով: Գավառագետ գետի ջրի որակը Ծաղկաշեն գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված վանադիումով: Արփա-Սևան ջրատարի ջրի որակը Ծովինար գյուղից հարավ-արևելք հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված արսենով, մոլիբդենով, մանգանով և ալյումինով:

3.4.2 Ստորերկրյա ջրեր

Քանակական մոնիթորինգ

Քանակական մոնիթորինգն իրականացվել է 15 դիտակետում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ակունք (N1053) և Խաչաղբյուր (N2093) գյուղերի բնաղբյուրներում 2024թ. ընթացքում ջրի ծախսը աճել է, տատանումները կազմել են 30,4% և 75%: Գավառ քաղաքի N2014 և Լիճք գյուղի N2100 դիտակետերում հունվար-ապրիլ և սեպտեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին դիտվել են ջրի ծախսի ցածր արժեքներ, իսկ մայիսօգոստոս ամիսներին ծախսը ավելացել է՝ զգալի տատանումներով: Աղբերք գյուղի N2091 աղբյուրի ծախսը եղել է կայուն՝ աննշան տատանումներով: Նախորդ տարվա համեմատ 2024 թվականին բնաղբյուրների ջրի ծախսը ավելացել է միջինը 1-93%-ով: Ծախսի և մակարդակի համեմատաբար կայուն արժեքներ դիտվել են Վարդենիս քաղաքի N1810, N1811 և Դարանակ բնակավայրի N2095 շատրվանոց հորատանցքերում:

Վարդենիս քաղաքի N1809 շատրվանոց հորատանցքում դիտվել է ծախսի և մակարդակի նվազում, իսկ N2090 դիտակետում նշված պարամետրերի արժեքները աճել են: N1812, N2013 դիտակետերում 2024թ. ընթացքում մակարդակի արժեքները համեմատաբար կայուն են, ջրի ծախսը նվազել է, տատանումները կազմել են համապատասխանաբար 17% և 94%: Սևանի ՋԿՏ-ի N2101 չշատրվանոց հորատանցքում նախորդ տարվա համեմատ մակարդակը բարձրացել է միջինը 8.5 %-ով:

Որակական մոնիթորինգ

Որակական մոնիթորինգն իրականացվել է 8 դիտակետում: Հանքայնացման արժեքները գտնվել են 0.09-0.4գ/լ տիրույթում, սուլֆատ իոնի կոնցենտրացիան՝ 1.5-26.3 մգ/լ, նիտրատ իոնի կոնցենտրացիան՝ 3.4-42.7մգ/լ, քլորիդ իոնի կոնցենտրացիան՝ 0.7-26.7մգ/լ տիրույթում, պղնձի և արսենի կոնցենտրացիաները գտնվել են համապատասխանաբար 0.00012-0.014 մգ/լ և 0.0006-0.0085 մգ/լ տիրույթներում, իսկ կապարի կոնցենտրացիան կազմել է 0.0001մգ/լ բոլոր դիտակետերում: Դիտված բոլոր կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

3.5 Հողային ռեսուրսներ

"Սևան" ազգային պարկի տարածքի մեծ մասը կազմում են Սևանա լճից ազատված հողագրությունները: Դրանք ավազային են, թեթև, հումուսի աննշան պարունակությամբ:

Հիմնականում ձևավորվել են հողագրությունի 3 խմբեր, որոնք ունեն հողագոյացման տարբեր ուղղություններ՝ խոնավ մարգագետնային ավազային, թերի զարգացած ավազակոպճային և սապրոբելիտային տափաստանացված: Զգալի տարածք են զբաղեցնում թերի զարգացած ավազակոպճային հողագրությունները: Գետերի հովիտներում և դրանց դարավանդներում ձևավորվել են գետահովտադարավանդային հողերը: "Սևան" ազգային պարկի Գիհի-կաղնուտային ռելիկտային, Սևանա թերակղզու արևելյան և Արտանիշ թերակղզու կենտրոնական ու արևելյան բլրապատ և լեռնոտ հատվածներում հանդես են գալիս լեռնատափաստանային չոր, իսկ 2400 մ և ավելի բարձրություններում՝ լեռնամարգագետնային հողերի տիպերը:

Հողային ծածկույթի աղտոտման աղբյուրներ կարող են հանդիսանալ՝

- մետաղաձուլական գործարանները,
- արդյունաբերական և կենցաղային թափոնները,
- ժամանակակից գյուղատնտեսությունը,
- տրանսպորտը:

Մարդու գործունեության արդյունքում միջավայր թափանցած ծանր մետաղների մեծ մասը կուտակվում է հողում: Այնուհետև դրանց մի մասը, անցնելով ջրային միջավայր, կլանվում է բույսերի կողմից և հայտնվում սննդային շղթայում: Հողի արդյունաբերական աղտոտման հիմնական աղբյուրներն են մետաղաձուլական գործարանների և արդյունաբերական այլ ձեռնարկությունների թափոնները: Նման աղտոտումները կարող են առաջացնել հողի աղտոտվածություն ծանր մետաղներով (պղինձ, ցինկ, արսեն, կապար, մոլիբդեն, մանգան, նիկել, կադմիում, քրոմ, վանադիում և այլն) և ցիանական միացություններով:

Հողի աղտոտման աղբյուրներից մեկը մթնոլորտն է: Մթնոլորտի վնասակար նյութերը նստում են հողի մակերեսին, թափանցում են գրունտային ջրերի մեջ, իսկ դրանց մի մասն էլ փոշու ձևով վերադառնում է մթնոլորտ:

Մարդու և կենդանիների առողջության վրա բացասաբար են ազդում պարարտանյութերի բոլոր խմբերը, մասնավորապես քլոր պարունակող և ֆոսֆորական պարարտանյութերը:

Ծանր մետաղների կուտակումը հողում կատարվում է ավելի արագ տեմպերով, քան հեռացումն ու չեզոքացումը, որը տևում է հարյուրավոր, նույնիսկ հազարավոր տարիներ:

Գյուղատնտեսական աղտոտման հիմնական աղբյուրներն են՝ հանքային պարար-տանյութերը, թունաքիմիկատները, անասնապահական համալիրները: Հանքային պարարտանյութերի կանոնների խախտման դեպքում մեծանում է հողի թթվայնությունը, փոխվում է հողային օգտագործման օրգանիզմների տեսակային կազմը, խախտվում է նյութերի շրջապտույտը, քայքայվում է հողի կառուցվածքը:

3.6 Կլիման և օդերևութաբանական պայմանները

Տարածաշրջանի կլիման չորային է: Տարվա տաք կեսին դիտվում են նաև խորշակային եղանակներ՝ խոնավության նվազագույն արժեքներով: Ձմեռը չափավոր ցուրտ է, գերիշխում է թույլ սառնամանիքային անհողմ եղանակ: Ձմեռային եղանակային ռեժիմը ձևավորում է մթնոլորտի յուրովի թթվածնային ռեժիմ, դիտվում են թթվածնի

կշիռային պարունակության մաքսիմում արժեքներ, որոնք աստիճանաբար նվազում են ըստ բարձրության: Ձմռան սեզոնում լիճը ծածկվում է սառույցով, և լճի ջրային ավազանի ազդեցությունը ավամերձ ցամաքի թերմիկ ռեժիմի վրա զգալի նվազում է: Ամռանը գերակշռում է "արևոտ չափավոր խոնավ" եղանակային տիպը՝ նվազագույն տեղումների քանակով, որոնք ուղեկցվում են նաև ամպրոպային երևույթներով: Ամառը տաք է, չոր և անհողմ: Գարնանից ամառ անցումը տեղի է ունենում աստիճանաբար՝ շնորհիվ լճի ջրային ավազանի ազդեցության: Տարածաշրջանը լանդշաֆտային, եղանակա-կլիմայական, միկրոկլիմայական պայմաններով շահավետորեն տարբերվում է մյուսներից: Տարածքը բաց է և չի էկրանավորվում բարձր լեռնազանգվածներով: Տարվա ընթացքում տարածաշրջանում դիտվում է արևափայլի մեծ տևողություն (2747 ժամ), ինչպես նաև ուլտրամանուշակագույն ճառագայթների տարեկան դրական բալանս:

3.6.1 Ջերմաստիճանը

Թերմիկ ռեժիմը բավականին բարենպաստ է՝ տարեկան միջին ջերմաստիճանը 5.6°C , ամենատաք ամսվանը 16.3°C (օգոստոս), ամենասառը ամսվանը՝ -5.3°C (հունվար): Բացարձակ նվազագույն ջերմաստիճանը կազմում է -32.5°C , իսկ բացարձակ առավելագույնը՝ 32.9°C :

Աղյուսակ 6. Օդի միջին ամսական և տարեկան ջերմաստիճանը, $^{\circ}\text{C}$

Բնակավայրի անվանումը	Միջին ջերմաստիճանն ըստ ամիսների, $^{\circ}\text{C}$												Միջին տարեկան, $^{\circ}\text{C}$	Բացարձակ նվազագույն, $^{\circ}\text{C}$	Բացարձակ առավելագույն, $^{\circ}\text{C}$
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Սևան լճային	-5.3	-5.0	-1.7	4.0	8.7	12.9	16.1	16.3	13.1	8.2	2.4	-2.7	5.6	-32.5	32.9

3.6.2 Խոնավությունը

Տարեկան միջին արժեքը 72%: Ձմռանը քամիները հիմնականում ուղղված են դեպի լճի կենտրոնը, որի հետևանքով խոնավությունը հեռացվում է ավամերձ գոտուց:

Աղյուսակ 7. Օդի հարաբերական խոնավության տվյալները

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %																
	ըստ ամիսների												Միջին տարեկան	Ամենացուրտ ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %		Ամենատաք ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %	
														Միջին ամսական	Միջին ամսական, ժամը 15-ին	Միջին ամսական	Միջին ամսական, ժամը 15-ին
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Սևան լճային	74	74	73	72	73	73	74	72	71	69	70	73	72	74	65	72	63

3.6.3 Մթնոլորտային տեղումները

Մթնոլորտային տեղումների տարեկան քանակությունը կազմում է 531 մմ: Չյան ծածկույթը սկսում է ձևավորվել նոյեմբերի երրորդ տասնօրյակից, իսկ 2000 մ-ից բարձր Գեղամա լեռների հյուսիս-սային լանջերին՝ հոկտեմբերի երկրորդ կեսից: Հաստատուն և

կայուն ձյան ծածկույթը ձևավորվում է դեկտեմբերին, որի միջին բարձրությունը հունվար-փետրվար ամիսներին հասնում է 22-23 սմ-ի, իսկ ավիամերձ գոտում 10-20 սմ-ի:

Աղյուսակ 8. Մթնոլորտային տեղումները, %

Բնակավայրի անվանումը	միջին ամսական Տեղումների քանակը _____ մմ օրական առավելագույն													Տեղումների քանակը նոյեմբեր- մարտ ամիսներին, մմ	Տեղումների քանակը ապրիլ- հոկտեմբեր ամիսներին, մմ
	ըստ ամիսների														
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	Տարեկան		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Սևան լճային	18	24	38	64	89	78	54	37	33	47	31	18	531	129	402
	22	23	37	30	43	41	43	52	37	36	31	16	52		

3.6.4 Քամի

Աղյուսակ 8

Բնակավայրի անվանումը	Ամիսներ	Կրկնելիությունը, %								Մնորոշի կրկնելիությունը, %	Միջին ամսական արագությունը, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը հունիս - օգոստոս ամիսներին	Միջին արագություններից նվազագույնը ըստ ուղղությունների հուլիսին, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը դեկտեմբեր - փետրվար ամիսներին	Միջին արագություններից առավելագույնը ըստ ուղղությունների հունվարին, մ/վ
		Միջին արագությունը, մ/վ													
		Հյուսիսային	Հյուսիս-արևելյան	Արևելյան	Հարավ- արևելյան	Հարավային	Հարավ-արևմտյան	Արևմտյան	Հյուսիս- արևմտյան						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Սևան քաղաք	հունվար	3	2	2	2	1	7	58	25	13	4.2	Արլ	3.2	Արմ	5.4
		4.1	4.0	3.3	2.7	2.9	5.3	5.4	3.7						
	ապրիլ	5	9	23	8	4	16	28	7	20	3.3				
		3.9	3.7	3.2	2.5	3.8	6.3	5.5	3.4						
	հուլիս	18	35	31	6	3	2	3	2	17	3.1				
		4.7	4.1	3.2	2.7	2.1	2.5	3.1	2.8						
	հոկտեմբեր	7	5	7	3	4	15	45	14	33	2.7				
		4.0	3.8	2.7	2.2	2.3	5.3	4.3	2.7						

3.7 Կենսաբազմազանություն

3.7.1 Բուսական աշխարհ

Սևանի ավազանի բնական ցամաքային էկոհամակարգերն են՝ մարգագետինները, տափաստանները, անտառային և նոսրանտառային համակեցությունները, ինչպես նաև ժայռա-քարացրոնային և լճի ջրերից ազատված համալիրները: Նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանը հիմնականում տափաստանային է, տափաստաններին բնորոշ բուսականություն հատիկաբուսականության գերակշռությամբ, բլրի արանքներում և քարակույտերի մոտ թփերի և առանձին ծառերի առկայությամբ:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է "Սևան" ազգային պարկի տարածքում:

Ազգային պարկում և դրա պահպանական գոտում հայտնի են շուրջ 60 բուսատեսակներ, որոնք օգտագործվում են կամ կարող են օգտագործվել որպես դեղաբույսեր: Շուրջ 100 բուսատեսակներ համարվում են ուտելի: Պարկի և դրա պահպանական գոտու տարածքից հայտնի են նաև 267 տեսակի, ենթատեսակի և ձևերի մակրոմիցետներ (պարկի տարածքում՝ 121 տեսակ, պահպանական գոտում՝ 228 տեսակ): Նշված մակրոսկոպիկ սնկերից շուրջ 100 տեսակը ուտելի են, որոնցից առավելապես տարածված են հետևյալները՝ ականջասունկ սովորական կամ կախասունկ (*Pleurotus ostreatus*), յուղասունկ հատիկավոր (*Suillus granulatus*), շեկիկ (*Lactarius deliciosus*), աղվեսասունկ (*Cantharellus cibarius*), կոճղասունկ մարգագետնային (*Marasmius oreades*), շամպինյոն սովորական (*Agaricus campestris*), շամպինյոն դաշտային (*Agaricus arvensis*), գոմաղբասունկ սպիտակ, փրչոտ (*Coprinus comatus*), շարքասնկերից (*Tricholomataceae*)՝ կոճղասունկ աշնանային (*Armillaria mellea*), լեպիստա մանուշակագույն ոտիկով (*Lepista personata*), շարքասունկ հողամոխր ագույն (*Tricholoma terreum*): Բացի այդ, հանդիպում են նաև 58 տեսակի մակրոսկոպիկ սնկեր, որոնք ունեն բուժիչ հատկություններ: 24 տեսակի սնկեր թունավոր են: Դրանցից են՝ խոզուկասունկ (*Paxillus involutus*), կեղծ կոճղասունկ (*Hypholoma fasciculare*), ճանճասպան հովազային (*Amanita pantherina*), շամպինյոն 1411 դեղնամաշկ (*Agaricus xanthodermus*), գոմաղբասունկ թեփուկավոր (*Coprinus picaceus*), սարդոստայնասնկեր (*Cortinarius*), թելիկասնկեր (*Inocybe*), շարքասնկեր (*Tricholoma*) ցեղերի որոշ տեսակներ և այլն:

Ռելիեֆային առանձնահատկությունների շնորհիվ Սևանի ավազանի բուսականությունն ունի վառ արտահայտված մոզաիկ բնույթ: Ցածրադիր վայրերում աչքի են ընկնում անապատները ու կիսաանապատները, որոնք առաջացել են լճից ազատված ավազուտների վրա և ունեն երկրորդային ծագում: Այդ տեսակներից որպես ռելիկտային համակեցություններ պահպանվել են՝ տորֆային ճահճուտները, քարացրոնային և ժայռային բուսական խմբավորումները, փովող թփուտները՝ ցածրաճ գիհուտներ (*Juniperus depressa*) և այլն: Տարածաշրջանում հանդիպող բուսատեսակները ներկայացված են ստորև Աղյուսակ 9 - ում: Աղյուսակում ընդգրկված բույսերի որոշ տեսակները ներկայացված են Նկար 8 - ում:

Աղյուսակ 9. Տարածաշրջանում հանդիպող բուսատեսակները

№	Բույսի հայերեն անվանումը	Բույսի լատիներեն անվանումը
1	Ազնվամորի	Rubus idaeus
2	Աղվեսագի եղեգանման	Alopecurus arundinaceus
3	Անթառամ ոսկեգույն	Helichrysum callichrysum
4	Ասպիրակ աղեղնեզր	Spiraea crenata
5	Արոսենի սովորական	Sorbus aucuparia
6	Գառան դմակ մեծ	Sedum telephium
7	Գերիմաստի	Viburnum lantana
8	Դաշտավլուկ սոխուկակիր	Poa bulbosa
9	Դժնիկ լուծողական	Rhamnus cathartica
10	Եղինջ երկտուն	Urtica dioica
11	Թրաշուշան կովկասյան	Gladiolus caucasicus
12	Լավատեր թուրինգիական	Lavathera turingiaca
13	Լոշտակ սպիտակ	Bryonia alba
14	Խատուտիկ Ստեվենի	Taraxacum stevenii
15	Ծորենի սովորական	Berberis vulgaris
16	Կակաչ արևելյան	Papaver orientale
17	Կակաչ հայկական	Papaver armeniacum
18	Կակաչ սակավատերև	Papaver paucifoliatum
19	Կատվադաղձ մերկ	Nepeta nuda
20	Կատվադաղձ Մուսիկի	Nepeta mussini
21	Կատվախոտ դեղատու	Valeriana officinalis
22	Հազարատերևուկ սովորական	Achillea millefolium
23	Հիրիկ փոքր	Iris pumila
24	Մատիտեղ ճնճղուկի	Polygonum aviculare
25	Մատուռի ուղիղ	Potentilla recta
26	Նեղտերևի	Chamaenerium angustifolium
27	Շուշանաբանջար սոխուկավոր	Chaerophyllum bulbosum
28	Շուշանաբանջար ոսկեգոծ	Chaerophyllum aureum
29	Պտեր արական	Dryopteris filix mas
30	Սեզ սպիտակ	Agrostis alba
31	Սիզախոտ մարգագետնային	Phleum pratense
32	Սրոհունդ ալպիական	Hypericum alpestre

№	Բույսի հայերեն անվանումը	Բույսի լատիներեն անվանումը
33	Սրոհունդ խոցված	Hypericum perforatum
34	Սրոհունդ մշտիկատերևանման	Hypericum hyssopifolium
35	Մաարենի Զրաչի	Rosa hrachiana
36	Մաարենի առատափուշ	Rosa spinosissima
37	Վիկ մկան	Vicia cracca
38	Տանձենի կովկասյան	Pyrus caucasica
39	Տուղտավարդ թավրիզյան	Alcea tabrisiana
40	Փրփրուկ վեցաթերթ	Filipendula hexapetala
41	Օշինդր արևելյան	Artemisia orientalis
42	Օշինդր դառը	Artemisia absinthium

Նկար 8. Տարածաշրջանում հանդիպող բուսատեսակները

Տուղտավարդ թավրիզյան - *Alcea tabrisiana*

Սրոռունդ մշտիկատերևանման - *Hypericum hyssopifolium*

Վիկ մկան - *Vicia cracca*

Լավատեր թուրինգիական - *Lavatera turingiaca*

Սիզախոտ մարգագետնային - *Phleum pratense*

Փրփրուկ վեցաթերթ - *Filipendula hexapetala*

Մատիտեղ ճնճղուկի - *Polygonum aviculare*

Ասպիրակ աղեղնեղ - *Spiraea crenata*

Կակաչ արևելյան - *Papaver orientale*

Կատվադաղձ Մուսիկի - *Nepeta mussini*

Տարածաշրջանում լայն տարածում ունեն Ազնվամորու (*Rubus idaeus*), Վարդ առատափուշի (*Rosa spinosissima*), Մասրենի Հրաչի (*Rosa hrachiana*) և Ասպիրակ աղեղնեզրի (*Spiraea crenata*) մացառուտները, որոնց արանքներում հանդիպում են Ծորենի սովորականը (*Berberis vulgaris*) և Լոշտակ սպիտակը (*Bryonia alba*): Տարածաշրջանում հանդիպում են նաև՝ Տանձենի կովկասյան (*Pyrus caucasica*), Թրաշուշան հայաստանյան (*Gladiolus hajastanicus* Gabrielian) և Դժնիկ լուծողական (*Rhamnus cathartica*) ծառեր: Ավելի հարավ ընկած տարածություններում տարածված են գիհու և կաղնու անտառների հիմնական խմբավորումները: Տարածաշրջանում հանդիպող՝ ՀՀ կարմիր գրքում և ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում գրանցված բուսատեսակների ցուցակը բերված է ստորև Աղյուսակ 10- ում:

Աղյուսակ 10. Նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանում հանդիպող՝ ՀՀ Կարմիր գրքում ընդգրկված հազվագյուտ, անհետացող բուսատեսակները

№	Բուսատեսակ		ԲՊՄՄ-ի Կարմիր ցուցակում ունեցած կատեգորիան ⁴
	Հայերեն	Լատիներեն	
1	Անողնուցուկ Գրոսհեյմի	<i>Puccinellia grossheimiana</i> V.I.Krecz.	EN
2	Արոսեկի հայաստանյան	<i>Sorbus hajastana</i> Gabr.	VU

Ինչպես արդեն նշվել է, նախատեսվող գործունեության վայրը գտնվում է "Սևան" ազգային պարկի տարածքում Դրախտիկ գյուղի ափամերձ հատվածում : Թերակղզու այս հատվածը գտնվում է մարդածին ազդեցության ներքո և կիրառվում է որպես հանգստյան գոտի: Նախատեսվող գործունեության տարածք կարճաժամկետ այցելության և ուսումնասիրության ընթացքում հազվագյուտ, Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակներ չեն հանդիպել:

3.7.2 Կենդանական աշխարհ

Տարածաշրջանի այս հատվածը ներկայացված է բավականի լայն տարածված հարուստ կենսաբազմազանությամբ, ինչպես նաև մի քանի կարմիրգրքային տեսակներով: Կենդանիների կարմիրգրքային տեսակները տարածված են հիմնականում պահպանված չխախտված բնական տարածքներում և չինգիլների մոտ: Տարածաշրջանում ամենատարածված և բազմաքանակ կենդանիներն են մկնաման կրծողները և մանր թռչնատեսակներ, որոնք հանդիսանում են գիշատիչ թռչունների և կենդանիների, այդ թվում կարմիրգրքային կենդանատեսակներից որոշների համար որպես կերային օբյեկտներ: Տարածաշրջանում հանդիպող կենդանատեսակները ներկայացված են ստորև Աղյուսակ 11- ում: Աղյուսակում ընդգրկված կենդանիների որոշ տեսակները ներկայացված են Նկար 10- ում:

Աղյուսակ 11. Տարածաշրջանում հանդիպող կենդանատեսակները

№	Կենդանու հայերեն անվանումը	Կենդանու լատիներեն անվանումը
1	Թխակապույտ աղավնի	<i>Columba livia</i>
2	Ժուլան	<i>Lanius collurio</i>
3	Լոր	<i>Coturnix coturnix</i>
4	Խայտաբղետ քարակենեխ	<i>Monticola saxatilis</i>
5	Չոպոպ	<i>Upupa epops</i>
6	Մեծ ճուռակ	<i>Buteo buteo</i>
7	Մոխրագույն ագռավ	<i>Corvus corone</i>
8	Մոխրագույն արտույտ	<i>Calandrella rufescens</i>
9	Մոխրագույն կաքավ	<i>Perdix perdix</i>
10	Ոսկեգույն մեղվակեր	<i>Merops apiaster</i>
11	Պարող քարաթռչնակ	<i>Oenanthe isabellina</i>
12	Ջրածիծառների տեսակներ	<i>Chlidonias</i>
13	Սև կենեխ	<i>Turdus merula</i>
14	Սևաճակատ շամփրուկ	<i>Lanius minor</i>
15	Սևավիզ քարաթռչնակ	<i>Oenanthe finschii</i>
16	Սովորական կաչաղակ	<i>Pica pica</i>
17	Սովորական հողմավար բազե	<i>Falko tinnunculus</i>
18	Սովորական ճայ	<i>Corvus monedula</i>
19	Սովորական որոր	<i>Larus ridibundus</i>
20	Սովորական սարյակ	<i>Sturnus vulgaris</i>
21	Սովորական սիտեղ	<i>Sitta europaea</i>
22	Սովորական քարաթռչնակ	<i>Oenanthe oenanthe</i>
23	Տափաստանային արտույտ	<i>Melanocorypha calandra</i>
24	Փռփուլավոր արտույտ	<i>Galerida cristata</i>
25	Աղվես	<i>Vulpes vulpes</i>
26	Աքիս	<i>Mustela nivalis</i>
27	Գորշուկ/ Փորսուղ	<i>Meles meles</i>
28	Դաշտամկներ	<i>Microtinae</i>
29	Համստեր	<i>Cricetus cricetus</i>
30	Ձյան դաշտամուկ	<i>Chionomys nivalis</i>
31	Նապաստակ	<i>Lepus europaeus</i>
32	Գայլ	<i>Canis lupus</i>
33	Շնագայլ	<i>Canis aureus</i>
34	Քարակզաքիս	<i>Martes foina</i>

Նկար 10. Տարածաշրջանում հանդիպող կենդանատեսակները

Լոր - *Coturnix coturnix*

Միսրազույն ագռավ - *Corvus corone*

Թխակապույտ աղավախ - *Columba livia*

Սովորական հողմավար քաղե - *Falco tinnunculus*

Հոսպոպ - *Upupa epops*

Սովորական սիտեղ - *Sitta europaea*

Աքիս - *Mustela nivalis*

Դաշտամկներ - *Microtinae*

Եվրոպական - *Lepus europaeus*

Համստեր - *Cricetus cricetus*

Տարածաշրջանում հանդիպող՝ ՀՀ կարմիր գրքում և ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում գրանցված 5 կենդանատեսակների ցուցակը բերված է ստորև Աղյուսակ 12-ում, իսկ դրանցից որոշների լուսանկարները՝ Նկար 11-ում:

Աղյուսակ 12. Նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանում հանդիպող՝ ՀՀ Կարմիր գրքում ընդգրկված կենդանատեսակները

№	Կենդանատեսակ		ԲՊՄՄ-ի Կարմիր ցուցակում ունեցած կատեգորիան ⁶
	Հայերեն	Լատիներեն	
1	Հարթ խխուճ	Gyraulys laevis	EN
2	Մոխրաայտ սուզակ	Podiceps grisegena Boddaert	VU
3	Թշշան կարապ	Cygnus olo	VU
4	Մոխրագույն սագ	Anser anser	VU
5	Խայտաբաղ	Tadorna tadorna	VU
6	Լայնակտուց բաղ	Anas clypeata Linnaeus	VU
7	Սպիտակաճակատ սագ	Anser albifrons	VU

№	Կենդանատեսակ		ԲՊՄՄ-ի Կարմիր ցուցակում ունեցած կատեգորիան ⁶
	Հայերեն	Լատիներեն	
8	Կարմիր ցին	Milvus milvus	EN
9	Սպիտակապոչ արծիվ	Haliaeetus albicilla Linnaeus	EN
10	Գիշանգլ	Neophron percnopterus Linnaeus	EN
11	Տափաստանային արծիվ	Aquila nipalensis orientalis Hodgson	VU
12	Աղավնաբազե	Falco columbarius Linnaeus	DD
13	Սապան	Falco peregrinus Tunstall	VU
14	Հայկական որոր	Larus armenicus Buturlin	VU
15	Ներկարար	Coracias garrulus	VU

EN (Endangered) - վտանգված տեսակ

VU (Vulnerable) - խոցելի տեսակ

ՀՀ Կարմիր գրքում ընդգրկված են նաև մոխրագույն մեղու (Anthophora cinerea Frieze), Պորչինսկու իշամեղու (Bombus portshinskii Radoszhkowski) տեսակները:

Ինչպես արդեն նշվել է, նախատեսվող գործունեության վայրը գտնվում է "Սևան" ազգային պարկի տարածքում՝ ափամերձ հատվածում: Այս հատվածը գտնվում է մարդածին ազդեցության ներքո և կիրառվում է որպես հանգստյան գոտի: Նախատեսվող գործունեության տարածք կարճաժամկետ այցելության և ուսումնասիրության ընթացքում Կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակներ չեն հանդիպել:

3.8 Պատմամշակութային և բնության հուշարձանները

Գեղարքունիքի մարզի բնակավայրերը հարուստ են պատմամշակութային ժառանգությամբ, որը խթան է հանդիսանում այդ մարզում զբոսաշրջության և ռեկրեացիոն գործառույթներն առավել զարգացնելու համար: Հանրապետության տարածքում գտնվող հուշարձաններն ըստ արժեքավորման չափանիշների դասակարգվում են հանրապետական և տեղական նշանակության:

ՀՀ Կառավարության 2003թ. հունվարի 9-ին թիվ 80-Ն որոշմամբ հաստատված՝ Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակի համաձայն :

Թվարկված պատմամշակութային հուշարձաններից ոչ մեկը չի գտնվող նախատեսվող գործունեության տարածքում:

Աղյուսակ 13. համայնքի պատմամշակութային հուշարձանները

հուշարձան	կառուցված	հավելյալ նշումներ
Գլխատուն	19-	կառուցել է Սարգիս Մանուկյանը
Գլխատուն	19-	Վարազդատ Պողոսյանի տան մոտ
Գլխատուն	19-	Անդրանիկ Մելիքյանի տան մոտ
Գյուղատեղի Գանձավանք (, Անգիր վանք)	917դ.	Սևան-Գավառ ճանապարհի ձախ կողմում
Եկեղեցի Գանձավանք (, Անգիր վանք)	910դ.	գյուղատեղիի աե կողմում, կիսավեր
Դամբարանադաշտ , Գեղունիէ	մ.թ.ա. 32հզ	Սևանա լճի հս-ամ ափին
Դամբարանադաշտ Լճաշենի	մ.թ.ա. 21հզ	Սևան-Գավառ հին ճանապարհի ձախ կողմում
Եկեղեցի Սբ. Հռիփսիմե	7դ.	
Խաչքար	1011դ.	ազուցված հվ պատին, արտաքուստ
Խաչքար	1112դ.	ազուցված ամ պատին, արտաքուստ
Խաչքար	13-	եկեղեցու ներսում
Խաչքար	1415դ.	բեմի ճակատին, ձախից 1ինը
Խաչքար	15-	բեմի ճակատին, աջից 3րդը
Խաչքար	15-	ազուցված հվ պատին, մուտքից ձախ, արտաքուստ, արձանագիր
Խաչքար	1516դ.	ազուցված ամ պատին, արտաքուստ, արձանագիր
Խաչքար Քիրմանի	1516դ.	հվ ավանդատանը
Խաչքար	1557.	բեմի ճակատին, աջից 5րդը, թվակիր
Խաչքար Քիրմանի	1564.	բեմի ճակատին, աջից 4րդը
Խաչքար	16-	ազուցված մուտքից ձախ, բեկոր, արձանագիր
Տապանաքար	1718դ.	հենած բեմի ճակատին
Տապանաքար Սահակի	1707.	ավանդատանը, պահպանվել է 2բեկորով
Գերեզմանոց	1020դ.	եկեղեցու շուրջը
Խաչքար	10-	եկեղեցուց հս, հենած տապանաքարին
Խաչքար	1314դ.	եկեղեցուց հս-աե, դրված հորիզոնական դիրքով որպես տապանաքար

հուշարձան	կառուցված	հավելյալ նշումներ
Խաչքար Վարդանի	15 ^ր .	ընկած գետնին
Խաչքար	16 ^ր .	ընկած գետնին, արձանագիր
Տապանաքար	1516 ^ր .	եկեղեցուց 2մ հս
Տապանաքար Նուրբեկի	1594	
Տապանաքար	16 ^ր .	եկեղեցու հվ պատի մոտ, արձանագիր, կոտրված
Տապանաքար	1617 ^ր .	եկեղեցուց 1մ հս
Տապանաքար	1617 ^ր .	եկեղեցուց ամ
Տապանաքար	1617 ^ր .	
Տապանաքար Հովսեփի	1617 ^ր .	եկեղեցուց հս-ան
Տապանաքար Սարգսի	1668	եկեղեցուց հս
Տապանաքար Թուխձամի	1688	եկեղեցուց հս-ան
Տապանաքար պարոն Գրիգորի	1698	եկեղեցուց հս-ան
Տապանաքար Փարու	17 ^ր .	եկեղեցուց հս-ան
Տապանաքար	17 ^ր .	եկեղեցուց հս-ան, արձանագիր
Տապանաքար Մելքումի	1704	եկեղեցուց հս-ան
Տապանաքար Բեկիջանի	1702	եկեղեցուց հս-ան
Տապանաքար պարոն Գասպարի	1703	եկեղեցուց հս-ան
Տապանաքար Ղազարի	1705	
Տապանաքար Ղազարի	1707	եկեղեցուց հս-ամ
Տապանաքար	1737	եկեղեցուց ամ, արձանագիր
Տապանաքար Ամիրի	1746	եկեղեցուց հս-ան
Խաչքար	910 ^ր .	Վաղո Մանուկյանի տան մոտ գտնվող նորաշեն սրբատեղիում, բեմին
Խաչքար	10 ^ր .	բարձունքի վրա, հենած ժայռաբեկորի
Խաչքար	16 ^ր .	կանգնեցված գետնին, Երկրորդ աշխարհամարտում զոհված մարտիկների հուշարձանի մոտ
Խաչքար	1617 ^ր .	Մուրադ Կարապետյանի տան մոտ գտնվող նորաշեն սրբատեղիում
Հուշարձան Երկրորդ աշխարհամարտում զոհվածների		
Մատուռ Սբ. Գևորգ	վրկնգ՝ 1914	
Խաչքար	910 ^ր .	ազուցված հվ պատին, ներքուստ, ստորին մասը չի պահպանվել

հուշարձան	կառուցված	հավելյալ նշումներ
Խաչքար	910դ.	բեմին, 6խաչքարերից ձախից 1-ինը, վերնամասը՝ չի պահպանվել
Խաչքար	998.	բեմին, 6խաչքարերից ձախից 2-րդը պատվիրատու՝ Գրիգոր
Խաչքար	10դ.	գլխավայր ագուցված հվ պատին, ներքուստ, ջարդոտված
Խաչքար	101 1դ.	հենած հս պատին, ստորին ձախ անկյունը՝ կոտրված
Խաչքար	101 1դ.	բեմին, 6խաչքարերից աջից 1-ինը
Խաչքար	1 1դ.	բեմին, 6խաչքարերից աջից 3-րդը
Խաչքար	1213դ.	ագուցված հվ պատին, ներքուստ
Խաչքար	1213դ.	բեմին, 6խաչքարերից աջից 2-րդը
Խաչքար	1213դ.	բեմին, 6խաչքարերից ձախից 3-րդը
Խաչքար	1415դ.	հենած հս պատին, մուտքի մոտ
Գերեզմանոց	915դ.	մատուռի շուրջը, նեղ ճանապարհով բաժանվում է 2հատվածների
Խաչքար	12դ.	պատվանդանին
Խաչքար	1213դ.	մատուռի աե պատի մոտ, կանգնեցված գետնին
Խաչքար	1314դ.	եզրերը՝ վնասված
Խաչքար	1415դ.	կերտված ժայռաբեկորին
Մատուռ Թուխ Մանուկ	1920դ.	գործող գերեզմանոցի տարածքում
Խաչքար		մատուռի ներսում, եռատված
Վանական համալիր , Կարմիր վանք	920դ.	գյուղի եզրին, գերեզմանոցի հին թաղումների տարածքում
Եկեղեցի	910դ.	1-ին եկեղեցի, ավերված
Գավիթ	1012դ.	ավերված
Եկեղեցի	մջնդ	2րդ եկեղեցի, ավերված
Խաչքար	1112դ.	տեղահանված
Մատուռ	19դ.	
Խաչքար	910դ.	մատուռի բեմին
Խաչքար	13դ.	մատուռի բեմին
Գերեզմանոց	920դ.	մատուռի շուրջը
Խաչքար	910դ.	հենած քարաբեկորին
Խաչքար	964.	պատվանդանին պատվիրատու՝ Գրիգոր Բարակավիզ
Վիմագրություն. Արգիշտի Ա-ի	մ.թ.ա. 776.	պահպանվում է ուղղանկյուն կառույցի

հուշարձան	կառուցված	հավելյալ նշումներ
արձանագրությունը		ներսում, փոստի շենքի մոտ

Թվարկված պատմամշակութային հուշարձաններից ոչ մեկը չի գտնվում նախատեսվող գործունեության տարածքում:

ՀՀ Կառավարության 2008թ. օգոստոսի 14-ի թիվ 967-Ն որոշմամբ հաստատված՝ ՀՀ բնության հուշարձանների ցանկի համաձայն:

Աղյուսակ Գեղարքունիքի մարզի բնության հուշարձանները

1	«Սևկատար» հրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքից 20 կմ արլ
2	«Աժդահակ» հրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքից 25 կմ հվ-արմ
3	«Անանուն» ծալքավորում	Գեղարքունիքի մարզ, Սևանա լճի հս-արլ ափին, երկաթուղու պաստառի հատվածում, Սևան քաղաքի մոտ 45 կմ հեռավորության վրա
4	«Քարե ծով» քարացրոններ (չինգիլներ)	Գեղարքունիքի մարզ, Լճաշեն գյուղից 1 կմ դեպի խարամային քարհանք
5	, Անանուն հրաբխային արտահայտված շերտավորություն	Գեղարքունիքի մարզ, Լճաշեն գյուղից 1 կմ հվ, հրաբխային խարամների գործող քարհանքի մոտ
6	«Արմաղան» հրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Մաղինա գյուղից 3.5 կմ արմ
7	«Հայրավանք» բրածո ֆաունա	Գեղարքունիքի մարզ, Հայրավանք գյուղից 2-3 կմ հս-արլ
8	Թառ (Կարմիր Կատար)	Գեղարքունիքի մարզ, հրաբուխ երկրաբանական հուշարձան

Երկրաբանական հուշարձաններ

21	, Սևկատար հրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքից 20 կմ արլ
22	, Աժդահակ հրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքից 25 կմ հվ-արմ
23	, Անանուն ծալքավորում	Գեղարքունիքի մարզ, Սևանա լճի հս-արլ ափին, երկաթուղու պաստառի հատվածում, Սևան քաղաքի մոտ 45 կմ հեռավորության վրա
24	, Քարե ծով քարացրոններ (չինգիլներ)	Գեղարքունիքի մարզ, Լճաշեն գյուղից 1 կմ դեպի խարամային քարհանք
25	, Անանուն հրաբխային արտահայտված շերտավորություն	Գեղարքունիքի մարզ, Լճաշեն գյուղից 1 կմ հվ, հրաբխային խարամների գործող քարհանքի մոտ
26	, Արմաղան հրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Մաղինա գյուղից 3.5 կմ արմ
27	, Հայրավանք բրածո ֆաունա	Գեղարքունիքի մարզ, Հայրավանք գյուղից 2-3 կմ հս-արլ

Ջրաերկրաբանական հուշարձաններ

5.	, Սարանցե աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքի Հացառատ թաղամասում, ծ.մ-ից 1937 Բարձրության վրա
6.	, Խաչերիե աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքի արմ ծայրամասում
7.	, Արցունք քարե աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Ակունք գյուղի տարածքում, ծ.մ-ից 1980 Բարձրության վրա
8.	, Անանունե աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Լճավան գյուղի տարածքում, ծ.մ-ից 2045 Բարձրության վրա
9.	, Անանունե աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Կարճաղբյուր գյուղի հվ-արլ եզրին, ծ.մ-ից 1930 Բարձրության վրա
10.	, Վանքի աղբյուրե աղբյուրների խումբ	Գեղարքունիքի մարզ, Սարուխան գյուղի հվ ծայրամասում, ծ.մ-ից 1977 Բարձրության վրա

Ջրագրական հուշարձաններ

13.	, Ակնաե լիճ	Գեղարքունիքի մարզ, Ծաղկաշեն գյուղից 10 կմ արմ, Ակնասար լեռան լանջին
-----	-------------	--

Կենսաբանական հուշարձաններ

4.	, Ենթալայան մարգագետին	Գեղարքունիքի մարզ, Դրախտիկ գյուղի մոտ
----	------------------------	---------------------------------------

4 ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

Շինարարական աշխատանքները պետք է կատարել պահպանելով պետ. նորմերը, կանոնները, ստանդարտները, ինչպես նաև նախագծի տեխնիկական պայմանները: Բոլոր տիպի թաքնված աշխատանքների համար պետք է կազմել թաքնված աշխատանքների ակտ տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից հաստատված:

Շին. հրապարակը կազմակերպելիս ղեկավարվել քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից հաստատված դրույթներով, շին. հրապարակի հակահրդեհային անվտանգության պատասխանատվությունը կրում է անմիջապես շինարարության ղեկավարը կամ նրան փոխարինող անձը:

Երեկոյան ժամերին դադարեցնել աղմկոտ աշխատանքների կատարումը:

Նախատեսվող Հանգստի գոտու կառուցապատման կառուցման համար հայցվող տարածքը Սևանա լճի կենտրոնական ազդեցության գոտում, հետևաբար հայտում նկարագրվող աշխատանքների ընթացիկ և հետագա փուլերում անհրաժեշտության դեպքում պետք է նախատեսել համապատասխան միջոցառումներ՝ բացառելով որևէ բացասական ազդեցություն Սևանա լճի վրա:

4.1 Ռիսկերի գնահատում

Ներկայացվող գործունեության իրականացման ժամանակ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները հիմնականում կապված են՝

- փորման բեռնման աշխատանքների,
- հողային զանգվածների տեղափոխման,
- շինարարական տեխնիկայի շահագործման,
- ջրամեկուսացման համար օգտագործվող նյութերի օգտագործման,
- բետոնային աշխատանքների հետ:

Թվարկված աշխատանքների ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով նախատեսված են բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են բնապահպանական կառավարման պլանում:

Սույն հայտում բերված են հիմնական բնապահպանական միջոցառումները ըստ ազդեցության ուղղությունների:

4.2 Արտանետումների աղբյուրները

Ներկայացվող աշխատանքների կատարման ընթացքում հիմնական ռիսկերը կապված են արտանետումների հետ, որոնց ցանկը բերված է ստորև՝

- փոշու արտանետումներ հիմքերի փորման ընթացքում

- դիզեյնային վառելիքի արտանետումներ շինարարական տեխնիկայի շահագործման ժամանակ:

4.3 Բնապահպանական միջոցառումների ընդհանուր նկարագրություն

4.3.1 *Մթնոլորտային օդ*

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում հիմնականում կանխատեսվում է օդի աղտոտում՝ պայմանավորված անօրգանական փոշու և ծխագազերի ժամանակավոր արտանետումներով, որոնք առաջանում են շինարարական տեխնիկայի աշխատանքի դեպքում: Շինարարության ընթացքում վերը նշված արտանետումները կլինեն տեղայնացված, ենթակա արագ ցրման և ժամանակավոր՝ հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների ժամանակավոր բնույթը: Հնարավոր վնասակար ազդեցությունները կրացառվեն կամ կնվազեցվեն բնապահպանական կառավարման պլանում ներկայացված միջոցառումների իրականացման դեպքում, մասնավորապես՝ փոշու արտանետումները նվազեցնելու համար կիրականցվի՝

1) ցանկապատել շինարարական հրապարակները, շենքերը և շինությունները ծածկել շինարարությանը համապատասխան բարձրությամբ անթափանց թաղանթով:

2) շինարարական հրապարակից դուրս եկող տրանսպորտային միջոցների անվադողերը լվանալ:

3) ավազը, ցեմենտը, գաջը, խիճը, այլ սորուն նյութերը, հողային զանգվածները, ինչպես նաև շինարարական աղբը տեղափոխել փոշու համար անթափանց ծածկոցներով ծածկված տրանսպորտային միջոցներով:

4) օդի դրական ջերմաստիճանի դեպքում շինարարական հրապարակը օրվա ընթացքում պարբերաբար ջրել՝ բացառելով կեղտաջրերի թափանցումը շինարարական հրապարակի սահմաններից դուրս: Շինհրապարակի ջրցանի համար կօգտագործվեն լավագույն հասանելի տեխնոլոգիաների և աղտոտող նյութերի արտանետումները փոշենստեցնող (փոշեզսպող) թնդանոթ սարքավորումները:

5) հղկման աշխատանքներ կատարելիս օգտագործել փոշու արտանետումը բացառող սարքեր և տեխնոլոգիաներ:

6) ավազը, ցեմենտը, գաջը, խիճը, այլ սորուն նյութերը, հողային զանգվածները, ինչպես նաև շինարարական աղբը պահեստավորել փակ տարածքներում կամ ծածկել անթափանց թաղանթներով:

7) շինարարական աղբը տեղափոխել դրանց հեռացման համար հատուկ հատկացված վայրեր և հատուկ սահմանված երթուղով:

8) պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգադրում:

9) շինարարության ողջ ընթացքում Կառուցապատողը շինարարական հրապարակի տարածքում կապահովի օդի որակի մոնիթորինգի սարքավորումների առկայությունը՝ առցանց հարթակի հասանելիությամբ, համայնքի կողմից տվյալների ստուգաչափման հնարավորությամբ:

Նշված միջոցառումների իրականացման արդյունքում օդային ավազանի աղտոտվածության լրացուցիչ ավելացում չի նախատեսվում:

4.3.2 *Ջրային ռեսուրսներ*

Սևանա լճի վրա հնարավոր ազդեցությունները մեղմելու նպատակով կառուցապատումը կատարվելու է առաջնորդվելով ՀՀ ջրային օրենսգրքի և ջրային ոլորտին առնչվող իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Գործունեության իրականացման շինարարության փուլում ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները մեղմելու կամ կանխարգելու, ինչպես նաև Սևանա լիճ վտանգավոր նյութերի արտահոսքը բացառելու նպատակով նախատեսվում է՝

- բացառել Սևանա լճի բնական էկոհամակարգի խախտումները,
- Օղի դրական ջերմաստիճանի դեպքում շինարարական հրապարակը, բացառությամբ վերանորոգվող և վերակառուցվող փողոցների, օրվա ընթացքում պարբերաբար ջրել՝ բացառելով կեղտաջրերի թափանցումը շինարարական հրապարակի սահմաններից դուրս» («Մթնոլորտային օղի պահպանության մասին» օրենքի 11-րդ հոդված, 4-րդ կետ), որը նպատակ է հետապնդում կանխարգելել փոշեառաջացումը և իրականացնել փոշենստեցում
- անձրևաջրերը և անիվների լվացման հոսքաջրերն ուղղորդվելու են պարզարարան, պարզարանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեցում, պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռացվի որպես շինադր:
- բացառվելու է տրանսպորտային միջոցների և սարքավորումների լվացումը շինհրապարակում,
- ջրցանի ծավալները հաշվարկվում են այնպես, որ չառաջանան մակերևութային հոսքեր և ջուրը բավականացնի միայն փոշենստեցման համար,

4.3.3 *Հողային ռեսուրսներ*

Հողային ռեսուրսների պահպանության համար նախատեսվում են.

- Հողի բերրի շերտը պահպանելու նպատակով նախատեսվում է առաջնորդվել ՀՀ կառավարության 08.09.2011թ.-ի թիվ 1396-Ն որոշմամբ հաստատված Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգով և 02.11.2017թ.-ի թիվ N1404 որոշմամբ, մասնավորապես նախատեսել հետևյալ միջոցառումները.
 - Հողի բերրի շերտը հանել և պահպանել ծածկված վիճակում՝ բացառելով շինարարական աշխատանքների հետևանքով դրա աղտոտումը:
 - Հողային աշխատանքների կատարման ընթացքում չօգտագործված հողի հանված բերրի շերտն անմիջապես դարսվում է լայնակույտերով:
 - Լայնակույտերի բարձրությունը և ձևը պետք է բացառի հողատարման գործընթացների զարգացումը:
 - Եթե հողի հանված բերրի շերտը նախատեսվում է պահել 2 տարին գերազանցող ժամկետով, ապա, ողողումը և հողմատարումը կանխելու համար, լայնակույտերի մակերևույթն ու թեքությունները ամրացվում են խոտացանքով կամ այլ

եղանակներով: Թույլատրվում է լայնակույտի թեքությունների վրա ցանքսը կատարել հիդրոեղանակներով:

- Հողի հանված բերրի շերտը լայնակույտերում կարող է պահվել մինչև 20 տարի:
- Լայնակույտերը տեղադրվում են գյուղատնտեսության համար ոչ պիտանի տեղամասերում կամ ցածր արդյունավետություն ունեցող հանդակներում՝ բացառելով լայնակույտերի ջրածածկումը, աղակալումը, արդյունաբերական թափոններով և կոշտ առարկաներով, քարերով, խճով, ճալաքարով ու շինարարական աղբով աղտոտումը:

- Շինարարական նյութերը կտեղադրվեն բետոնապատ մակերեսի վրա,
- Շինարարական սարքավորումներից նավթանյութերի արտահոսքի հավանականությունը նվազեցնելու նպատակով, անհրաժեշտ է, որ այդ տարածքներում ապահովվի սարքավորումների և մեքենաների պատշաճ տեխնիկական վիճակ:
- Այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար պետք է տեղադրել ավագ կամ մանրախիճ: Այն դեպքերում, երբ մեքենաներից և սարքավորումներից կլինի վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսք, ապա պետք է փոված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխել համապատասխան աղբավայր և այն փոխարինել նորով:
- աշխատանքների ավարտից հետո կմաքրվեն բոլոր տարածքները և առաջացած թափոնները կտեղափոխվեն ինքնակառավարման մարմնի կողմից հատկացված աղբավայր,
- տարածքը կբարեկարգվի և կմաքրվի շինաղբից:

4.3.4 Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում հնարավոր արտակարգ իրավիճակներն են՝

- Հրդեհի առաջացումը
- Հեղուկ նյութերի արտահոսքը
- Աշխատողների վնասվածքները
- Շահագործվող տեխնիկայի հետ վթարները:

Արտակարգ իրավիճակներին արագ արձագանքելու համար նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները՝

• Մինչ աշխատանքների սկիզբը ոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդները, անցնում են հրահանգավորում ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների: Հրահանգավորումը իրականացնում է աշխատանքների ղեկավարը:

• Մինչ աշխատանքների սկիզբը շինարարական հարթակը և տրանսպորտային միջոցները հազեցվում են հրդեհաշիջման առաջնային միջոցներով ու դեղարկղիկով, իսկ աշխատողներն անցնում են դրանց ճիշտ օգտագործմանն, ինչպես նաև առաջին բուժօգնության ցուցաբերմանն ուղղված հրահանգավորում:

• Հեղուկ նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար:

• բոլոր աշխատողներին տրվելու են անհատական պաշտպանության միջոցներ: Հնարավոր վնասվածքների դեպքում տուժածին կցուցաբերեն առաջին բուժօգնության, ապա, անհրաժեշտության դեպքում, կտեղափոխվի քաղաքի մոտակա բժշկական հաստատությունը:

Ըստ նախնական գնահատման, ապահովելով նշված միջոցառումների պատշաճ մակարդակով իրականացումը, կարելի է արտակարգ իրավիճակների ռիսկը հասցնել նվազագույնի, իսկ առաջացման դեպքում արագ և արդյունավետ հակազդել դրանց:

4.3.5 Հակահրդեհային միջոցառումներ

ա) մշտապես իրականացնել շինարարական հրապարակի, բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից, քանի որ հակահրդեհային միջտարածությունները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,

բ) հրդեհաշիջման համար նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն, շինարարության ընթացքում ճանապարհների փակման դեպքում, ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով տեղադրել շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ,

գ) շինարարական աշխատանքների տեղամասերում տեղադրել հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ, փակցնել հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ և այլն:

դ) անբարենպաստ օդերևութաբանական պայմանների ժամանակ թույլ չտալ շինարարական տեխնիկայի գերբեռնված աշխատանք, խստորեն հետևել տեխնոլոգիայի ընթացակարգին, անդորրի պայմաններում դադարեցնել շինարարական տեխնիկայի աշխատանքը:

4.3.6 Աղմուկ և թրթռում

Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակների չափազորումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բոլորքի դեպքում:

Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու համար նախատեսվում է՝

- խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը;
- Աղմկահարույց աշխատանքներն հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին:
- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,

- շինարարական աշխատանքներում ներգրավել ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև դրանք շահագործել տեխնիկական նորմալ վիճակում:
- պարբերաար ստուգել և կարգադրել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները, բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը
- շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին:
- Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով:

4.3.7 Թափոնների կառավարում

Հանգստի գոտու կառուցապատման ընթացքում թափոնների ճիշտ կառավարման համար կարևոր են հետևյալ միջոցառումների իրականացումը.

- շինարարական աշխատանքների ժամանակ շրջակա միջավայրը և գործունեության տարածքը զերծ պահելու թափոնների կուտակումներից
- Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար:
- Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից
- Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել
- Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը;
- Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում;
- Վտանգավոր արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը
- բացառել տարածքում թափոնների բաց այրումը

Հանգստի գոտու կառուցապատման կառուցման ընթացքում առաջացող շինարարական աղբն ամբողջությամբ տեղափոխվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր:

4.3.8 Կենսաբազմազանություն և էկոհամակարգեր

Նախատեսվող գործունեության տարածքները բավականին ուրբանիզացված են: Նախատեսվող տարածքում ՀՀ բույսերի և կենդանիների Կարմիր գրքերում գրանցված տեսակներ չեն հայտնաբերվել: Այդուամենայնիվ, շինարարական աշխատանքների

Ժամանակ ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների պոպուլյացիաների հայտնաբերման դեպքում դրանց պահպանության նպատակով նախատեսվում է.

- 1) Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների նոր պոպուլյացիաների կենսունակության ապահովման նպատակով, առանձնացնել պահպանվող գոտիներ:
- 2) Ժամանակավորապես սահմանափակել առանձնացված պահպանվող գոտիներում տնտեսական գործունեության որոշ տեսակներ, երե դրանք կարող են բերել նշված բուսատեսակների աճելավայրերի վիճակի վատթարացման ու պոպուլյացիաների կենսունակության խաթարմանը, տեղափոխել պահպանվող բույսերի առանձնյակները տվյալ տեսակի համար նպաստավոր բնակլիմայական պայմաններ ունեցող որևէ բնության հատուկ պահպանվող տարածք կամ բուսաբանական այգիների տարածք, կամ կարմիր գրքում որպես տվյալ բույսի աճելավայր գրանցված որևէ տարածք, իսկ բույսերի սերմերը տրամադրել համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպությանը գենետիկական բանկում պահելու և հետագայում տեսակի վերարտադրությունը կազմակերպելու նպատակով: Աշխատանքները կիրականացվեն ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանող որոշման (31 հուլիսի 2014 թվականի N 781-Ն) հիմնադրություններին համապատասխան:
- 3) Շինարարական և հողային աշխատանքներ իրականացնելու ժամանակ օգտագործվելու է ջրցան՝ փոշենստեցման նպատակով, ինչը աղտոտումից կպահպանի օդային ավազանը և բնական էկոհամակարգերը, մասնավորապես տեղի բուսականությունը:
- 4) Որպես կանոն կենդանիները ակտիվ են վաղ առավոտյան և իրիկնամուտին, իսկ որոշ տեսակներ ակտիվ են բացառապես գիշերային ժամերին: Որոշ կենդանատեսակներ շատ զգայուն են աղմուկի նկատմամբ, ուստի կենդանիների կեսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար նախատեսվում ցանկացած աղուկ առաջացնող գործողություն իրականացնել բացառապես ցերեկային ժամերին (շինարարական աշխատանքներ, տրանսպորտի տեղաշարժ և այլն):
- 5) Կենդանիների բնականոն վարքին կարող է խանգարել նաև տարածքի գիշերային լուսավորությունը, մասնավորապես այն տեսակների, որոնք ակտիվ են գիշերը, լուսադեմին կամ մթնշաղին: Ուստի նախատեսվում մաքսիմալ նվազեցնել տարածքի լուսավորությունը:

5 ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ

Հանգստի գոտու կառուցապատման շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելման/մեղմացմանն ուղղված հետևյալ մշտադիտարկումները.

1. Մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx և այլն) արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ, ամիսը մեկ անգամ հաճախականությամբ:

2. Օդի դրական ջերմաստիճանի դեպքում շինարարական հրապարակը, բացառությամբ վերանորոգվող և վերակառուցվող փողոցների, օրվա ընթացքում պարբերաբար ջրել՝ բացառելով կեղտաջրերի թափանցումը շինարարական հրապարակի սահմաններից դուրս» («Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» օրենքի 11-րդ հոդված, 4-րդ կետ), որը նպատակ է հետապնդում կանխարգելել փոշեառաջացումը և իրականացնել փոշենստեցում
3. Օգտագործված մեքենայական յուղերով ու քսայուղերով հողերի հնարավոր աղտոտումից խուսափելու նպատակով հողերի աղտոտվածության մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ
4. Աղմուկի և թրթռումների մշտադիտարկումներ՝ ամիսը մեկ անգամ հաճախականությամբ
5. Կենսաբազմազանության մշտադիտարկումներ՝ տարեկան մեկ անգամ
6. Մաքրված կոյուղիների մշտադիտարկում՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ

Բնապահպանական միջոցառումների համար նախատեսվում է մասնահանել ամբողջ շինարարության ընթացքում 1050 հազ. դրամ:

Մշտադիտարկում և բնապահպանական միջոցառումներ, շին. փուլ/ դրամ		
Տարածքի ջրցան փոշեգոյացումը կանխելու նպատակով		210000
Մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx) արտանետումների չափումներ, երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ;	12x40000	480000
Աղմուկի և թրթռումների մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ:	12x30000	360000
Ամբողջ շինարարության համար		1050000

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կիրականացվեն մշտադիտարկումներ ուղղված շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների պահպանման:

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՅՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	ՊԱՐԱՄԵՏՐԵՐ	ՄԵՂՄԱՅՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԻԿ
Ընդհանուր դրույթներ	Նախագգուշացումներ և աշխատողների անվտանգություն	(a) Շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները և համայնքը պետք է նախագգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ (b) Շինարարության համար անհրաժեշտ բոլոր պահանջվող թույլտվությունները ձեռք են բերվել (c) Կապալառուն պաշտոնապես համաձայնել է, որ աշխատանքները կիրականացվեն ապահով և կարգապահ՝ նվազագույնի հասցնելով ազդեցությունը հարևան տնտեսությունների և շրջակա միջավայրի վրա: (d) Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ) (e) Շինհրապարակում տեղադրվող համապատասխան տեղեկատվական վահանակները աշխատողներին կիրազեկեն հիմնական կանոնների և նորմերի վերաբերյալ:
Շինարարական աշխատանքներ	Օդի որակ	Օդային ավազանը աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսված են՝ (a) 1) ցանկապատել շինարարական հրապարակները, շենքերը և շինությունները ծածկել շինարարությանը համապատասխան բարձրությամբ անթափանց թաղանթով. (b) 2) շինարարական հրապարակից դուրս եկող տրանսպորտային միջոցների անվադողերը լվանալ. (c) 3) ավազը, ցեմենտը, գաջը, խիճը, այլ սորուն նյութերը, հողային զանգվածները, ինչպես նաև շինարարական աղբը տեղափոխել փոշու համար անթափանց ծածկոցներով ծածկված տրանսպորտային միջոցներով. (d) 4) օդի դրական ջերմաստիճանի դեպքում շինարարական հրապարակը օրվա ընթացքում պարբերաբար ջրել՝ բացառելով կեղտաջրերի թափանցումը շինարարական հրապարակի սահմաններից դուրս. Շինհրապարակի ջրցանի համար կօգտագործվեն լավագույն հասանելի տեխնոլոգիաների և աղտոտող նյութերի արտանետումները փոշենստեցնող (փոշեզսպող) թնդանոթ սարքավորումները. (e) 5) հղկման աշխատանքներ կատարելիս օգտագործել փոշու արտանետումը բացառող սարքեր և տեխնոլոգիաներ. (f) 6) ավազը, ցեմենտը, գաջը, խիճը, այլ սորուն նյութերը, հողային զանգվածները, ինչպես նաև շինարարական աղբը պահեստավորել փակ տարածքներում կամ ծածկել անթափանց թաղանթներով. (g) 7) շինարարական աղբը տեղափոխել դրանց հեռացման համար հատուկ հատկացված վայրեր և հատուկ սահմանված երթուղով: (h) 8) պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգադրում: (i) 9) շինարարության ողջ ընթացքում Կառուցապատողը շինարարական հրապարակի տարածքում կապահովի օդի որակի մոնիթորինգի սարքավորումների առկայությունը՝ առցանց հարթակի հասանելիությամբ, համայնքի կողմից տվյալների ստուգաչափման հնարավորությամբ, որի տեխնիկական չափորոշիչները և հասանելիության պայմանները սահմանվում են Երևանի

	Աղմուկ	(a) Շինարարական աշխատանքներից գոյացած աղմուկը կսամանափակվի թույլատրված ժամերի միջակայքում (b) Շինարարական աշխատանքների ընթացքում շարժիչների, օդի կոմպրեսորների և էլեկտրականությամբ սնվող սարքերը պետք է ծածկվեն:
	Թափոնների կառավարում	(a) Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար: (b) Շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնները պետք տարանջատվեն ընդհանուր աղբից և կենցաղային թափոններից դեռ շինհրապարակում և ըստ առաջացման տեղափոխվեն հատուկ հատկացված աղբավայր: (c) Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից (d) Թափոնների հեռացման վերաբերյալ գրառումներ պետք է կատարվեն որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ կերպով, նախատեսվածին համաձայն (e) Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները բազմանվազ օգտագործել
Կեղտաջրերի հեռացում	Ջրի որակ	(a) Շինարարական անձնակազմը կօգտվի գոյություն ունեցող կենցաղային միջոցներից, կոյուղաջրերի հեռացումը շինհրապարակից պետք է իրականացվի ընդհանուր կոյուղու համակարգի միջոցով, (b) Շինարարական տրանսպորտային միջոցները և սարքավորումները պետք է լվացվեն շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում:

Հետիոտների և երթևեկության ապահովություն	Շինարարական և աշխատանքների հետևանքով հետիոտներին կամ հանրային տրանսպորտին սպառնացող ուղղակի կամ անուղղակի վտանգներ	(a) Շինարարության ազգային նորմերի համաձայն կապալառուն պետք է ապահովի պատշաճ անվտանգություն և շինարարությանն առնչվող երթևեկության կարգավորում, ինչը ներառում է, բայց չի սահմանափակվում հետևյալով. ▪ պարզ տեսանելի ցուցանակներ, զգուշացնող նշաններ շինհրապարակում հանրությանը պոտենցյալ վտանգների մասին նախազգուշացնելու համար, պետք է առկա լինեն պատնեշներ և շրջանցող ուղիներ ▪ Անձնակազմի կրթման համակարգ և երթևեկության կառավարման համակարգ, հատկապես՝ շինհրապարակ մուտք գործելու և հարակից տարածքում ծանր տրանսպորտի համար: Հետիոտների համար անվտանգ անցումներ երթևեկության զոնայում: ▪ Համապատասխանեցնել աշխատանքային ժամերը երթևեկության ակտիվության հետ, խուսափել ակտիվ երթևեկությունից՝ մարդկանց ակտիվ տեղաշարժի ժամերին: ▪ Երթևեկության ակտիվ կառավարում շինհրապարակում փորձված և երևացող անձնակազմի կողմից, եթե վերջինս անհրաժեշտ է մարդկանց ապահով և հարմար անցուղարձի համար. ▪ Պետք է ապահովվի ապահով և շարունակական մոտեցում դեպի գործող գրասենյակային շինությունները, խանութները և բնակելի շինությունները շինարարական աշխատանքների ընթացքում
Աղմուկի և թրթռումների կառավարում		- Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակներիչափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում - Անհրաժեշտ է խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը, - Աղմկահարույց աշխատանքները անհրաժեշտ է հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին, - Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով: - Անհրաժեշտ է բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը:
Թափոնների կառավարում	Շին աղբի տեղադրում	- Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար: - Շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնները պետք տարանջատվեն ընդհանուր աղբից և կենցաղային թափոններից դեռ շինհրապարակում և ըստ առաջացման տեղափոխվեն հատուկ հատկացված աղբավայր: - Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող

կենսաբազմազանության պահպանություն	անհամապատասխան վայրերում; Վառելիքի, յուղի կամ այլ թունավոր նյութերի արտահոսքի պատճառով հնարավոր է վտանգավոր նյութերի թափանցում հողի մեջ	աղբահավաքների կողմից - Թափոնների հեռացման վերաբերյալ գրառումներ պետք է կատարվեն որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ կերպով, նախատեսվածին համաձայն - Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել - Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում; - Արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար; - շինարարական տեխնիկայի տեխաշարժը իրականացնել միայն գոյություն ունեցող ճանապարհներով, - կառուցապատման ենթակա տարածքը ցանցապատել, փոշու արտանետումները կանխելու և հարակից տարածքների բուսական տեսակների վրա ազդեցությունը մեղմելու նպատակով - նվազեցնել ազդեցությունը բույսերի վրա՝ հողային աշխատանքների հիմնական մասը պլանավորելով և իրականացնելով վեգետացիոն ոչ ակտիվ ժամանակաշրջանում. - ապահովելու են անհրաժեշտ պայմաններ, որպեսզի հանված բուսահողը չխառնվի գրունտի հետ և չաղտոտվի , - ջրային և հողմնային հողատարումից զերծ պահելու համար պահեստավորված հողաթմբերը ծածկվում են խոտաբույսերով կամ իրականացվում են այլ միջոցառումներ՝ հողաթմբերի ամրացում, ծածկում և այլն: - բուսահողի պահեստավորման համար ընտրվելու է շինարարական հրապարակից դուրս տեղակայված վայր: - շինարարության ավարտից հետո հանված բուսահողը օգտագործվելու է տարածքի կանաչապատման նպատակով: - կառուցապատումից ազատ տարածքում նախատեսվում է իրականացնել կանաչապատում համաձայն
--	--	---

		կանաչապատման նախագծի: - Կանաչապատումը կիրականացվի առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2018թ փետրվարի 8-ի N 108-Ն որոշման դրույթներով: վայրի բուսատեսակների և դրանց պոպուլյացիաների վիճակի ուսումնասիրության (տեսակային կազմ, տարածվածություն, քանակ) իրականացում, որի տվյալները սահմանված կարգով տրամադրվում են բուսական աշխարհի պահպանության, պաշտպանության, օգտագործման և վերարտադրության բնագավառում լիազորված պետական մարմին: 2) բուսատեսակների այլ աճելավայրեր ապօրինի տեղափոխման և այդ տարածքում այլ տեսակների կլիմայավարժեցման կանխարգելում: 3) կենսաբանական տեխնոլոգիաների միջոցով ստացված կենդանի ձևափոխված օրգանիզմների ապօրինի օգտագործման և օտարածին տեսակների ներմուծման կանխարգելում: 4) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ արգելված թունաքիմիկատների օգտագործման կանխարգելում: Կենդանական աշխարհի վրա հնարավոր ազդեցությունը նվազագույնի հասցնելու նպատակով ամենաինտենսիվ շինարարական աշխատանքները կիրականացվեն ձվադրման և բնադրման ժամանակաշրջանից (ապրիլ-մայիս) դուրս: Կենդանական աշխարհի վրա ազդեցությունը մեղմացնելու նպատակով բացառել՝ - գիշերային ժամերին մեքենամեխանիզմների լուսավորությամբ կամ այլ լուսավորության կիրառմամբ աշխատանքները - տրանսպորտային շարժն ԱՊ-ում՝ հատկապես Պարկի պահպանության օբյեկտ հանդիսացող կարևոր կենդանատեսակների բազմացման շրջանում - շինարարական աշխատանքները ԱՊ-ի պահպանման գոտու այն տեղամասերում, որոնք հանդիսանում են կարևոր կենդանատեսակների բնադրավայրեր կամ միգրացիոն ուղիներ
--	--	--

ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Որտեղ իրականացնել	Ինչպես իրականացնել	Ժամանակամիջոց	Կատարող
Շինանյութերի մատակարարում	Շինանյութերի գնում արտոնագրված մատակարարներից	Մատակակարի հիմնարկում կամ պահեստում	Փաստաթղթերի ստուգում	Մատակարարման պայմանագրերը կնքելու ընթացքում	Կապալառու
Շինանյութերի և թափոնների տեղափոխում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	- Մեքենաների և տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական վիճակի ապահովում - Բեռնատարերի բեռնվածության սահմանափակում հերթականության ապահովմամբ - Տեղափոխումների ժամանակացույցի և երթուղիների պահպանում	- Շինհրապարակ - Շինանյութերի և աղբի տեղափոխման երթուղիներ	Շինհրապարակ տանող ճանապարհների ստուգում	Աշխատանքային ժամերին և դրանցից դուրս անսպասելի ստուգումների իրականացում	Կապալառու
Շինարարական տեխնիկայի շահագործում տեղամասում	- Մեքենաների և տեխնիկայի լվացումը պետք է կատարվի շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում - Տեխնիկական միջոցների վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը պետք է իրականացվի շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում	Մասնագիտացված կետ	Գործընթացների գործունեության ստուգում	Մեխանիզմների շահագործման ընթացքում	Կապալառու
Հողային աշխատանքներ	- Հանված հողերը հեռացվում են համայնքի կողմից հատկացված վայր	Շինհրապարակ	Գործընթացների ստուգում	Հողային աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու
Իներտ շինանյութերի գնում	- Շինանյութերի գնում վստահելի մատակարարներից	Իներտ նյութերի պահեստ	Փաստաթղթերի ստուգում Գործընթացների ստուգում	Մատակարարման ընթացքում	Կապալառու, մատակարար
Կենցաղային աղբի	- Աղբամանների տեղադրում	Շինհրապարակ	Արտաքին գնում	Շինարարության	Կապալառու,

առաջացում	շինարարական հրապարակում - համայնքի թույլտվություն ադրի մշտական տեղակայման վերաբերյալ			ողջ ընթացքում	քաղաքապե- տարանի վերահսկողու- թյուն
Աշխատանքի անվտանգություն	- Անձնակազմի ապահովում արտահագուստով և անձնական պաշտպանիչ միջոցներով - Շինարարության կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն	Շինհրապարակ	Ստուգման գործընթացներ	Աշխատանքների ողջ ընթացքում	Կապալառու, պատվիրատու
Տարածքի Կանաչապատում, բարեկարգում	Տեղանքին բնորոշ ծառաթփային բուսականության Թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ	Կառուցապատվող հողամաս	Կանաչապատման բոլոր տեղամասերը Արտաքին զննում	Շինարարության ավարտին	Կապալառու
Վտանգավոր նյու- թերի և թափոնների կառավարում	վառելիքի, յուղերի և այլ թունավոր նյութերի պատահական կամ մշտապես տեղի ունեցող արտահոսքեր	Շինհրապարակ	Արտաքին զննում	Շինարարության ընթացքում	Կապալառու
Կենսաբազմազանո ւթյան պահպանում	հանդիպելու դեպքում իրականացնել պահպանության միջոցառումներ	Շինհրապարակ	Արտաքին զննում	Շինարարության ընթացքում	Կապալառու

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Մթնոլորտային արտանետումների գույքագրման ձեռնարկ, ЕМЕР/ЕЕА, 2009:
2. СН 245-71. Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий.
3. СНиП 1.02.01-85 Инструкция о составе, порядке разработки, согласования и утверждения проектно-сметной документации на строительство предприятий, зданий и сооружений.
4. СНиП 2.04.02-84. Водоснабжение. Наружные сети и сооружения.
5. Сборник методик по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ различными производствами, Госкомгидромет, Ленинград, 1986.
6. Инструкция о порядке рассмотрения, согласования и экспертизы воздухоохраных мероприятий и о выдаче разрешений на выброс загрязняющих веществ в атмосферу по проектным решениям, ОНД-84-Н.
7. Укрупненные нормы водопотребления и водоотведения для различных отраслей промышленности, Стройиздат, Москва, 1982г.
8. Временное методическое пособие по расчету выбросов от неорганизованных источников в промышленности строительных материалов, МИНПРОМСТРОЙ СССР, Москва 1984г.
9. Нормы расхода топлив и смазочных материалов на автомобильном транспорте.
10. Нормы расхода жидкого топлива для машин, эксплуатирующихся в предприятиях уборки городских территорий, санитарной очистки и ремонтно-строительном производстве.
11. ՀՀ Կառավարության 2006 թվականի փետրվարի 2-ի "նակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների (կոնցենտրացիաների-ՍԹԿ) նորմատիվները հաստատելու մասին" թիվ 160-Ն որոշում:
- 12 Հայաստանի բույսերի Կարմիր Գիրք.– 2010թ.
- 13 Հայաստանի կենդանիների Կարմիր Գիրք.– 2010թ.
- 14 29.01.2010թ. «ՀՀ կենդանիների կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» թիվ 71–Ն և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումն
- 15 29.01.2010թ. «ՀՀ բույսերի կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» թիվ 72–Ն որոշումն

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

PM66-4259-85D6-C67C

Փաստաթղթի վավերականության ստուգումն ու էլեկտրոնային ստորագրության ներդրումը հաստատվում է իրավաբանական կայքի վրա: <https://verify.e-gov.am> կայքում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ
ՍԵՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆԸ
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱԼԸ)

N ՆԹ-3406-25 14.05.2025թ.

Օրյենկա Կառուցում, քարե հյուրանոցային շենք, օժանդակ շինություն, քրեներ,

(օրյենկա անվանումը, կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում վերականգնում, գործառնական նշանակության փոփոխություն)

580խմ, 204խմ, 84խմ, 285.6խմ

(հակիրճ բնութագրում, հզորություն)

Նախագծման փուլերը՝ աշխատանքային նախագիծ, ռիսկայնության աստիճանը՝ IV Նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:

(ռիսկայնության աստիճանը (կատեգորիան) Նախագծման փուլերը և այլն)

Գտնվելու վայրը Մարզ՝ Գեղարքունիք, համայնք՝ Սևան գյուղ Ծովագյուղ 24 հողամաս, 05-049-2063-0014

(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծածկագիրը)

Կառուցապատող «Ն.Ա.ՊՐԱԴԱԿԵՆ» ՍՊԸ / 02897161 / Հայաստան, ԵՐԵՎԱՆ, ԿԵՆՏՐՈՆ, ԲԱՅՐՈՒՆ Փ., 1/1 շ., ԲՆ. 8 քմ.

(կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը՝ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏԱՄԱՐ ԻՐԱՎՈՒԼՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ԿԿԱՅԱԿԱՆ՝ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԿԱՌՈՒՑԱԴԱՏՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒԼԸ «Ն.Ա.ՊՐԱԴԱԿԵՆ» ՍՊԸ 22042025-05-0084

(կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ

փաստաթղթերը)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը մինչև 14.05.2028թ.

(N 1 հավելվածի 32-րդ կետին համապատասխան)

Ն Ա Ն Ա Գ Ծ Վ ՈՂ Հ ՈՂ Ա Մ Ա Ս Ի Բ Ն ՈՒ Թ Ա Գ Ի Ր Ը
(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

1. Հողամասը գտնվում է

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ Սևան համայնքի վարչական տարածքում գտնվող ոչ ափամերձ՝ <<Սևան>> ԱՊ-ի ռեկրեացիոն գոտի, նպատակային նշանակությունը՝ հատուկ պահպանվող տարածք, քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման գոտի

(հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նպատակային և գործառնական նշանակությունը)

2. (*) Հողամասի չափսերը

1.42662

(հողամասի սահմանները՝ կոորդինատային Նշահարմամբ, մակերեսը(հա))

3. Հողամասի առկա վիճակը

Կառուցապատված, պարզ ռեկոնստրուկցիոն, թեքությունը՝ հյուսիսից դեպի հարավ, հողամասը ամբողջությամբ գտնվում է 1905,0 մ. բացարձակ նիշից բարձր ընկած հատվածում

(ռեկոնստրուկցիոն, շենքերի (այդ թվում՝ քանդակների) առկայությունը, (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութերը և այլն), կանաչապատումը, բարեկարգումը և այլն)

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները

Տարածքի մուտքը՝ Մ-14 միջպետական ավտոճանապարհից, գոյություն ունեցող գրունտային ճանապարհով

(ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)

Հարակից տարածքներում առկա են ինժեներական ենթակառուցվածքներ՝ էլեկտրահաղորդման գծեր և ջրագիծ

(Նախագծվող հողամասում կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվածքները, այդ թվում՝ ստորգետնյա)

6. (*) Կից հողամասեր

Համաձայն սխեմայի, <<Սևան>> ԱՊ-ի հողատարածքներ

(կից հողագտագործումների անվանումը և դրանց սահմանները՝ համաձայն ներկայացված սխեմայի)

7. Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարձանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ)

ՀՀ կառավարության 18.12.2008 թ-ի N 1563-Ն որոշմամբ սահմանված 2-րդ ենթագոտու օբյեկտների տեղադրումը նախատեսել ՀՀ կառավարության 03.03.2011թ. <<Սևանա լճի կենտրոնական գոտում կառուցապատման համար նախատեսված տարածքների գոտիավորման նաժագծի>> N 177-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան

(հուշարձանի անվանումը)

8. (*) Հատակագծային սահմանափակումներ

Օբյեկտների տեղադրումը նախատեսել «Սևանա լճի կենտրոնական գոտում կառուցապատման համար նախատեսված տարածքների գոտիավորման նախագծի» մասին ՀՀ կառավարության 03.03.2011թ. N 177-Ն որոշման, ՀՀ կառավարության 2008թ. դեկտեմբերի 18-ի թիվ 1563-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան

(տեղանքում գործող արտադրական, պաշտպանվող օբյեկտների, ինժեներամատակարարային ենթակառուցվածքների և այլ օբյեկտների նկատմամբ սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ԴԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

9. Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ

Քարե հյուրանոցային շենք 645քմ, օժանդակ շինություն 68քմ, տեղանոց քրթեղներ 28 քմ

(նշելով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին, առկա քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի դրույթները կամ դրանց բացակայության դեպքում՝ կազմակերպված (կազմակերպվող) քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններին, առաջարկություններ ճակատների ձևավորման, տանիքների, արտաքին դռների, պատուհանների համամասնությունների և գույնային լուծումների վերաբերյալ)

9.1.(*) օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից (մետր)

Կառուցապատման սխեմային համապատասխան

9.2.(*) հեռավորությունը հարևան հողակտորներից (օբյեկտներից) (մետր)

Կառուցապատման սխեմային համապատասխան

9.3.(*) թույլատրելի բարձրությունը (մետր)

ՀՀ կառավարության 03.03.2011թ. <<Սևանա լճի կենտրոնական գոտում կառուցապատման համար նախատեսված տարածքների գոտիավորման նաժագծի>> N 177-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան

սահմանային հարկայնության բարձրությունը գերազանցող շենքերի և շինությունների նախագծման դեպքում՝ ՀՀԸՆ Պ-6.02-2006 «Մեյսնակայուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր» շինարարական նորմերով սահմանված պահանջների ապահովման (հատուկ հաշվարկային մեթոդներ, սեյսմակայունության բարձրացման միջոցառումներ և այլն)

9.4. կառուցապատման խտության գործակիցը (կառուցի, (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)

0,1-0,15՝ ՀՀ կառավարության 03.03.2011թ. N 177-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան

9.5. կառուցապատման տոկոսը (կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի տարածքին՝ տոկոսներով) (%)

43 %

9.6 կանաչապատման տոկոսը (կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով) (%)

57 %

9.7 այլ պահանջներ

Չկա

10. Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (ապամոնտաժման) պայմանները և աշխատանքների հերթականությունը

Չկա

11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և առաջին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները

Չկա

12. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ

Պահանջներ գոյություն ունեցող և նախագծվող ենթակառուցվածքների ու ցանցերի նկատմամբ

12.1 (*) ջրամատակարարում կոյուղի, տաք ջրի մատակարարում

Համաձայն տեխնիկական պայմանի

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

12.2 (*) Էլեկտրամատակարարում

Համաձայն տեխնիկական պայմանի

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

12.3. (*) գազամատակարարում

Չկա

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

12.4. (*) Էլեկտրոնային հաղորդակցություն մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը) տեղադիրքը

Չկա

(համաձայն N 1 հավելվածի 57-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված նվազագույն տվյալների)

12.5. թույլ հոսանքներ

Չկա

12.6. աղբահանություն

Համաձայն կնքված պաշտնազրկերի

13. Տարածքի ինժեներական նախապատրաստում

Նախագծային լուծումներով՝ հնարավորինս պահպանելով բնական լանդշաֆտը

(ռեֆինի կազմակերպման, ջրափռացման, ինժեներական պաշտպանության միջոցառումները)

14. Բարեկարգում

ՀՀ կառավարության 18.12.2008թ. N 1563-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան իրականացնել ծառատնկում, թփերի տեղադրում և կանաչապատում, արտաքին լուսավորություն

(լանդշաֆտային պատկերման վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում, ճարտարապետական փոքր ձևեր, ցանկապատում, գուլագո և այլն)

15. Շինարարական նյութեր

Շինարարական ստանդարտներին, տեղանքին ներդաշնակ համապատասխան շինարարական նյութեր

(շինարարական նյութերի օգտագործման առաջարկությունները տանիքների, ճակատների (լուծումների, արտաքին դռների, պատուհանների վերաբերյալ)

16. Պաշտպանական կառույցներ

Համաձայն ՀՀ ԿԱ ԶՊԿ նախագահի 11.09.2017թ. N128-Ն հրամանի

(արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)

17. Հակահրդեհային պահանջներին

ՀՀՇՆ 21-01-2014 <<Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն>> շինարարական նորմերին համապատասխան

(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

18. Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ

ՀՀ ՇՆ IV-11.07.01-2006 (ՄՍՆ 3.02-05-2003) շինարարական նորմերին համապատասխան

19. Շրջակա միջավայրի պահպանում

ըստ գործող օրենսդրության

(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)

20. Շինարարության կազմակերպում

Սահմանազատել շին հրապարակը, նախատեսել շինարարության կազմակերպման և անվտանգության միջոցառումների սխեմա, կազմել աշխատանքների իրականացման օրացուցային գրաֆիկի

(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված անբաղնապատ ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության և տրանսպորտի անխափան աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)

21. Առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը

մինչև 14.05.2028թ., նախագծման փուլերը՝ աշխատանքային նախագիծ,

(նշվում են առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

Լ Ր Ա Ց ՈՒ Ց Ի Չ Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ն Ե Ր Ը

22. Նախագծային
փաստաթղթերի
փորձաքննությանը
ներկայացվող պահանջներ

Պետական համալիր փորձաքննություն

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծողի
երաշխավորագիրը՝ իրում կատարելով համապատասխան իրավական ակտին)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

Չկա

(Իրավասու մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում՝ Հանրապետության
մարմինների հետ էսքիզային նախագծի նախնական համաձայնեցում, նշվում է նաև առաջադրանքի փոփոխման
հնարավորությունը՝ N 1 հավելվածի 87-րդ կետով նախատեսված դեպքում)

24. Հասարակական
քննարկումներ

ՀՀ կառավարության 28.10.19988 թ. N 660 որոշմամբ սահմանված կարգով

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքում և կարգով)

25. Համաձայնեցումների կամ
Մասնագիտական
եզրակացությունների ստացում

Սահմանված կարգով

(Նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված պահանջները՝ հուշարձանների ու բնության պահպանության
և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես նաև N 1 նախնական համաձայնեցում հանձնարարական
ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտատիրոջի) հետ)

26. Փոստային բաժանորդային
պահարանների տեղադրում

Ըստ գործող օրենսդրության

(Նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված պահանջները՝ հուշարձանների ու բնության պահպանության
և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես նաև N 1 նախնական համաձայնեցում հանձնարարական
ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտատիրոջի) հետ)

27. Քաղաքաշինական
կանոնադրությամբ ամրագրված
լրացուցիչ պայմաններ

Չկա

28. Այլ պայմաններ

Չկա

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԵՎԱՆ
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՓՈԽԱՐԻՆՈՂ՝

ԱՐԹՈՒՐ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

(ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է 22 ապրիլի 2025 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

«Ն.Ա.ՊՐԱԴԱԿՆ» ՍՊԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Գեղարքունիք, համայնք Սևան գյուղ Ծովագյուղ 24 հողամաս

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՏՏԱԹՂԹԵՐԸ

Առուվաճառքի պայմանագիր 10.06.2024թ. հ. 3042, «Սևան» ազգային պարկի հողամասի կառուցապատման իրավունքի տրամադրման մասին պայմանագիր 17.05.2024թ. թիվ 2617, Համայնքի ղեկավարի որոշում 22.04.2024թ. թիվ 897-Ա, Հողամասի հատակագիծ 17.05.2024թ., Անշարժ գույքի ներդրման պայմանագիր 23.11.2023թ. ս/մ 5886

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 05-049-2063-0014

Մակերեսի չափը (հա)՝ 1.42662

Նպատակային նշանակությունը՝ հատուկ պահպանվող տարածքների

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հանգստի համար նախատեսված

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 22042025-05-0084, գաղտնաբառ՝ YTXQAXG1AXPU

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Հողամասի կառուցապատման իրավունքի ժամկետը՝ 25 տարի:

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ԳՈՀԱՐ ԳԱՐՐԻԵԼՅԱՆ

Զբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 22042025-05-0084, գաղտնաբառ՝ YTXQAXG1AXPU

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

Էջ 2/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ
ՍԵՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ**

Հայաստանի Հանրապետություն Գեղարքունիքի մարզ Սևան համայնք
ք. Սևան, Նաիրյան փ. 164, (0261) 2-43-23, 4-00-00, sevan.gegharkunik@mta.gov.am

ՔԱՂՎԱԾՔ ՈՐՈՇՈՒՄԻՑ

14 փետրվարի 2025 թվականի թիվ 341-Ա

ՀԱՍՑԵ ՏՐԱՄԱԴՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի 24-րդ կետով, ՀՀ կառավարության՝ 29.12.2005թ. թիվ 2387-Ն որոշմամբ և հիմք ընդունելով «Ն.Ա.Պրադակշն» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արթուր Ներսեսյանի դիմումը՝ սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող, Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ թիվ 1 / 26, Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ թիվ 24, Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ թիվ 30 հողամաս հասցներում գտնվող անշարժ գույքերը /վկայական՝ 29112023-05-0107, 17062024-05-0045, 13062024-05-0085/ միավորելու և միավորված անշարժ գույքերի համար նոր հասցե տրամադրելու մասին, **որոշում եմ.**

1. Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ թիվ 1 / 26, Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ թիվ 24 և Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ թիվ 30 հողամաս հասցներում գտնվող անշարժ գույքերը միավորել՝ տրամադրելով Սևան համայնք, գյուղ Ծովագյուղ թիվ 24 հողամաս հասցե:
2. Սույն որոշումը հիմք է պետական գրանցում ստանալու համար:
3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է՝ օրենքով սահմանված կարգով պատշաճ իրազեկելու օրվան հաջորդող օրվանից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ՝

ՄԱՐԳԻՍ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ
ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ

2025 թվականի փետրվարի 14,
ք.Սևան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

REPUBLIC OF ARMENIA
SECRETARY GENERAL OF MINISTRY OF ENVIRONMENT
РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
ГЕНЕРАЛЬНЫЙ СЕКРЕТАРЬ МИНИСТЕРСТВА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

Nº5/10.1.3/7633

« _____ » « _____ » 2025թ.
«Ն.Ա.Պրադակշն» ՍՊԸ-ի տնօրեն
պարոն Արթուր Ներսիսյանին

Հարգելի պարոն Ներսիսյան

Ի պատասխան Զեր 2025 թվականի ապրիլի 29-ի և հունիսի 26-ի գրությունների՝ հայտնում եմ, որ շրջակա միջավայրի նախարարությունն ուսումնասիրել է Գեղարքունիքի մարզի Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի վարչական տարածքում կոմունալ-կենցաղային նպատակով ներկայացված ջրօգտագործման թույլտվության ստացման հայտը, ինչը գնահատվել է դրական:

Համաձայն Զրային օրենսգրքի 78-րդ հոդվածի՝ ջրօգտագործման թույլտվություն ստանալու համար պետք է վճարել պետական տուրք (145.000 դրամ, ՀՀ կենտրոնական գանձապետարան, հ/հ՝ 900005169298):

Պատշաճ ծանուցումն ստանալուց հետո անհրաժեշտ է պետական տուրքը վճարել ոչ ուշ, քան 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Սահմանված ժամկետում պետական տուրքը չվճարելու դեպքում շրջակա միջավայրի նախարարության կայացրած համապատասխան որոշումը չեղյալ կճանաչվի:

7/7/2025

X

ՍԵՐԳՈ ԱԹԱՆԵՍՅԱՆ

Հարգանքով՝ Signed by: ATANESYAN SERGO 4007880425 Սերգո Աթանեսյան

Զրային ռեսուրսների կառավարման վարչություն,
Մարիամ Մեծունց, 011-818-524 /ներքին՝ 5411/

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

0010, ք.Երևան, Հանրապետության հր., Կառավարական տուն 3
3 Government Bld., Republic Sq., Yerevan, Armenia, 0010
0010, Армения, г.Ереван, Пл. Республики, Дом Правительства 3
✉ 10010608@e-citizen.am | minenv@env.am | www.env.am
☎ +374 11 818 520 | 📠 +374 11 818 506

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑԱՄԱՑՄԱՆԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔ առ 2023-09-07

«Ն.Ա.ՊՐԱԴԱԿՇՆ»

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն (ՍՊԸ)

Գրանցման համար 273.110.1340427

Հիմնադրման տարի 2023

Գրանցման ամսաթիվ 2023-09-07

Գործունեության ժամկետ Անժամկետ

Կարգավիճակ Իրավաբանական անձի լուծարման գործընթացում գտնվելու կամ գործունեության (գոյության) դադարման մասին պետական միասնական գրանցամատյանում տեղեկություններ գրառված չեն:

Իրավաբանական անձի ծածկագիր (ՁԿԴ) 54278493

Հարկ վճարողի հաշվառման համար (ՀՎՀՀ) 02897161

Սոցիալական վճարների պարտավորությունների անձնական հաշվի քարտի համար (Ապահովագրի ծածկագիր) 46110427

Էլ. փոստ 7728621@mail.ru

Կայք -

Գտնվելու վայրը

Հասցե ԲԱՅՐՈՆԻ Փ. / 1/1 շ. / 8 բն. ԿԵՆՏՐՈՆ 0070 ԵՐԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հեռախոս +374 93 167679

Գործադիր մարմնի ղեկավար

Պաշտոն Տնօրեն

Անուն Ազգանուն ԱՐԹՈՒՐ ՆԵՐՍԵՍՅԱՆ ԱՎԵՏԻԿԻ

Անձնագրային տվյալներ 010571677 2018-08-09 011

Հասցե ԲԱՅՐՈՆԻ Փ. / 1/1 շ. / 8 բն. ԿԵՆՏՐՈՆ 0070 ԵՐԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

[illegible]

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ N 1634
«ՍԵՎԱՆ» ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿԻ ՀՈՂԱՄԱՍԻ
ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ՍԵՐՎԻՍԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետություն, քաղաք Սևան
Երկու հազար քսաներեք թվականի ապրիլի քսանյոթին

«27» ապրիլի 2023թ.

Հայաստանի Հանրապետությունը, ի դեմս «Սևան» ազգային պարկ» Պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (գրանցվելու վայրը՝ ք. Սևան, Կարմիր բանակի 56 (հիսունվեց), պետ.գրանցման վկայական թիվ 03Ա 053495) փնտրենի պ/կ Կարեն Մնացականյանի, որը գործում է կանոնադրության համաձայն, որի անունից երկու հազար քսաներեք թվականի ապրիլի քսանհինգին տրված №19-939 լիազորագրի հիման վրա հանդես է գալիս «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի ներկայացուցիչ Արմեն Խաչատրյանի Բարսեղյանը, ծնված՝ հազար ինն հարյուր յոթանասունչորս թվականի սեպտեմբերի քսանմեկին, ՀՀ քաղաքացու նույնականացման քարտ՝ 001746213, տրված 25.02.2014թ., 040-ի կողմից, հաշվառված Գեղարքունիքի մարզ, քաղաք Սևան, Մյասնիկյան փողոց, տուն 23 (քսաներեք), (այսուհետ՝ Սեփականատեր) մի կողմից, և **Արթուր Ավետիկի Ներսեսյանը**, ծնված՝ 25 սեպտեմբերի 1963թ., ՀՀ քաղաքացու անձնագիր՝ BA3245852, տրված՝ 13 օգոստոսի 2018թ. 011-ի կողմից, հաշվառված՝ ք. Երևան, Բայրոնի 1/1 շ., բն. 8 հասցեում, (այսուհետ՝ **Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձ**), մյուս կողմից, (այսուհետ՝ միասին՝ Կողմեր), ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի, Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքի պահանջներով, «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի «Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի օտարման, կառուցապատման իրավունքի և օգտագործման տրամադրման կարգը հաստատելու մասին» N286 որոշման պահանջներով, հիմք ընդունելով Կադաստրի կոմիտեի **Ճամբարակի տարածքային ստորաբաժանման կողմից «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ին մշտական անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացված հողատարածքների համար երկու հազար ինը թվականի նոյեմբերի տասներեքին տրված թիվ 2626876 վկայականը**, հողամասը կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու մրցույթի արդյունքների մասին երկու հազար ութ թվականի դեկտեմբերի երեսունի N981 արձանագրությունը, Շրջակա միջավայրի նախարարության «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի խորհրդի նիստի 31 հունվարի 2023թ. №3 արձանագրության 1-ին հարցը, կնքեցինք սույն պայմանագիրը (այսուհետ՝ Պայմանագիր) հետևյալի մասին.

1. Պայմանագրի առարկան

1.1. Պայմանագրին համապատասխան՝ Սեփականատերը պարտավորվում է Պայմանագրի 5.1.-րդ կետով սահմանված վճարի դիմաց Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձին տրամադրել **Գեղարքունիքի մարզ, Սևան համայնք, գ. Ծովագյուղ թիվ 1/26, հասցեում գտնվող 4700 (չորս հազար յոթ հարյուր) քմ հողամասի նկատմամբ կառուցապատման իրավունքը:**

1.2. Հողամասը տրամադրվում է հանգստի և սպասարկման գոյի կազմակերպության նպատակով: Հանգստի գոյու կառուցապարման համար նախատեսված գումար չափը կազմում է 1 100 681 250 (մեկ միլիարդ հարյուր միլիոն վեց հարյուր ութսունմեկ հազար երկու հարյուր հիսուն) դրամ: Կառուցապարման աշխատանքները կկատարվեն 2023-2024թվականների ընթացքում, ըստ ներկայացված ներդրումների ցանկի (կցվում է) և ստորև նշված ժամանակացույցի:

Ներդրման անվանում	Ներդրման գումար	Սկիզբ	Վերջնաժամկետ
- Բնակելի տներ և օժանդակ շինություններ (17 հատ), - Ռեստորան, - Ընդունարան, - Պերգոլաներ, - Լողավազան, - Ինժեներական ցանցերի տեղադրում, - Էլեկտրական աշխ. և լուսավորություն - Մանրախիճ ճանապարհ - Կանաչապատում - Տարածքի մաքրում - Լողափի մաքրում, մաքրում և կանաչապատում - Կահույքի գնում տների, փողոցի, ռեստորանի, լողափի, լողավազանի համար - Կանաչ բույսերի տնկում, տեղադրում - Ցանկապատ - Ինտերյեռ - Ցանկապատ, անվտագության համակարգ:	437 056 250 դրամ 150 000 000 դրամ 100 000 000 դրամ 23 125 000 դրամ 60 000 000 դրամ 7 500 000 դրամ 6 000 000 դրամ 750 000 դրամ 3 000 000 դրամ 500 000 դրամ 1 000 000 դրամ 280 000 000 դրամ 1 000 000 դրամ 1 00 000 դրամ 25 000 000 դրամ	2023թ.	2023թ.
Ընդամենը 2023թ.	1 095 931 250 դրամ		
- Տարածքի մաքրում, - Կանաչ բույսերի տնկում, տեղադրում, - Լողափի բարեկարգում	2 000 000 դրամ 1 500 000 դրամ 1 250 000 դրամ	2024թ.	2024թ.
Ընդամենը 2024թ.	4 750 000 դրամ		

Հողամասի օգտագործման նկատմամբ սահմանափակումներն ամրագրված են Պայմանագրի 4.4.2.-րդ, 4.4.3.-րդ, 4.4.4.-րդ, 4.4.7.-րդ և 4.4.8.-րդ ենթակետերով սահմանված պահանջներում:

1.3. Հողամասը գտնվում է Սևան համայնք, գ. Ծովագյուղ թիվ 1/26, հասցեում, ոչ ափամերձ տարածք է:

1.4. Տրամադրվող հողամասի սեփականատերերը Հայաստանի Հանրապետությունն է, ինչը հաստատվում է՝ Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքով, «Սևան» ազային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կանոնադրությամբ:

1.5. Պայմանագրի 1.1.-րդ կետում նշված Հողամասը վաճառված, գրավ դրված, ենթավարձակալության, այլ անձանց կառուցապարման իրավունքով տրված կամ այլ կերպ ծանրաբեռնված չէ, վեճի առարկա չէ, արգելանքի տակ չի գտնվում՝ համաձայն Կադաստրի

ՀՀ Կառուցապատման նախարարության կողմից տրված երկու հազար քսաներեք թվականի ապրիլի քսանի NUS-042023-05-0132 միասնական տեղեկանքի:
Հողամասն անհատույց և անժամկետ օգտագործման իրավունքով ամրացված է ՊՈԱԿ-ին:

- 1.6. Քարտեզ-էսքիզը և տեղագրման ակտը կցվում են հավելվածի տեսքով:
- 1.7. Պայմանագրին կցված հավելվածները հանդիսանում են դրա անբաժանելի մասը:
- 1.8. Պայմանագրի գործողության ընթացքում Հողամասի օգտագործման արդյունքում Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձի ստացած եկամուտները նրա սեփականությունն են:
- 1.9. Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը պարտավորվում է պահպանել Պայմանագրի, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական, Հայաստանի Հանրապետության հողային և Ջրային օրենսգրքերի, «Կենդանական աշխարհի մասին», «Բուսական աշխարհի մասին», «Թափոնների մասին», «Մթնոլորտային օդ պահպանության մասին», «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին», «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին», «Սևանա լճի մասին» օրենքների, (Կառավարության 2008 թվականի դեկտեմբերի 18-ի «Սևան» ազգային պարկի և դրան հարող տարածքներում հողամասերի վարձակալության, կառուցապատման իրավունքի տրամադրման և քաղաքաշինական գործունեության իրականացման մասին» N1563-Ն և ՀՀ կառավարության 2008 թվականի դեկտեմբերի 18-ի «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հողամասերը վարձակալության և (կամ) կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու նպատակով միջգերատեսչական մրցութային հանձնաժողով ստեղծելու և միջգերատեսչական մրցութային հանձնաժողովի աշխատակարգը հաստատելու մասին» N 1578-Ն որոշումների) և դրանցից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները և սահմանափակումները:
- 1.10. Պայմանագիրը համապատասխանում է ՀՀ կառավարության 2008 թվականի դեկտեմբերի 18-ի «Սևան» ազգային պարկի և դրան հարող տարածքներում հողամասերի վարձակալության, կառուցապատման իրավունքի տրամադրման և քաղաքաշինական գործունեության իրականացման մասին» N1563-Ն և 2007թ. հունվարի 18-ի «Սևան» ազգային պարկի 2007-2011 թվականների կառավարման պլանի (հողերի օգտագործման սխեմայի) հաստատման մասին» N205-Ն որոշումների, ինչպես նաև ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտերի պահանջներին:

2. Պայմանագրի ժամկետը

2.1. Կառուցապատման իրավունքը տրամադրվում է 25 (քսանհինգ) տարի ժամկետով և գործում է մինչև երկու հազար քառասունուր թվականի ապրիլի քսանյոթը:

3. Հատուկ պայմանները

- 3.1. Հողամասի նկատմամբ կառուցապատման իրավունքի տրամադրումը չի հանգեցնում դրա նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցման:
- 3.2. Կառուցապատման իրավունքի ժամկետի ավարտից հետո Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը պարտավոր է Հողամասը (բացառությամբ բաժանելի

բարելավումների), հաշվի առնելով բնականոն վարթարացումը, հանձնման-ընդունման ակտով հանձնել Սեփականատիրոջը:

3.3. Կառուցապատման իրավունքի ժամկետի ավարտից հետո Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձի կատարած անբաժանելի բարելավումները չեն հաղորդվում:

3.4. Կառուցապատման նպատակով հատկացված Հողամասի նկատմամբ Պայմանագրով և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված են քաղաքաշինական նորմեր, կանոններ և սահմանափակումներ, ինչպես նաև Հողամասի նշանակության վերաբերյալ պահանջներ, որոնք Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը պարտավոր է պահպանել:

Կառուցապատման իրավունքով տրվող Հողամասի 100%-ը գտնվում է 1905.0 մետր բացարձակ նիշից վերև: Մասնավորապես 1905.0 մետր բացարձակ նիշից ցածր տարածքների համար ՀՀ կառավարության 2008 թվականի դեկտեմբերի 18-ի «Սևան» ազգային պարկի և դրան հարող տարածքներում հողամասերի վարձակալության, կառուցապատման իրավունքի տրամադրման և քաղաքաշինական գործունեության իրականացման մասին» N1563-Ն որոշմամբ արգելվում է կառուցել հիմնական օբյեկտներ՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի: Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացման հետևանքով կառուցապատման իրավունք ունեցողի կողմից հողամասի վրա կատարած բոլոր բաժանելի կամ անբաժանելի բարելավումների կորստի ռիսկը կրում է Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը:

Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացման արդյունքում հողամասը ջրի տակ անցնելու դեպքում, ջրի տակ անցած հողամասերի մասով Պայմանագիրը համարվում է դադարած, եթե Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը սահմանված կարգով դիմել է ջրի տակ անցած հողամասի մասով նվազեցում կատարելու համար, որի հետևանքով դադարում են տվյալ հողամասի նկատմամբ Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձի բոլոր իրավունքները՝ Կողմերի միջև կնքված փոփոխությունների վերաբերյալ համաձայնագիրը Կադաստրի կոմիտեում գրանցման պահից:

4. Կողմերի իրավունքները և պարտականությունները

4.1. Սեփականատերն իրավունք ունի՝

4.1.1. Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձից պահանջել Հողամասն օգտագործել Պայմանագրով սահմանված նպատակներով, պահանջել օգտագործելու Պայմանագրի պայմաններին և Հողամասի նշանակությանը համապատասխան, պահանջել պահպանելու Հողամասի օգտագործման նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Պայմանագրով նախատեսված սահմանափակումները:

4.1.2. սահմանել Հողամասում կառուցապատման աշխատանքներ իրականացնելու համար մինչև 5 տարի ժամկետ:

4.1.3. Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձի կողմից վճարը վճարելու ժամկետների խախտման դեպքում նրանից պահանջելու վաղաժամկետ կատարել վճարումը, ինչպես նաև տույժ՝ Պայմանագրի 6.2.-րդ կետով սահմանված չափով:

4.1.4. եթե Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը Հողամասից օգտվում է Պայմանագրով սահմանված նպատակների, Պայմանագրի պայմանների կամ Հողամասի նշանակության վերաբերյալ պահանջների խախտմամբ պահանջել լուծելու Պայմանագիրը և պահանջել հաղորդելու վնասները:

4.1.5. ցանկացած ժամանակ պայմանագրային պարտավորությունների կատարման պարամետր հսկողություն իրականացնելու նպատակով Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձի կամ նրա ներկայացուցչի հետ միասին մուտք գործել Հողամաս՝ չխոչընդոտելով վերջիններիս բնականոն գործունեությանը:

4.1.6. գրվել Պայմանագրով և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներից:

4.2. Սեփականատերը պարտավոր է՝

4.2.1. Պայմանագրով նախատեսված կառուցապարման իրավունքի պետական գրանցման պահից, 10-օրյա ժամկետում, հանձնման-ընդունման ակտով Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձին տրամադրել Հողամասը:

4.2.2. Համաձայնեցված կարգով Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձի հետ մասնակցել կառուցապարման նպատակով Հողամասն արդյունավետ օգտագործելու և այն պարզաճ վիճակում պահպանելու համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը:

4.2.3. Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձին նախազգուշացնել տրամադրված հողամասի նկատմամբ երրորդ անձանց բոլոր իրավունքների (գրավի իրավունք, սերվիտուտ և այլն) մասին:

4.3. Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձն իրավունք ունի՝

4.3.1. Սեփականատիրոջից պահանջելու Պայմանագրի 4.2.1.-րդ ենթակետով սահմանված ժամկետում և կարգով իրեն տրամադրել Հողամասը:

4.3.2. Սեփականատիրոջից պահանջելու իրեն տրամադրել Հողամասին վերաբերող համապարասխան փաստաթղթերը:

4.3.3. Տնօրինելու կառուցապարման իրավունքը՝ փոխանցելու այլ անձի, ազատորեն օտարելու, գրավ դնելու այն, ինչպես նաև կատարելու այլ գործարքներ կառուցապարման իրավունքի նկատմամբ:

4.4. Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձը պարտավոր է՝

4.4.1. Վճարել Պայմանագրի 5.-րդ բաժնի 5.1.-րդ կետով սահմանված վճարը, նույն բաժնով սահմանված ժամկետներում և կարգով:

4.4.2. Հողամասն օգտագործել Պայմանագրով սահմանված նպատակներին, Պայմանագրի պայմաններին և Հողամասի նշանակության վերաբերյալ պահանջներին համապարասխան,

4.4.3. Հողամասում կառուցապարման աշխատանքներն իրականացնել 2023-2024 թվականների ընթացքում՝ համաձայն Պայմանագրի 1.2 կետում նշված ժամանակացույցի:

4.4.4. Պայմանագրով և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների, քաղաքաշինական նորմերի, կանոնների, սահմանափակումների, ինչպես նաև Հողամասի նշանակության վերաբերյալ պահանջների պահպանմամբ՝ սահմանված կարգով կառուցել շենքեր և շինություններ, դրանք վերակառուցել կամ քանդել և կառուցապարման Պայմանագրով նախատեսված ժամկետի ընթացքում տիրապետել և օգտագործել այդ գույքը:

4.4.5. Ինչպես Պայմանագրի ժամկետն ավարտվելու, այնպես էլ այն վաղաժամկետ լուծելու կամ դադարելու դեպքում, ոչ ուշ, քան 15 օր առաջ Սեփականատիրոջը գրավոր տեղեկացնել Հողամասի նախատեսվող ազատման մասին, և Հողամասը բարեկարգ վիճակում, հաշվի առնելով բնականոն վարթարացումը, հանձնման-ընդունման ակտով հանձնել Սեփականատիրոջը:

4.4.6. Պայմանագրի 1.2 կետում նշված ներդրումների ժամկետի ավարտից հետո օրյա ժամկետում Սեփականատիրոջը ներկայացնել կատարված ներդրումների վերաբերյալ հաշվետվություն և անկախ փորձագետի կողմից տրված գնահատում:

4.4.7. Կանաչապատում իրականացնելիս բուսատեսակների ցանկը համաձայնեցնել Սեփականատիրոջ հետ՝ տարածք օտարածին տեսակների ներմուծումը կանխարգելելու համար:

4.4.8. Պահպանել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական, Հայաստանի Հանրապետության հողային և Զրային օրենսգրքերի, «Կենդանական աշխարհի մասին», «Բուսական աշխարհի մասին», «Թափոնների մասին», «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին», «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին», «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին», «Սևանա լճի մասին» օրենքների, (Կառավարության 2008 թվականի դեկտեմբերի 18-ի «Սևան» ազգային պարկի և դրան հարող տարածքներում հողամասերի վարձակալության, կառուցապատման իրավունքի տրամադրման և քաղաքաշինական գործունեության իրականացման մասին» N1563-Ն և 2008 թվականի դեկտեմբերի 18-ի «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հողամասերը վարձակալության և (կամ) կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու նպատակով միջգերատեսչական մրցութային հանձնաժողովի ստեղծելու և միջգերատեսչական մրցութային հանձնաժողովի աշխատակարգը հաստատելու մասին» N 1578-Ն որոշումների) և դրանցից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները և սահմանափակումները, մասնավորապես՝ (սակայն չսահմանափակվելով) նաև հետևյալ պահանջներով:

նախքան գործունեությունը սկսելն ապահովել ստորև նշված պարտադիր կատարման ենթակա, սույն պայմանագրի իմաստով, էական համարվող պայմաններ՝

ա. ըստ անհրաժեշտության, սահմանված կարգով ստանալ ջրօգտագործման թույլտվություն,

բ. տարածքն ապահովել խմելու և կենցաղային ջրով:

գ. տեղադրել կեղտաջրերի լոկալ մաքրման կայաններ:

դ. ապահովել սանհանգույցների առկայություն:

ե. ապահովել տարածքի սանիտարահիգիենիկ վիճակ՝ կնքելով պայմանագիր աղբահանություն իրականացնող կազմակերպությունների հետ կամ տարածքի մաքրությունն ու աղբահանությունն իրականացնել սեփական միջոցներով:

զ. ստանալ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքով սահմանված կարգով փորձաքննական դրական եզրակացություն:

է. Ստանալ «Քաղաքաշինության մասին» օրենքով սահմանված կարգով համապատասխան շինարարության թույլտվություն:

Կառուցապատողը պարտավոր է իր միջոցներով ողջամիտ ժամկետում ապամոնիթինգ առանց համապատասխան շինարարական թույլտվության իրականացրած կառույցները, կամ դրանց ապամոնիթինգման արժեքի չափով վճարել տուգանք Սեփականատիրոջը:

ը. ապահովել գործող սանիտարական կանոններին և նորմերին լողափի ջրի որակի և տարածքի սանիտարական վիճակի համապատասխանությունը:

թ. կազմակերպել դեպի ջուր տանող հարմար, անվտանգ մուտքումները:

ժ. բազմամյա տնկիների աճեցման, բույսերի և կենդանիների նոր տեսակների ներմուծման և կլիմայավարժեցման, վնասատուների դեմ պայքարի ու հողերի պարարտացման նպատակով բացառել բույսերի պաշտպանության քիմիական միջոցների և պարարտանյութերի օգտագործումը:

4.9. «Սևանա լճի մասին», «Կենդանական աշխարհին մասին», «Բուսական աշխարհին մասին» օրենքների և դրանցից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների չկատարումը Պալմանագրի լուծման հիմք է:

4.4.10. Պայմանագրի 1.2.-րդ կետով, ինչպես նաև 4.4.3.-րդ, 4.4.8-րդ ենթակետերով և 5-րդ գլխով սահմանված պայմանների խախտումը համարվում է Պայմանագրի էական պայմանների խախտում.

4.4.11. Պայմանագիրը կնքման և նոտարական վավերացման օրվանից 30-օրյա ժամկետում ներկայացնել Կադաստրի կոմիտեի համապատասխան տարածքային ստորաբաժանում՝ իրավունքների պետական գրանցման համար, և իր ֆինանսական միջոցների հաշվին կատարել Պայմանագրից ծագող իրավունքների պետական գրանցման համար Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված բոլոր ծախսերը, այդ թվում՝ վճարել պետական տուրքը և նոտարական ծառայության վճարը:

4.4.12. Պետական գրանցման վկայականը ստանալուց հետո 5-օրյա ժամկետում պարզենք ներկայացնել Սեփականատիրոջը:

5. Պայմանագրով կատարվող վճարները և հաշվարկները

5.1. Պայմանագրի 1.1.-րդ կետում նշված հողամասի նկարմամբ կառուցապատման իրավունքի տարեկան վճարը (այսուհետ՝ Վճար) կազմում է **329 000 (երեք հարյուր քսանինը հազար) ՀՀ դրամ** (ներառյալ ԱԱՀ), որի չափը չի կարող պակաս լինել անշարժ գույքի հարկի տարեկան դրույքաչափից և օրենքով սահմանված այլ հարկերի և պարտադիր վճարների հանրագումարից:

5.2. Սեփականատիրոջ պահանջով Վճարի չափը ենթակա է ավելացման՝

5.2.1. Հողամասի կադաստրային արժեքի բարձրացման դեպքում՝ մեկ ամիս առաջ գրավոր տեղեկացնելով Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձին, որի դեպքում Կողմերի միջև 7-օրյա ժամկետում կնքվում է համապատասխան համաձայնագիր.

5.2.2. Սեփականատիրոջ կողմից համապատասխան պահանջ ներկայացվելու դեպքում՝ բայց ոչ ավել, քան տվյալ կամ վերջին տարում ՊՈԱԿ-ի կողմից կնքված պայմանագրերի նվազագույն վճարների միջինացված ցուցանիշը, որի դեպքում Կողմերի միջև 7-օրյա ժամկետում կնքվում է համապատասխան համաձայնագիր:

5.3. Պայմանագրով վճարումները կատարվում են Սեփականատիրոջ գանձապետական հաշվարկային հաշվին փոխանցելու միջոցով:

5.4. Վճարումներ Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձի կողմից կատարվում է համաձայն աղյուսակի.

N	Ամիսը	Գումարը ' ՀՀ դրամ (ըստ փոկոսների)
1	Հունվար	27 416 դրամ (8,33%)
2	Փետրվար	27 416 դրամ (8,33%)
3	Մարտ	27 416 դրամ (8,33%)
4	Ապրիլ	27 416 դրամ (8,33%)
5	Մայիս	27 416 դրամ (8,33%)
6	Հունիս	27 416 դրամ (8,33%)
7	Հուլիս	27 416 դրամ (8,33%)
8	Օգոստոս	27 416 դրամ (8,33%)

9	Սեպտեմբեր	27 416 դրամ (8,33%)
10	Հոկտեմբեր	27 416 դրամ (8,33%)
11	Նոյեմբեր	27 416 դրամ (8,33%)
12	Դեկտեմբեր	27 416 դրամ (8,33%)

5.5. Յուրաքանչյուր ամսվա վճարումներն իրականացվում են մինչև համապատասխան ամսվան հաջորդող ամսվա 5-ը (հինգը):

5.6. Ժամկետանց պարտավորությունների մարումն իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ սկզբում մարվում է Պայմանագրով սահմանված տույժը, հետո՝ մայր գումարը:

5.7. Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձի կողմից Պայմանագրի 5.-րդ բաժնի 5.2.-րդ կետի 5.2.1.-րդ կամ 5.2.2.-րդ ենթակետերով նախատեսված համապատասխան համաձայնագրերը նույն ենթակետերում սահմանված ժամկետներում չկնքելը համարվում է համաձայնագրի կնքումից հրաժարում, ինչը հիմք է Սեփականատիրոջ կողմից Պայմանագիրը միակողմանի լուծման համար:

6. Կողմերի պատասխանատվությունը

6.1. Սեփականատերը Պայմանագրի 4.-րդ բաժնի 4.2-րդ կետի 4.2.1.-րդ ենթակետով սահմանված ժամկետում և կարգով իր մեղքով Հողամասը Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձին չտրամադրելու դեպքում, կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար վճարում է տույժ՝ Պայմանագրի 5.1.-րդ կետով սահմանված Վճարի գումարի 0.05 տոկոսի չափով:

6.2. Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը Պայմանագրի 5-րդ բաժնով սահմանված ժամկետներում վճարումներ չկատարվելու դեպքում կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար վճարում է տույժ՝ չվճարված գումարի գումարի 0.05 տոկոսի չափով:

6.3. Պայմանագրով սահմանված տույժի (տուգանքի) վճարումը Կողմերին չի ազդում նրանց վրա դրված պարտավորությունների կատարումից և խախտումների վերացման պարտականությունից:

6.4. Եթե Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը Պայմանագիրը դադարելուց հետո չի վերադարձրել Հողամասը կամ այն վերադարձրել է ժամկետի խախտմամբ, ապա Սեփականատերն իրավունք ունի պահանջելու Վճար կետանցի ամբողջ ժամանակահատվածի համար:

7. Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը

7.1. Պայմանագրով պարտավորություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու համար Կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության արդյունք, որը ծագել է սույն պայմանագիրը կնքելուց հետո, և որը Կողմերը չէին կարող կանխատեսել կամ կանխարգելել: Այդպիսի իրավիճակներն են երկրաշարժը, ջրհեղեղը, պատերազմը, ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքի դադարեցումը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում սույն պայմանագրով պարտավորությունների կատարումը: Եթե արտակարգ ուժի ազդեցությունը շարունակվում է 3 (երեք) ամսվանից ավելի, ապա Կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծելու Պայմանագիրը՝ դրա մասին նախապես տեղյակ պահելով մյուս կողմին:

Սույն պայմանագրի իմաստով Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացումը չի սրվում անհաղթահարելի ուժ և Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձին չի վարում Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացման հետևանքով սույն պայմանագրով ազատ պարտավորությունների կատարումից և ռիսկերը կրելուց:

8. Պայմանագիրը վաղաժամկետ լուծելու հիմքերը

8.1. Սեփականատիրոջ պահանջով Պայմանագիրը կարող է միակողմանի վաղաժամկետ լուծվել, եթե Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը՝

8.1.1. Հողամասն օգտագործել է Պայմանագրի պայմանների կամ Հողամասի նշանակության վերաբերյալ պահանջների խախտումներով.

8.1.2. Էականորեն վաթարացրել է Հողամասի վիճակը.

8.1.3. Պայմանագրով սահմանված վճարման ժամկետը լրանալուց հետո երկու անընդմեջ կամ մեկ փարվա ընթացքում երկու անգամից ավելի չի վճարել Պայմանագրի 5.1.-րդ կետով սահմանված Վճարը.

8.1.4. Խախտել է Պայմանագրի 3.4.-րդ կետով նախատեսված պահանջը.

8.1.5. Խախտել է Պայմանագրի 1.2-րդ կետով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը, կամ Պայմանագրի 4.4.6-րդ կետը կամ 4.4.8.-րդ ենթակետով նախատեսված իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից կամ սահմանափակումներից որևէ մեկը կամ Պայմանագրի 4.4.8.-րդ ենթակետի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված պարտադիր կատարման ենթակա պայմանագրի էական պայմաններից որևէ մեկը.

8.1.6. Հրաժարվել է կնքել Պայմանագրի 5.-րդ բաժնի 5.2.-րդ կետի 5.2.1.-րդ կամ 5.2.2.-րդ ենթակետերով նախատեսված համաձայնագիրը:

8.2. Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձի պահանջով Պայմանագիրը կարող է միակողմանի վաղաժամկետ լուծվել, եթե՝

8.2.1. Սեփականատիրոջ Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձին Պայմանագրի 4.2.1.-րդ ենթակետով սահմանված ժամկետում և կարգով չի փրամադրել Հողամասը կամ խոչընդոտներ է ստեղծել Հողամասը Պայմանագրի պայմաններին կամ դրա նշանակությանը համապատասխան օգտագործելու համար.

8.2.2. Հողամասն ունի դրա օգտագործմանը խոչընդոտող թերություններ, որոնց մասին Սեփականատիրոջ չի նշել Պայմանագիրը կնքելիս, որոնք նախապես հայտնի չեն եղել Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձին և վերջինս չպետք է հայտնաբերեր Պայմանագիրը կնքելիս.

8.2.3. Հանգամանքների բերումով, որոնց համար Կառուցապատման իրավունք ունեցող անձը պարտախանապու չէ, Հողամասը դարձել է օգտագործման համար ոչ պիտանի.

8.3. Կողմերը կարող են վաղաժամկետ լուծել Պայմանագիրը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Պայմանագրով նախատեսված հիմքերով կամ Պայմանագրի խախտումների դեպքում:

9. Պայմանագրի փոփոխումը, լուծումը, դադարումը և երկարաձգումը

9.1. Բացառությամբ Պայմանագրով սահմանված կոնկրետ դեպքերի, Պայմանագրի փոփոխումը, դրա փոխադարձ համաձայնությամբ լուծումը կամ դադարումը կատարվում են Կողմերի համաձայնությամբ, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, առնվազն 30-օրյա ժամկետում մյուս կողմին գրավոր ծանուցելով:

9.2. Բացառությամբ Պայմանագրով սահմանված կոնկրետ դեպքերի, Պայմանագրի փոփոխությունները և լրացումները կարող են կատարվել Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ լրացուցիչ համաձայնագիր կնքելու միջոցով, որը կհանդիսանա սույն պայմանագրի անբաժանելի մասը:

9.3. Պայմանագրի 4.-րդ բաժնի 4.1.2.-րդ և 4.4.3.-րդ ենթակետերում սահմանված ժամկետը հնարավոր է երկարաձգել ևս 1-տարով՝ Կողմերի գրավոր համաձայնությամբ:

9.4. Պայմանագիրը դադարում է.

9.4.1 Պայմանագիր ժամկետը լրանալու դեպքում:

9.5. Պայմանագրի ժամկետն ավարտվելուց 1 (մեկ) ամիս առաջ Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձը պարտավոր է Սեփականատիրոջը գրավոր տեղեկացնել Պայմանագրի ժամկետը երկարաձգելու իր մտադրության մասին:

9.6. Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձը Պայմանագրով իր սրանձնած պարտավորությունների պարշաճ կատարման դեպքում Պայմանագրի ժամկետն ավարտվելուց հետո այլ անձանց նկատմամբ՝ նույն տարածքի կառուցապարման իրավունքի (օգտագործման) նոր պայմանագիր կնքելու նախապարտության իրավունք ունի:

9.7. Կառուցապարման իրավունքի ժամկետը երկարաձգվում է մինչև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետը:

10. Հողամասի բարելավումները

10.1. Հողամասից կառուցապարման իրավունք ունեցող անձի կատարած բաժանելի բարելավումները համարվում են նրա սեփականությունը:

11. Վեճերի լուծման կարգը

11.1. Պայմանագրի կապակցությամբ ծագած վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Համաձայնություն ձեռք չբերվելու դեպքում վեճերը լուծվում են Հայաստանի Հանրապետության դատական կարգով:

12. Այլ դրույթներ

12.1. Պայմանագիրը կնքվում է հայերեն լեզվով, 4 (չորս) հավասարազոր օրինակից: Յուրաքանչյուր կողմին տրվում է մեկական օրինակ, մեկ օրինակ մնում է նոտարին, մեկ օրինակը ներկայացվում է Կադաստրի կոմիտե:

12.2. Պայմանագիրը պարտադիր է Կողմերի իրավահաջորդների համար:

12.3. Սույն Պայմանագրին համապատասխան ներկայացված ցանկացած ծանուցում պետք է կազմված լինի գրավոր (այդ թվում՝ էլեկտրոնային) ձևով և ստորագրված՝ ուղարկող Կողմի անունից գործելու համար լիազորված անձի կողմից: Այդպիսի ծանուցումը կարող է հանձնվել անձամբ, ուղարկվել փոստով՝ պարզվիված նամակով կամ փոխանցվել ֆաքսիմիլային կամ էլեկտրոնային կապով՝ սույն Պայմանագրում նշված կամ այլ կերպ տրամադրված հասցեներով կամ համարներով: Ծանուցումը կհամարվի ստացված՝ առձեռն հանձնելու կամ պարզվիված նամակով ուղարկվելու դեպքում՝ փաստացի հանձնման ամսաթվին և ժամանակին, իսկ ֆաքսիմիլային կապով կամ էլեկտրոնային փոստով փոխանցման դեպքում՝ ֆաքսիմիլային (էլեկտրոնային) ապարատով տրված փոխանցման

...ագրությամբ հաստատված ուղարկման ամսաթվին և ժամանակին, պայմանով, որ ... ֆաքսիմիլային կապով կամ էլեկտրոնային փոստով փոխանցումն իրականացվում է ... ժամանակին աշխատանքային ժամերից դուրս, ծանուցումը կհամարվի ստացված հաջորդ ... աշխատանքային օրվա ժամը 10:00-ին: Կողմերից յուրաքանչյուրը պարտավոր է գրավոր (այդ թվում՝ էլեկտրոնային) ձևով մյուս Կողմին տեղեկացնել սույն Պայմանագրում նշված հասցեի (ներառյալ՝ էլեկտրոնային փոստի հասցեի) փոփոխության և նոր հասցեի մասին: Հակառակ դեպքում համապատասխան ծանուցման ուղարկումը Պայմանագրում նշված համապատասխան հասցեին (ներառյալ՝ էլեկտրոնային փոստի հասցեին) կհամարվի պարզաժամ ծանուցում: Կողմերը սույն Պայմանագրի ստորագրմամբ անհերքելիորեն ընդունում են, որ սույն բաժնով նկարագրված հաղորդակցությունն ու ծանուցումն իրենց միջև կհամարվի պարզաժամ հաղորդակցություն ու ծանուցում: Կողմերի միջև ծագած տարաձայնությունները լուծվում են փոխադարձ համաձայնությամբ, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

12.4. Պայմանագրով չնախատեսված դեպքերում Կողմերն իրենց պարտավորությունները չկատարելու համար պատասխանատվության են ենթարկվում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

13. Կողմերի գտնվելու վայրը, բանկային վավերապայմանները և ստորագրությունները

Սեփականատեր՝

Կառուցապարման իրավունք ունեցող անձ՝

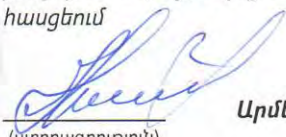
ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության
«Սևան» ազգային պարկ» պետական
ոչ առևտրային կազմակերպություն
Ք.Սևան, Կարմիր Բանակի 56,
հեռ. (0261) 2-40-44
ՀՀ ֆինանսների նախարարության
գործառնական վարչություն
ՀՀ 900018002890

Արթուր Ավետիսի Ներսեսյանը, ծնված՝ 25
սեպտեմբերի 1963թ., ՀՀ քաղաքացու
անձնագիր՝ BA3245852, տրված՝ 13 օգոստոսի
2018թ. 011-ի կողմից, հաշվառված՝ ք. Երևան,
Բայրոնի 1/1 շ., բն. 8 հասցեում
e-mail: 7728621@mail.ru
հեռ./093/16-76-79, 094/08-88-60

տնօրենի պ/կ Կ. Մնացականյան
(ստորագրություն) Կ. Տ

 Ա. Ներսեսյան
(ստորագրություն) Կ. Տ

Լիազորված անձ «Սևան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի ներկայացուցիչ Արմեն Խաչատրյանի Բարսեղյանը, ծնված՝ հազար ինն հարյուր յոթանասունչորս թվականի սեպտեմբերի քսանմեկին, ՀՀ քաղաքացու նույնականացման քարտի՝ 001746213, տրված 25.02.2014թ., 040-ի կողմից, հաշվառված Գեղարքունիքի մարզ, քաղաք Սևան, Մյասնիկյան փողոց, տուն 23 (քանոնագրեր) հասցեում

 Արմեն Բարսեղյան
(ստորագրություն)

Քանակն ակտի կոդ: 773-20230427-109-6877473
Քանակն ակտի գաղտնագիր: R90KZD

Երկու հազար քսաներեք թվականի ապրիլի քսանյոթ
Գեղարքունիք Սևան ք.
Սույն պայմանագիրը վավերացված է իմ ՀՀ «Գեղարքունիքի մարզ» Նոտարական տարածքի
Նոտար ՎԱՐԴՈՒՀԻ ԲԱԲԻԿԻ ՍԱՐԴՅԱՆԻ կողմից: Կողմերը պայմանագիրը ստորագրեց իմ
Ներկայությամբ: Նրանց ինքնությունը, գործունակությունը, լիազորված անձի
լիազորությունները, ինչպես նաև անշարժ գույքի նկատմամբ «ՍԵՎԱՆ» ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿ»
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության իրավունքները ստուգված են:
Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 204.1 հոդվածի համաձայն, սույն
պայմանագրից ծագող իրավունքները ենթակա են գրանցման ՀՀ կադաստրի կոմիտեում
Նոտարական վավերացումից երեսուն աշխատանքային օրվա ընթացքում:
ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է ՍԵՂԱՆԱՍՏԱՏՅԱՆՈՒՄ 2284-ՈՎ

Գանձված է պետական տուրք Երկու հազար ՀՀ դրամ և ծառայության վճար տասը հազար ՀՀ
դրամ՝ համաձայն «Պետական տուրքի մասին» և «Նոտարիատի մասին» Հայաստանի
Հանրապետության օրենքների:

Նոտար

Վարդան Բաբիկի Սարոյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ ՍԵՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

ՔԱՂՎԱԾՔ

Հայաստանի Հանրապետություն Գեղարքունիքի մարզ Սևան համայնք
ք.Սևան, Նաիրյան փ. 164, (0261) 2-43-23, 4-00-00 sevan.gegharqunig@mta.gov.am
17 ապրիլի 2023թվականի **N450-Ա ՈՐՈՇՈՒՄԻՑ**

ՀԱՍՑԵ ՏՐԱՄԱԴԻԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին կետի 24)-րդ ենթակետով, ՀՀ կառավարության՝ 29.12.2005թ. թիվ 2387-Ն որոշմամբ և հիմք ընդունելով քաղ. Արթուր Ներսեսյանի դիմումը՝ 30.12.2008թ. N981 արձանագրության համաձայն՝ կառուցապատման իրավունքով իրեն պատկանող, Գեղարքունիքի մարզ, Ծովագյուղ համայնքի հարակից տարածք հասցեում գտնվող 0.47հա մակերեսով հողատարածքի համար նոր հասցե տրամադրելու մասին,
որոշում եմ.

1. Գեղարքունիքի մարզ, Ծովագյուղ համայնքի հարակից տարածք հասցեում գտնվող 0.47հա մակերեսով հողատարածքի համար տրամադրել Սևան համայնք, գ. Ծովագյուղ թիվ 1 / 26 հողամաս հասցե:
2. Սույն որոշումը հիմք է պետական գրանցում ստանալու համար:
3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է՝ Արթուր Ներսեսյանին սույն որոշման ընդունման մասին իրազեկելու օրվան հաջորդող օրվանից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ՝

ՍԱՐԳԻՍ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ
ԱՐՄԵՆՈՒԴԻ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ

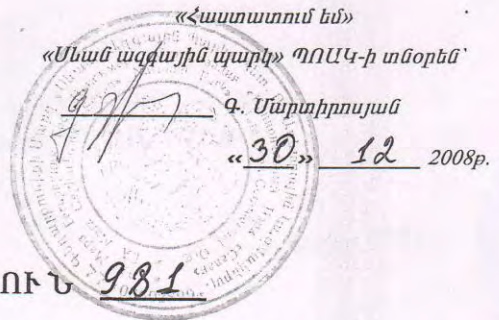

Հասցե արամադրելու մասին որոշում (որոշման քաղվածք)

ՔԱՂՎԱԾՔ

Անշարժ գույքերի հասցեներ արամադրելու մասին

Հ.Հ.	Դիմողը	Տրամադրվող հասցեն	Ծածկագիր	Ծախիս-կող
1	Արթուր Ներսիսյան	Սևան գյուղ Շովազյուղ, 1/26 հողամաս	05049NRU4UHS	

Ա Ր Ձ Ա Ն Ա Գ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն 981

Հողամասի մրցութային կարգով կառուցապատման տրամադրելու մասին

Մրցութի անցկացման տարեթիվը՝ «30» դեկտեմբեր 2008թ.

Անցկացման վայրը՝ Գեղարքունիքի մարզ, Զ. Սևան, «Սևան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ում:

Մրցութային հանձնաժողով ստեղծելու մասին տվյալներ՝ «Սևան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի տնօր 01.09.08թ. թիվ 285-Ա հրաման:

Մրցութային հանձնաժողովի կազմը՝ Նախագահ՝ Տնօրենի օգնական Ռ. Մկրտչյան, անդամներ՝ Գիտության բաժնի պետ Ն. Սիմոնյան, Գլխավոր անտառապետ Ս. Աղաջանյան, Գլխավոր հաշվապահ Ղարիբյան և Գեղարքունիքի մարզպետարանի հողաշինարարության բաժնի պետի տեղակալ Ղուրջուդյան:

1. Մրցութի հանված հողամասերի թիվը և մակերեսը մեկ 0,47 հա
2. Հողամասի օգտագործման նպատակը հանգստի գոտի
3. 1քմ. տարածքի մեկնարկային գինը 7 (յոթ) դրամ
4. Նախավճարի չափը 16 00 դրամ
5. Մրցութի մասնակիցների թիվը երկու
6. Մրցութի 1 քայլի արժեքը մեկ դրամ
7. Կատարված քայլերի քանակը երկու
8. Մրցութով չահված հողամասի չափը Գոթա հանգստի շրջան 52
9. Ընդամենը վարձավճարի չափը 1քմ.-ի համար 9 (ինը) դրամ
10. Կառուցապատման ժամկետը 25 (քառասունհինգ) տարի
11. Մրցութում հաղթողի տվյալները Ռեհան Գալստյան
Զեմբակյան Ռոբերտ

Մրցութային հանձնաժողովի նախագահ՝

Անդամներ՝

Ռ. Մկրտչյան
Ն. Սիմոնյան
Ս. Աղաջանյան
Ժ. Ղարիբյան
Մ. Ղուրջուդյան

Մրցութի հաղթող՝

Ռեհան Գալստյան
Զեմբակյան Ռոբերտ

Հաշվետվան N 8
ՀՀ կառավարության 2023 թվականի
օգոստոսի 3-ի N1332-Ն որոշման

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

6 - 1 - Ջ/Կ - Ս - Ն

ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ N 348 - 25

«Ն.Ա. ՊՐԱԴԱԿԵՆ» ՍՊԸ

(ջրօգտագործողի անվանումը)

ՀՀ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ (ջրային ռեսուրսների կառավարման և ՆԱԽԱՐԱՐ Հ. ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ (ստորագրողի անունը, գրգռությունը) (ստորագրողի պաշտոնը, անունը, ազգանունը)	«Ն.Ա. ՊՐԱԴԱԿԵՆ» ՍՊԸ (ջրօգտագործման թույլտվություն ՏՆՕՐԵՆ Ա. ՆԵՐՍԵՍՅԱՆ (ստորագրողի անունը, <i>ՏՆՕՐԵՆ</i>) (ստորագրողի պաշտոնը, անունը, ազգանունը)
--	--

Տրված է 25 04 2025թ. Ուժի մեջ է մտնել 25 04 2025թ.

1. Զրոգրագործողի հասցեն _____
 ՀՀ ք. Երևան, Բայրոնի փողոց, 1/1 շենք, բն. 8
Զրոգրագործման քաղաքական տնտեսական փոքր կամ բնակչության փոքր համայնքներին և նրանց
 հեռ. (093) 16 76 79, էլ. հասցե՝ 7728621@mail.ru

2. Զրոգրագործման վայրը _____ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ
 Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի վարչական տարածք

3. Զրառի վայրը _____ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ
 Սևան համայնքի Ծովագյուղ բնակավայրի վարչական տարածք

4. Զրոգրագործման նպատակը _____
 Կոմունալ - կենցաղային

5. Զրառի (ջրոգրագործման) ծավալը, այդ թվում՝
 1) մակերևութային ջրային ռեսուրսներ _____
 2) ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներ _____ **Մեկ գործող խորքային հոր**
առավելագույնը՝ 73.48 հազ. մ³/տարի, 201.3 մ³/օր 2.3 լ/վ

6. Զրոգրագործման ժամանակահատվածը և ռեժիմը _____
 Տարեկան 365 օր 24 ժամ

7. Զրոգրագործման թույլտվության պայմանների ապահովման նկատմամբ
 վերահսկողության մեխանիզմները
 1. Զրոգրագործման չափաքանակի վերահսկողություն, հաշվառում:
 2. Զրոգրագործման նպատակայնություն:
 3. Սույն ջրոգրագործման թույլտվության պահանջների և պայմանների
 կատարում:

* Հայաստանի Հանրապետության բնօրինակ մասին որոշակիորեն ակտիվացված դեպքերում ստորագրության ցանկի օգնությամբ հասնար
 պահանջվում է նաև ջրոգրագործման պայմանագիր:

N 348-25 25.04.2025թ.

**ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅՆԱԳՈՐԾՄԱՆ ԱՆՔԱՐԱՆՆԵՐԻ ՄԱՍ ՀԱՆԴԻՍԱԳՈՐԼՈՐԱԾՈՐ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ**

N 348-25 ջրօգտագործման թույլտվության տրամադրման համար հիմք է հանդիսացել շրջակա միջավայրի նախարարի 2025 թվականի հունիսի 4-ի N219-Ա հրամանով նշանակված փորձագետի նշանակությունը:

ՀՀ ջրային օրենսգրքի հոդված 32-ի պահանջների համաձայն մշակված տվյալները հետևյալն են: Կատարվել է կատարման: Սույն պայմանների խախտումը, համաձայն ՀՀ ջրային օրենսգրքի 30.2 հոդվածի, հիմք է ջրօգտագործման թույլտվության կասեցման համար:

1. «Ն.Ա. Պրոսպեկտ» ՍՊԸ-ն պարտավոր է՝

ա/ ապահովել N 348-25 ջրօգտագործման թույլտվության ստացմամբ և ջրօգտագործման իրականացմամբ պայմանավորված ՀՀ օրենսդրության պահանջների կատարումը:

բ/ արտակարգ իրավիճակներում և սակավջրության ու երաշտի պայմաններում ապահովել շրջակա միջավայրի նախարարության պահանջները, որոնց ուղղված են հասարակական շահին և շրջակա միջավայրի պահպանմանը:

գ/ ապահովել պայմաններ՝ շրջակա միջավայրի նախարարության աշխատակցի կողմից ջրօգտագործման թույլտվության պայմանների կատարումը հսկելու համար:

դ/ ապահովել Կառավարության 2023 թվականի դեկտեմբերի 14-ի N2207-Ն որոշման Հավելված 3-ի 7-րդ կետի պահանջը:

ե/ ջրօգտագործման թույլտվության 1-ին կետում ամրագրված բջջային հեռախոսահամարի և/կամ էլեկտրոնային փոստի փոփոխության օրվանից հետո 2 /երկու/ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել լիազոր մարմնին:

զ/ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մասնագիտացված ցրաերկրաբանական կազմակերպության միջոցով կատարել խորքային հորի ռեֆինային մշտադիտարկումներ և արդյունքները տարեկան մեկ անգամ ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն՝ ջրային պետական կադաստրում գրանցման:

է/ տարբեր պատճառներով ջրօգտագործման դադարեցման (ծավալների նվազեցման) հետևանքով խորքային հորի չափագործման դեպքում շրջակա միջավայրի նախարարության կողմից սահմանված ձևով և ժամկետում պահուստավորել, կոնսերվացնել (կախված հորի չափագործման և տեխնիկական միջանկից) այն:

2. Օրենքով նախատեսված փնելու դեպքում, մեկամսյա ժամկետում դիմել «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

3. Ապահովել ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 14-ի «Արդիական տեխնոլոգիաների կիրառման, ջրային ռեսուրսների մոնիտորինգի բարելավման և աղտոտման նվազեցման ու կանխման միջոցառումները սահմանելու մասին» N 118-Ն որոշման պահանջները:

ա/ մինչև ջրօգտագործման իրականացնելը ջրային կետի ապահովել տվյալների ազդանց փոխանցմամբ ջրահաշիվ (ջրաչափիչ) սարքով, հաշվառված տվյալների արխիվացման տեխնիկական հնարավորությամբ:

բ/ մշակել և իրականացնել ջրակրորոտների կրճատման և նորմատիվային ջրաքանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցառումների ծրագիր:

4. N 348-25 ջրօգտագործման թույլտվություն ունի մեջ է մտնում ջրօգտագործման թույլտվության 13-րդ կետի համաձայն ջրային կետում տեղադրված տվյալների ազդանց փոխանցմամբ ջրահաշիվ (ջրաչափիչ) սարքը սահմանված կարգով ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության կողմից առաջին անգամ կնքելու պահից:

5. ՀՀ Ջրային օրենսգրքի 33.1 հոդվածով սահմանված հիմքերի առկայության դեպքում N 348-25 ջրօգտագործման թույլտվությունը ենթակա է վերանայման:

6. Հայաստանի Հանրապետությունը և շրջակա միջավայրի նախարարությունը սույն ջրօգտագործման թույլտվություն ունի մեջ մտնելուց հետո պատասխանատվություն չեն կրում ջրային ռեսուրսների նվազման հետևանքով ջրօգտագործողի կրած վնասների համար և չեն հատուցում դրանք:

7. Զրադի և ջրահեռացման կորդինատական կետերն են.

Զրադ՝

X = 44° 58' 04.6" Y = 40° 37' 11.3"

Զրահեռացում՝

X = 44° 58' 09.0" Y = 40° 37' 08.0"

Շրջակա միջավայրի նախարար

Հ.Արսևոյան

04 20.05.25

8. Զրահեռացման վայրը և թափվող կեղտաջրերի թույլատրելի ծավալները –
Ջրանթափանց հոր, այնուհետև կոյուղու կոլեկտոր
 64.46 հազ. մ³/տարի, 176.6 մ³/օր 2.0 լ/վ

9. Արտահոսքի նկարագրությունը

Կեղտաջրերը ենթարկվելու են կենսաքանական մաքրման, իսկ վերջին
 փուլում մաքրումն իրականացվելու է նորագույն ֆիլտրման միջոցով:

10. Կեղտաջրերում վնասակար նյութերի թույլատրելի սահմանային
 արտահոսքի չափաքանակները

1. ԹԿՊ _{լիմ}	- 110.0 գ/մ ³
2. ԹԶՊ	- 270.0 գ/մ ³
3. Կախ. Մասնիկներ	- 180.0 գ/մ ³
4. Քլորիդներ	- 260.0 գ/մ ³
5. Սուլֆատներ	- 210.0 գ/մ ³

11. Զրերի սփռնդարպները և (կամ) դրանց վերաբերյալ հրապարակումների
 տեղեկությունները

2

12. Էկոլոգիական թողք

2

13. Համապատասխան պահանջներ՝ ջրօգտագործման հաշվառման, մոնիթորինգի, գրանցման և ճշգրտման համար

1. Ջրառի կետում տեղադրել տվյալների առցանց փոխանցմամբ ջրահաշվիչ (ջրաչափիչ) սարք, ապահովել միացումը ՇՄՆ առցանց հարթակին և սահմանված կարգով ջրահաշվիչ (ջրաչափիչ) սարքը կապարակել:
2. Կատարել ջրօգտագործման հաշվառման աշխատանքներ և սահմանված կարգով Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին ներկայացնել 2-տա (ջրօտետ) տարեկան հաշվետվություն:

14. Համապատասխան երաշխիքներ՝ ջրային ռեսուրսներին վնասներ հասցվելու դեպքում

ՀՀ ջրային օրենսգրքի պահանջների խախտման դեպքում փոխհատուցել հասցված վնասը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

15. Ջրօգտագործման թույլտվությանն առնչվող վճարներ, այդ թվում՝ ջրային ռեսուրսների պահպանության դրամագլխին կատարված հարկացումների վճարման ժամանակացույցը:

1. Պետական տուրքի անդորրագիր N 114
2. Բնօգտագործման և բնապահպանական վճարները կատարել ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով, չափով և ժամկետներով:

16. Հորատանցքի հորատմանը ներկայացվող պահանջներ

17. Սույն ջրօգտագործման թույլտվությունը գրանցված է պետական ջրային կադաստրում, կազմված է երկու օրինակից և ջրօգտագործման թույլտվության անբաժանելի մաս հանդիսացող լրացուցիչ պայմաններից:

13. Համապատասխան պահանջներ՝ ջրագրագործման հաշվառման, մոնիթորինգի, գրանցման և ճշգրտման համար

1. Ջրադի կետում տեղադրել տվյալների առցանց փոխանցմամբ ջրահաշվիչ (ջրաչափիչ) սարք, ապահովել միացումը ՇՄՆ առցանց հարթակին և սահմանված կարգով ջրահաշվիչ (ջրաչափիչ) սարքը կապարակներել:
2. Կատարել ջրագրագործման հաշվառման աշխատանքներ և սահմանված կարգով Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին ներկայացնել 2-տա (ջրտնտ) տարեկան հաշվետվությունը:

14. Համապատասխան երաշխիքներ՝ ջրային ռեսուրսներին վնասներ հասցվելու դեպքում

ՀՀ ջրային օրենսգրքի պահանջների խախտման դեպքում փոխհատուցել հասցված վնասը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

15. Ջրագրագործման թույլտվությանն առնչվող վճարներ, այդ թվում՝ ջրային ռեսուրսների պահպանության դրամագլխին կատարված հարկացումների վճարման ժամանակացույցը:

1. Պետական տուրքի անդորրագիր N 114
2. Բնագրագործման և բնապահպանական վճարները կատարել ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով, չափով և ժամկետներով:

16. Հորատանցքի հորատմանը ներկայացվող պահանջներ

17. Սույն ջրագրագործման թույլտվությունը գրանցված է պետական ջրային կադաստրում, կազմված է երկու օրինակից և ջրագրագործման թույլտվության անբաժանելի մաս հանդիսացող լրացուցիչ պայմաններից:

ՀՀ Քեղաքային տնտեսական կապերի մարզ Սեյմի համայնք Մովսեսյան Բնակավայրի 1/26 հասցեի տարածքի ինժեներական նախագծերի մասնագիտական հաշվարկային եզրակացություն:

Կատարված հետազոտությունների և ստացված արդյունքների վերլուծությունը բերել են հետևյալ եզրակացության

- Տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքին մասնակցում են գրունտների 3 շերտեր, որոնց ֆիզիկամեխանիկական հատկությունների ընդհանրացված ցուցանիշները բերված են 1.1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3., 3.1, 3.2 աղյուսակներում :
- Տեղամասում մինչև 8մ խորությամբ փորված հորատանցքներով ստորերկրյա ջրեր բացահայտվել են հորատանցք 2-ում 5.0մ-ից, Հորատանցք 14-ում՝ 5.0մ-ից:
- Ուսումնասիրվող տեղամասում նախագծվող շինություն կառուցելու համար, ապահովելով գրունտների միասեռությունը, որպես հիմնատակ առաջարկվում է
 - շերտ 1-ը /ավազակավեր խճի, մանրախճի պար. /, որի սեյսմիկ հատկությամբ ըստ (ՀՀՇՆ 20.04.2020թ-ի) 3-րդ կարգ են:
 - ✓ Դինամիկությունը $R_0=2.2$ կգ/սմ²
 - շերտ 2-ը /կավեր պինդ, կապույտ /, որի սեյսմիկ հատկությամբ ըստ (ՀՀՇՆ 20.04.2020թ-ի) 3-րդ կարգ են:
 - ✓ Դինամիկությունը $R_0=2.5$ կգ/սմ²
- Համաձայն ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկունության շինարարության նախագծման նորմեր»-ի ՀՀ տարածքի սեյսմիկ գոտիավորման քարտեզի տարածքը գտնվում է 2-րդ սեյսմիկ գոտում, արագացման առավելագույն մեծությունը՝ $A_{max}=0.4g$:
- Գրունտի սառչման առավելագույն խորությունը, համաձայն ՀՀՇՆ 22.01.23 նորմերի, ուսումնասիրվող տարածքում կազմում է 114սմ:
- Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթները ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն՝ բացակայում են:
- Ինժեներաերկրաբանական պայմանները բարենպաստ են շինարարական աշխատանքներ կատարելու համար:
- Առաջարկվում է ուսումնասիրվող տեղամասում կառույցների հիմքերի փոստրակները բացելուց և նախագծային նիշերին հասնելուց հետո՝ ինժեներաերկրաբանի կողմից իրականացնել հիմնափոսի զննում և տալ եզրակացություն:

Երկրաբան՝

Հ.Տիտիզյան

